

Vjerojatno se vama događa što i meni kad se srećemo na zabavama, večerama, ili negdje privatno, po kućama - vrlo često, gotovo uvijek razgovor kreće prema Hrvatskoj i svatko je zabrinut stanjem tamo. Nema čovjeka koji se ne pita - a što će biti s tom našom iscrpljenom zemljom, koja nikako ne može doći na zelenu granu. I svatko je od nas zaista zabrinut. Nije ta zabrinutost samo zbog obitelji, koje nam sve lošije i lošije žive, već i zbog same zemlje, jer velika je briga nas Hrvata za domovinu. Pogledate li oko sebe u Kanadi, ima mnogo problema, no mi ipak radije razmišljamo o problemima u Hrvatskoj, jer nas to upravo strašno muči.

Prošli tjedan bio je ovdje predsjednik HDZ-a gosp. Ivo Sanader. Slušala sam njegov govor, snimila ga i napisala, kako bi ga i Vi, koji niste bili u dvorani mogli pročitati. Nažalost, mislim da sam pomalo razočarana tim govorom, jer očekivala sam puno više od njega, posebno zbog te zabrinjavajuće situacije u Hrvatskoj. Očekivala sam onu istu brigu, koju svatko od nas nosi u srcu, no nisam sigurna da li je od toga bilo puno, sami prosudite kad čitate njegov govor. Pred nama je bio političar, profesionalni političar, izvrstan govornik, čovjek koji bi možda mogao jednog dana biti čak i predsjednik, no u petak, u Croatia banquet hallu, on je održao izvanredni politički govor, i ništa više.

Koliko god je gosp. Sanader u mnogo čemu u pravu u svom govoru, mislim da sam očekivala više, jer ako HDZ želi opet doći na vlast, mislim da će morati mnogo toga promijeniti. Prvo će morati promijeniti "ćud" nekih svojih članova. Naime, za vrijeme Domovinskog rata, ali i danas, ako niste član HDZ-a, često ste okarakterizirani kao "protiv njih", gotovo niste Hrvat. Recimo, za mene je nezaboravno kad je HDZ organizirao protestacije ispred Queens Parka, a tada je mlada dužnosnica HDZ-a dijelila letke. Meni letak nije dala, odmjerivši me od glave do pete. Mom suprugu, koji je stajao do mene, dala je letak, nasmiješivši se. Žalosno! No, žalosno je bilo i u Croatiji kad je jedan od dužnosnika HDZ-a činio sve kako bi meni, urednici HRVATKE ISKRE, otežao ulazak u dvoranu! Srećom, bio je to samo jedan pojedinac, koji je vrlo dobro znao što radi, i iako su se drugi članovi HDZ-a trudili da učine sve što mogu za mene i hvala im, jer su znali da je potrebno da se piše o ovom događaju, ponašanje ovog pojedinca bilo je ispod svake kritike. To, nažalost, nije prvi puta, sigurno neće biti ni zadnji puta, a nažalost ako se takvima dozvoljava tako neprofesionalno ponašanje, to ostavlja lošu sliku na stranku. Možda bi gosp. Sanaderu, predsjednik HDZ-a, ove stranke, mogao malo porazgovarati sa članovima o prijateljski ispruženoj ruci, koja godi ljudima, dok šaka odbija.

Gosp. Sanader se je ispričavao svima u dvorani za propuštene stvari, greške, propuste i obećavao da će sve biti bolje sada kad HDZ opet dođe na vlast. Jasno, uz sve to gosp. Sanader je s pravom spomenuo neke stvari koje svakog Hrvata zabrinjavaju, recimo ovo što se dogodilo s Crkvom, gdje je bio napad dva ministra, ili upravo nepromišljene riječi i djela dva ministra sadašnje Vlade; pa onda stav prema Domovinskom ratu, pa prema BiH... Mnogo je rečeno i moglo bi se o mnogo čemu diskutirati, no ostavimo to za kasnije.

Gledala sam ljude u dvorani, koji su upijali svaku riječ gosp. Sanadera. Bilo je očito kako je važno doći među nas

ovdje, porazgovarati s nama, jer bilo kako bilo, mi smo napušteni, bar se tako osjećamo. Prošla vlast nas je stavila u situaciju da smo sada u čudnoj situaciji u samoj Hrvatskoj, čudno nas gledaju, ako i to! Sadašnja Vlada ne kontaktira s nama, i izgleda kao da smo nečija nahočad. A ti ljudi u dvorani, koji redovno rade za Hrvatsku, ako nikako drugačije, onda potporom raznih udruga, večera ili dobrovoljnih akcija, sve za pomoć Hrvatskoj - sve bi dali da netko s njima porazgovara i pita ih za mišljenje. Jasno, uz sve to ide i određena sumnja. Kuda ide taj novac? - redovito je pitanje kad pitate za bilo kakvu pomoć, jer prevareni smo, iskorišteni, nasamareni i više nas nitko neće za nos vući. I moram vam reći da sam gledajući tu dvoranu zaista zainteresiranih ljudi shvatila da gosp. Sanader, ili bilo koji čelnik iz Hrvatske, koji će se kandidirati u bilo kojoj stranci i očekivati našu potporu u bilo kojem smjeru, ima izvanredno odgovornu i opasnu ulogu, jer ovaj je narod bio iskorištavan, sada je pun sumnji i bilo bi upravo strašno kad bi dijaspora opet bila iskorištena u svrhe probijanja ove ili one stranke, a onda opet zabačena. Ne znam da li je gosp. Sanader svjestan koliko je duboka ljubav ove zajednice za domovinu, ali i točka na slovo "i" je vrlo blizu.

I moram Vam reći da mi je gotovo žao što gosp. Sanader nije bio ovdje kad je u našoj zajednici bio gost vel. Franjo Topić, predsjednik Hrvatskog društva "Napredak" iz Bosne. Naime, gosp. Sanader je govorio o brizi njegove stranke za Bosnu i Hercegovinu. Slušala sam njegove riječi u petak, i nisam mogla a da se ne sjetim predavanja vel. Franje Topića u utorak, 20. studenog, kada su me upravo u srce pogodile riječi tog čovjeka, koji je rekao u jednom trenu "da je Bosna i Hercegovina i hrvatska zemlja". U njegovim riječima bila je izvanredno duboka bol, koja je kasnije razjašnjena jer je on rekao kako bivša vlast u Hrvatskoj nije previše marila za Hrvate u Bosni, a ova sadašnja vlast ih je totalno napustila.

Mnogo toga je gosp. Sanader rekao, mnogo toga je bilo na mjestu, neke stvari nisu. Kako reko na početku, u oči me je udarila činjenica da uz sve te riječi o potrebi povratka na vlast ove stranke, HDZ-a, i o potrebi prijevremenih izbora u Hrvatskoj kako bi "ovi sada" bili maknuti, nije bilo ničeg u tom govoru što bi ukazivalo da HDZ zna što bi činio kad bi oni bili na vlasti. Više je to bilo ono naše svakidašnje: sidi s magarca, da ga ja uzjašem. Nažalost, tu našu jadnu Hrvatsku jašu i jašu mnogi koji nemaju nikakve etičke ni moralne odgovornosti, od sabornika koji ne dolaze na posao kako treba, do stranaka u Saboru koje se samo svađaju između sebe, pa do pojedinačnih stranaka kojima je cilj zgrabiti vlast - pa što Bog da! A Hrvatska, to su ljudi koji su zaboravljeni u ovom trenutku, ljudi koji sve teže i teže žive, djeca koja imaju sve manje i manje, bolnice koje jedva životare, poduzeća koja sve više i više propadaju, svugdje su neobrađena polja, mine još i danas ubijaju djecu i seljake, Vukovar... To je Hrvatska, ali i mi smo Hrvatska, makar smo izvan nje i tko god bude dobio vlast u ruke neka bude vrlo pažljiv i s nama, dijasporom, jer nama je dosta neodgovornih ljudi, bez obzira kojoj stranci pripadali.

Tako ja mislim.

Valentina

Hrvatska ISKRA

Kanadsko - Hrvatski Vjesnik • Canadian Croatian Journal
(bivši "CIRKULAR" za Toronto i okolicu)

Čitajte
U OVOM BROJU :

- Vukovar, križni grad
- Sjećanje na Škabrnju
- Picula: Od Srbije tražimo ispriku
- Najveća uvreda Crkve
- Govor predsjednika HDZ-a dr. Ive Sanadera
- Račan o proračunu za 2002.
- Spaljeno 4000 leševa hrvata u slovenskome Auschwitzu
- Za čavrljanje uz šalicu kave...
- Maruševec
- Vu plavem trnaci
- Jesen
- Športaši godine

Naši umirovljenici u Ottawi

Članovi udruge Kanadsko-hrvatskih umirovljenika pred zgradom Parlamenta u glavnom gradu Kanade, Ottawi

Hrvatska

ISKRA

(Bivši "CIRKULAR" za
Toronto i okolicu
Kanadsko - Hrvatski Vjesnik
Canadian Croatian Journal

Izlazi dva puta mjesečno

Editor-in Chief
Glavni Urednik :
Valentina Krčmar

Contributing Editors:

Franjo Bilecki, Biserka Butković
Mirko Brkljačić, dr. Darko Desaty,
dr. Davorka Križaj-Kaplić,
Biserka Milinković, Marinko Pipunić,
Marina Vuković,

Address • Adresa :
1137 Centre Street
Thornhill, Ontario
L4J 3M6

Novi "E-mail": iskra1@look.ca

Telephone • Telefon :
(905) 738 - 0053

Fax :
(905) 738 - 9853

Yearly Subscription - Godišnja
Pretpłata :

KANADA: \$60.00
USA: \$50.00

Subscription to "ISKRA" can be
made directly, to the Editor-in-Chief.
Pretpłata na "ISKRU" može
se učiniti kod Glavnog Urednika.

Advertising rates :

1/2 page - \$100.00 per issue
\$1,000.00 yearly
\$500.00 per six months

1/3 page - \$50.00 per issue
\$500.00 yearly

1/8 page (business card)
\$25.00 per issue
\$500.00 yearly

Advertising is payable in advance.

"Hrvatska ISKRA" Broj 96, 30. studeni. 2001.

Sadržaj:

Pismo urednice.....	2	The Hague tribunal confirms Milošević	
Vijesti iz naše zajednice.....	3	genocide charges.....	15
Vukovar i Škabrnja.....	4-5	Important news from Argentina.....	15
Vracanje stanova Srbima u Hrvatskoj?.....	6	News from Aspen.....	15
Picula, Od Srbije tražimo ispriku.....	6	Ana Ganza, Journey of hope.....	16
Dijalog Crkve i ministra Vidovića.....	7	Vladimir Goss, Croatian Army Vehicles.....	16
Gospodarstvo.....	8-9	Only Zagreb has Dolac.....	17
Spaljeno 4000 leševa Hrvata u slovenskome		A night of a thousand dinners.....	18
Auschwitzu.....	10	Mojim očima (i srcem).....	19-21
Pilot Dopuda morao ubiti Tudmana.....	11	Dr. Davorka Križaj-Kaplić, Jesen.....	21
Ljubičić otputovao u Haag.....	11	Vu plavem trnaci.....	22
Gotovina počasni građanin Zadra.....	11	Vijesti iz kulture.....	23
Vremeplov, 10. prosinca 1999. umro prvi		Hrvatska povijest.....	24
hrvatski predsjednik dr. Franjo Tudman.....	11	Događaji u našoj zajednici.....	25-30
Prepiska o hrvatskim blagdanima.....	12	Vaše zdravlje i humor.....	31
Marina Vuković, Čavrljanje uz šalicu kave.....	13	Motrište.....	32
Zanimljivosti.....	14	Prilog HRVATSKOJ ISKRI	
Hrvatska Iskra for English speaking people		Govor predsjednika HDZ dr. Ive Sanadera	
Vukovar, sacred place.....	15	Zagorkini kolači	

Urednica piše....

Dragi čitatelji,

Ovih dana mnogo se toga dogodilo u našoj zajednici, mnogo toga lijepoga, no bilo je i ružnih stvari. Počnimo s lijepim događajima: imali smo nevjerojatan broj večera, sastanaka, dogovora, godišnjih skupština, i zamislite - mi iz HRVATSKE ISKRE uspjeli smo većinu i "novinski" pokriti! Na gotovo svim događanjima zaista smo lijepo dočekani, a kuharicama velika hvala na svakom ponudenom jelu, no kad bi mi kušali svako jelo, posebno kolače, koji nam se nude, teško bi to bilo za naše linije. Ipak, hvala svakom za dobrodošlicu i pozdrav. No, uz te lijepe događaje, ljudske osmijehe i pozdrave, bilo je i ružnih stvari. Prvo što me je pogodilo, a mislim da je to i sve vas pogodilo je da nitko, NITKO, nije organizirao svečanu desetu obljetnicu pada Vukovara. Jasno, bile su sv. Mise, vrlo rijetko je bilo društvo koje je spomenulo Vukovar u dane pada, pred deset godina. Naša zajednica nema vodstva, to je očito, jer kad bi ga imali, ovakova žalosna stvar ne bi se dogodila.

Druga stvar koju moramo pogledati i suočiti se s njom su anonimna pisma. U zadnjih nekoliko dana kruži anonimno pismo o Hrvatskoj kreditnoj zadruzi. Uopće ne želim ulaziti u sadržaj pisma, no taj način komuniciranja - anonimno, kukavički, sramno - prešao je sve mjere. Takve akcije su pogubne za ovu zajednicu u cjelini, ali i za pojedince. I HRVATSKOJ ISKRI stižu anonimna pisma. Jedno od tih ostalo mi je u sjećanju, kad je neka nepotpisana osoba, sebe valjda smatrajući "kulturnom" napala svih vas i nas u uredništvu, nazivajući sve nas "nekulturnima". Jasno je kako tu nema komentara, no strašno je da su neki ljudi jaki kad su anonimni, i ne shvaćaju da je hrabrost i jačina čovjeka tek onda kad izreče istinu svojim imenom i prezimenom. Sve ostalo se uzima neozbiljno i neistinito i nešto čega bi se pisac tog pisma trebao sramiti.

U posljednje vrijeme gledamo kako se u ime nekog "businessa", poltronstva, ili bezkičmenjaštva upravo trči u Beograd kako bi se "sredili" novi poslovi. No u moru takvog čudnog ponašanja, mlada pjevačica Severina, pokazala je kako pamti tko je i što učinio Hrvatskoj i Hrvatima. Kako čujemo bila je u Beogradu u posjeti obitelji, i tamo su je pitali da li bi održala koncert u Beogradu, na što je ona odgovorila da bi održala koncert u Beogradu, jedino u tom slučaju da sav prihod ide za Vukovar. I kako je Martin Latinčić rekao na radio postaji "Zvuci Hrvatske" 22. studenog 2001, njenom poznatom pjesmom "Virujem u Te", - da, Severina, mi virujemo u Te i ponosni smo na Te. Takvih kao što si Ti, Severina, malo je.

Srdačan pozdrav,

Valentina

Zapamtite:

HRVATSKA ISKRA ima dva telefona:
(905)738-0053 i (416)894-9235

Vaše zdravlje

POZIV NA ČAJ

Ispijanje čaja izuzetno je i uvijek dobrodošlo uživanje. Čaj ujutro potiče razum, a poslijepodne prizivlje muze. Započinjanje dana šalicom čaja svojevrsan je, ne samo duhovni, već i doping ritual.

Čaj, naime, budi i oživljava uspavane moždane stanice i senzibilizira živčani sustav. Štoviše, znanstvenici su dokazali da nakon uživanja u jutarnjem čaju matematičari mnogo brže rješavaju probleme nego nakon uobičajene kave.

Kao što obično biva, i čaj je otkriven sasvim slučajno. Legenda govori da se to dogodilo davne 2737. godine prije Krista, u trenutku kada je u šalicu vruće vode, koja je pripadala kineskom caru Shen Nungu, pao suhi listić čaja. Nakon toga Kinezi su stoljećima bili jedini uživaoci čaja na svijetu.

Naime, u susjednoj zemlji, u Japanu, čaj je postao popularan tek oko 800. godine poslije Krista, dok se Europa s njim susreće još kasnije, potkraj 17. stoljeća. Britanski ritual ispijanja čaja Five o'clock ili High tea pripisuje se pak vojvotkinji od Rutlanda, koja je 1842. u svojem salonu prvi put službeno ponudila čaj. Samo nekoliko godina potom High tea postao je nezaobilaznom i nikad prekinutom društvenom obvezom.

Danas pak čaj, bilo s pratećim ritualom ili bez njega, postaje sve popularniji. U pravoj poplavi specijaliziranih trgovina i čajarni najvažnije je znati da svaki čaj nije čaj. Nažalost, većina čajeva na tržištu spada u konzumne mješavine tzv. blends kvalitete, iz najrazličitijih podneblja, regija i plantaža. Pod vrhunskim se čajevima podrazumijeva isključivo oni rukom brani i odabrani opojni listići najboljih sorti s jedne jedine plantaže.

Ti, najbolji čajevi zore uglavnom na oko 2000 metara nadmorske visine, visoravnima poznatim po specifičnim vremenskim uvjetima, intenzivnom danjem suncu i hladnim noćima. U pokrajini Darjeeling to su plantaže Castleton, Jungpana, Bedamtam, Margaret's Hope, Seeyok, Naring, Ambootia, Singbulli, Selimbong, Thurbo i Bannockburn. Najbolji čajevi iz Sri Lanke potječu s plantaža Mahagastotte, Court Lodge i Kenmare, a vrhunski vrtovi Assama su Heelekah, Hatimara, Borengaluli i Moklabari.

No, usputno je čajeve, osim po kvaliteti, birati i u skladu s raspoloženjem i životnom situacijom. Za poticaj na akciju, na smiona, bilo ljubavna, bilo poslovna osvajanja, idealni su first flush čajevi, čajevi prve berbe. Naprotiv u trenucima opuštanja i kontemplacije maksimum će pružiti posebno aromatični second flush čajevi koji potječu iz razdoblja druge, ljetne berbe. (Zaposlena žena)

Oakville večera: Luce Jelečanin, Božena Pehar, Kata Babić i Slavko Jelečanin

Nastavak

rođendane, razne proslave, a kad smo kod proslave i u "RISTO BRAVO" slavit će se Nova godina, a svirat će izvrsni V.I.S. "Bagremovi". No, kako čujem, za petak i subotu morate rezervirati svoj dolazak, a računajte na to da će vam biti tako lijepo pa ćete ostati nakon večere na plesu i zabavi - bit će vam zaista ugodno!

Nazovite vlasnike na telefon (905) 896-2727. (VK)

"HRVATSKA ISKRA" - Broj 96, 30. XI. 2001.

VEGETERIJANCI OSVAJAJU SVIJET

U doba poludjelih goveda, dopingiranih svinja i predozirane peradi, vegetarijanstvo postaje više od trenda. Stoga, čak i najgorljiviji zagovornici mesa na tanjuru razmišljaju o kapitulaciji.

No, u prilog vegetarijanstvu ne govore samo aktualni događaji, nego i istraživanja provedena mnogo ranije, u godinama u kojima se o BSE horroru nije moglo ni sanjati. Primjerice, znanstvena studija London-skog univerziteta iz 1984. pokazala je da su vegetarijanci u odnosu na ostalu populaciju otporniji na niz bolesti, među kojima su previsoki kolesterol, visoki tlak, infarkt, moždani udar, dijabetes, reuma, te neki oblici raka. Neosporno je da ljudi koji se odluče za vegetarijansku prehranu žive zdravije i zadovoljnije.

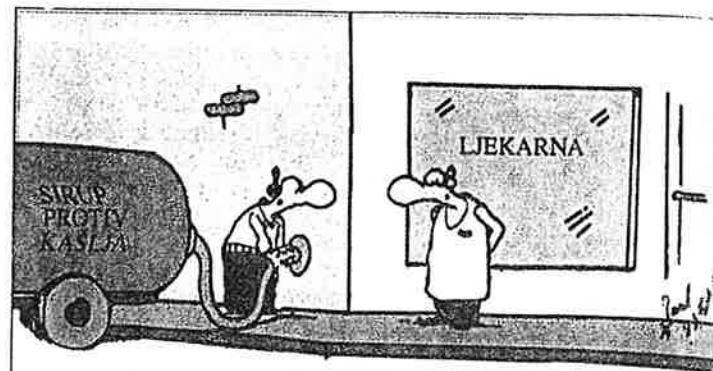
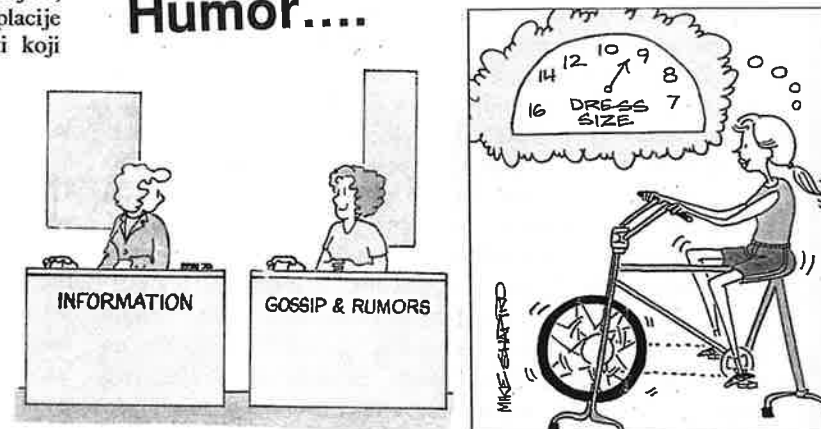
No, ipak nisu svi vegetarijanci isti. S obzirom na način na koji koncipiraju svoju prehranu, među njima postoje čak i vrlo velike razlike. Okvimo se dijele na "obične", "ovo-lacto", "lacto" ili "ovo" vegetarijance, "veganere" i "makrobiotičare". U skladu sa svojim opredjeljenjem, neki iz svojega jelovnika izbacuju meso, ali jedu ribu, drugi izbjegavaju meso i ribu ali jedu mliječne preradevine i jaja. Tu su i oni koji izbjegavaju meso, ribu i jaja, ali ne i mliječne preradevine, ali i oni koji se hrane isključivo biljkama, pa se ne odriču samo mesa, mlijeka i jaja nego i meda. Postoje i oni koji svoju prehranu temelje isključivo na probranom voću, povrću, žitaricama, klicama i proizvodima od soje. U posljednje vrijeme sve je više i specifičnih "puding" vegetarijanaca. Oni ne jedu meso ali zato tamane kreme, žele, jogurte i kolačiće kojih u hladnjacima i na policama divovskih samoposluživanja ima u izobilju i koji su, kojeg li čuda, "oplemenjeni", ni manje ni više, nego želatnom dobivenom od životinjskih kostiju i kože.

Na kraju krajeva, bez obzira na to o kojoj se "školi" radilo, istina je da naš organizam može promišljenom i kvalitetnom vegetarijanskom prehranom dobiti sve sastojke nužne za normalno funkcioniranje, održavanje zdravlja i zavidnu psihofizičku kondiciju.

No, u slučaju da unatoč svemu ne želite pobjeći od istine da su ljudi po svojoj prirodi ipak mesožderi, tu i tamo si priuštite tanjur bez mesa, ali zato do vrha napunjen povrćem.

Tko zna možda vas baš bogatstvo i raskoš okusa vegetarijanske kuhinje natjeraju da se i vi već sutra priključite sve većem broju onih koji zbog raznoraznih razloga ne žele jesti ništa, kako to oni vole reći, "što ima majku i oči". (www.hinet.hr)

Humor....

Vidim, očekuješ velik promet ove zime!

ILIJA PETKOVIĆ: DUŠOBRIŽNIKOVI ZAPISI

"Dušobrižnikovi zapisi" je naslov prve knjige vlč. Ilije Petkovića, župnika hrvatske župe Presvetog Trojstva u Oakvilleu. Predstavljanje knjige bilo je na župnom banketu u subotu 17. studenog. Knjigu su predstavili vlč. Josip Kos, župnik hrvatske župe iz Toronta i Dunja Perić, članica oakvilske župnog vijeća. U svome kratkom govoru vlč. Josip je pozdravio sve prisutne i čestitao bratskoj župi godišnjice postojanja, kao i vlč. Iliji na izdavanju knjige. "Neobično je da svećenik napiše knjigu" rekao je vlč. Kos, te nastavio: "Članci imaju aktualnu tematiku, a teme su izrečene na razumljiv način. Danas ljudi traže što je 'funny', a iz života je da nas pouči nečemu. To ćete naći u knjizi vlč. Ilije"

Gđa. Perić nam je zaista lijepo i znanjem 'žene od pera' predstavila pisca kroz analizu knjige. Evo nekoliko misli iz njenog govora: "Ovo je prekrasna zbirka proze i poezije, koja je nastajala kroz duže vrijeme, a najviše u toku ovih godina sa nama, ovdje u Oakvilleu-u. Njegova mudrost, životna filozofija, primjedbe, dosjetke, šale, životna radost i ljubav prema onome što radi, a i prema onima sa kojima se svakodnevno druži, dobile su mjesto u ovoj maloj, bogatoj riznici zapisa. A središnja tema kojom je naš Don Ilija zaokupljen, ono što ga najviše nadahnjuje u pisanju, ono što ga motivira to je ČOVJEK. Duhovitost je vrlo poznata vrлина našeg Don Ilije. U pripovijesti "Dlake na jeziku", on zadire u vječni problem: ljudi koji puno pričaju, a malo razmišljaju. Pritom im svakako nije važno da li nekoga vrijeđaju ili ne, da li pričaju stvari koje ne bi smjeli, a sebe baš i ne vide kao neko zlo (str. 91). No, uvjerite se i sami! Pročitajte ovu lijepu knjigu i stavite ju na policu sa ostalim knjigama. Vratit ćete se knjizi kao prijatelju od kojeg ćete naučiti, s kojim ćete se nasmijati i uz kojeg ćete prođuhoviti vaše postojanje", završila je svoj prikaz Dunja Perić.

Knjiga je zaista kulturno osvježenje, kakovih bi trebalo biti više. Nakon završne promocije, zaželjela sam da odmah otvorim knjigu i pročitam je od korica do korica, ali sam se morala zadovoljiti s time tek idući dan. Knjiga je vrlo laka za čitanje, s temama iz svakodnevnog života i pristupačna svakom čitatelju.

Čestitamo, Don Ilija! Želimo još takovih novih knjiga i obilje Božjeg blagoslova našem svećeniku i piscu. (BM)

Novi hrvatski restoran: Risto bravo

Novi restoran "RISTO BRAVO" upravo je otvoren u našoj sredini. Nalazi se na 1310 Dundas St. E., u Mississaugi, u Vašoj neposrednoj blizini. Vlasnici restorana, gđa. Marica Belan i gosp. Drago Halužan, kad govore o svom zajedničkom prvijencu, govore s velikim ushićenjem i zadovoljstvom, jer za njih oboje to je mjesto iz kojeg bi svaki gost trebao izaći izvanredno zadovoljan, jer ovaj restoran nudi radost, odmor duše i izvrsnu hranu, jer kako kažu vlasnici: "Mi smo tu kako bi Vam ugodili!"

U samom restoranu, od prvog susreta sa vlasnicima, vrlo je ugodno. Ovaj restoran je i izgrađen malo drugačije od ostalih, zaista je luksuzan, pa zato vlasnici mole za "dress code". Restoran ima razne posebnosti koji bi vas mogli privući: ima 150 sjedećih mjesta, podijum za ples i hranu kakvu si samo možete poželjeti: od punjene teletine, do raznih hrvatskih i talijanskih specijaliteta, a kako mi vlasnik gosp. Halužan kaže "Risto bravo chicken je specijalitet", kojeg svi gosti vole (to su vam pileća prsa pečena na žaru u bijelom sosu od gljiva) ili recimo deep fried ice cream! Svaki četvrtak je pečeni odojak, a za Kanadane je all-you-can-eat-pasta (\$9.95) - i sve to uz izvrsnu glazbu! Svaki petak i subotu možete čuti hrvatsku glazbu i pjevače, u nedjelju je živi džez, u četvrtak klavirska i latinska glazba!

Možda je najbolje da navratite u restoran, porazgovarate s vlasnicima, koje ste već sigurno sretali na raznim društvenim događanjima tokom života. Oba vlasnika se bave ovim poslom "cijeli život", no ovaj najnoviji restoran, za njih oboje je poseban, baš kao i ime restorana. Da li znate što znači "RISTO BRAVO"? "Risto", znači na talijanskom restoran (ristorante), a "bravo" je pljesak za dobru hranu, izvrsnu uslugu i zadovoljstvo koje će Vam pružiti ovaj restoran kad ga prvi put (ali sigurno ne i zadnji puta) posjetite! Ovaj restoran ima mogućnosti za krstike, manja vjenčanja,

Nastavak na str. 31,

Knjigu "Dušobrižnikovi zapisi" došli su pozdraviti i gosti

KIŠOBRAN

Danas je kišan, sumoran dan,
a tako bih htio izaći van.

Tako bih htio izaći van,
kiša je, a nemam kišobran.

Bože, kad si stvarao stvari
ili nebo i zemlju i noć i dan,
kad si na kraju stvorio kišu,
zašto nisi i kišobran?

Reče Bog: "Sinko, pamet ti dadoh,
neka svak nešto uradi sam.
Moje je da bude dovoljno kiše,
a tvoje da napraviš kišobran!"

Vijesti iz naše zajednice

Božićna zabava i doček Sv. Nikole

Božićnu zabavu i doček Sv. Nikole za djecu, roditelje, bake i djede priprema Odsjek 515, Hrvatske Bratske Zajednice "B.M. Luketich" u nedjelju 2. prosinca 2001. god. u 3 sata popodne, dvorana kluba "Jelen", 3045 South Creek Rd., Unit 17, Mississauga. Ulaz slobodan i dobro nam došli, poziva vas sve i pozdravlja,

Vaš Odbor HBZ Odsjeka #515

Zahvaljujemo

Odsjek HBZ Odsjek #515 "B.M. Luketich" od srca zahvaljuje svim članovima i prijateljima, koji su posjetili i pozdravili K.U.D. "Pitomačka", visoke goste iz Hrvatske, kao i hrvatskog veleposlanika gosp. Andriju Jakovčevića, prilikom posjete Torontu 31. listopada 2001.

Vaš Odbor

LADO marks 20th Anniversary with new CD

Hamilton, Ont. To commemorate our 20th Anniversary of Lado, we are proud to release our sixth recording venture "Dobro mi dosel prijatelj". All of us are extremely excited about this production and look forward to sharing it with you, our listening audience.

Under the guidance of our Director Joe Loncarich, we have once again selected a variety of old favourites combined with a number of more recent compositions for your listening and dancing pleasure.

If you own any of our earlier tapes or CD-s you will definitely want "Dobro mi dosel prijatelj" to complete the set. Perhaps on the other hand you don't have any of our recordings. No need to panic, we still have an adequate inventory of our third, fourth and fifth productions. Place your orders with Joe Loncarich at 27 Grande Ave. Stoney Creek, Ont. L8G 2C9 or call 905-662-4209. Mail orders per item are tapes (US & CDN) \$10+\$3 postage = \$13, CD-US \$15+\$3 postage=\$18, CD - CDN \$20=\$3 postage=\$23. Your purchase will "be off and running" as soon as your orders are received.

Lado Tamburasi thank all of you for your continued support, your requests for our recordings and for your wonderfully warm and encouraging letters.

Angie Sudac Mus, Lodge 954 HBZ

Zahvaljujemo i pozivamo Vas

Hrvatsko - kanadsko društvo "Kordun" zahvaljuje svima koji su ih posjetili na njihovoj godišnjoj večeri 27. listopada ove godine, i žele obavijestiti kako je skupljeno \$2,500, koji će biti upotrebljeni za iduće akcije ove udruge, kao i za izvanredne potrebe u domovini.

U isto vrijeme pozivaju sve članove i prijatelje na veseli doček Nove godine u župi "Hrvatskih mučenika". Za karte (\$40.00) obratite se HITNO gosp. M. Pauliću (905-813-8287), Anti Mrkonji (905-270-0037) Tomi Pleš (905-820-9825) i Janji Vukojević u Hamiltonu (905-545-5009). Svi ste dobrodošli!

Tražite li nešto lijepo za svaki dan, ili možda Božić? Pročitajte ovaj oglas...

Nova pošiljka robe iz Hrvatske za malo ozbiljnije gospođe, brojevi 10 - 18, vuneni kostimi, upravo je stigla u naš dućan. Za mlade osobe imamo prekrasne Spanner, Joseph Ribkovi, uvoz iz Italije, veste, šoseve i večernje haljine.... Možda Vam treba posebna haljina za doček nove godine?

Nazovite Mamsell Fashions Inc. na tel. 416-921-5277 i porazgovarajte sa vlasnicom gđom. Nevenkom Grdić, na hrvatskom ili engleskom, ili možda ipak najbolje, posjetite ovaj interesantan dućan na 7. Pleaseant Blvd. (Yonge i St. Clair), u Torontu.

"HRVATSKA ISKRA" - Broj 96, 30. XI. 2001.

Eli Ilija Vranesic
artist, fine art

35 Mattice Road,
Toronto, Canada M9A 1E5
416.239.2872
ilijav@yahoo.com

Pred nama je Božić i Nova godina? Tražite li prikladan poklon?

Pogledajte izložene slike hrvatskog akademskog slikara gosp. Ilije Vranešića u "Croatia" restoranu, 1989A Dundas St. E., Mississauga. Te izvanredno lijepe i vrijedne slike svakom od Vas su dostupne. Pogledajte izložene slike, i nazovite slikara, gosp. Iliju Vranešića. Lijepa slika je prekrasan božićni poklon!

Estradin 10. jubilarni božićni koncert!

Mjesec prosinac bogat je raznim kulturnim događanjima, susretima i manifestacijama, ali mali je broj uspio prerasti prigodničarski okvir i postati tradicijom koja se iščekuje s radošću i znatiželjom. To se dogodilo s Božićnim koncertom u organizaciji Estrade u Torontu.

Ove godine pozivamo naše vjerne prijatelje na 10. jubilarni Božićni koncert u nedjelju 9. prosinca 2001. G. u 3 sata poslije podne, Silverthorn Collegiate Institute, 291 Mill Rd. Etobicoke (južno od Burnhamthorpe Rd. i zapadno od Hwy. 427)

Uživat ćete u prigodnom programu u izvedbi naših mladih talentiranih umjetnika, pjevati s nama najljepše hrvatske Božićne pjesme i susresti svoje prijatelje uz šalicu kave i izvrsne domaće kolače. A naše najmlađe čeka posebno uzbuđenje - Sv. Nikola koji dobroj djeci dijeli poklone.

DOBRO NAM DOŠLI NA NAŠ JUBILARAC ESTRADA TORONTO

Ulaznice po cijeni \$15.00 za odrasle i \$10.00 za studente mogu se kupiti kod: Hrvatskih kreditnih zadruga, Generalturista i kod članova Estrade i Ženskog zbora. Djeca mlađa od 14 godina imaju besplatan ulaz.

Informacije i rezervacije: 416-695-1493

DA LI ZNATE ?

POSTAL RATES ARE GOING UP AS OF NEW YEAR.
MAIL YOUR LETTERS AND PARCELS EARLY.

CANADA	48 cents
USA	65 cents
International	\$1.25

Čestitamo i zahvaljujemo vlč. Josipu Kos na vjersko-kulturnom programu "Hrvatska straža" koji se emitira svaka nedjelje na srednjem valu AM - 1320 CJMR, između 2 i 3 sata poslije podne. Znamo da Vam nije lako, jer ste sami u župi, ali ne posustajte. Vaši vjerni slušatelji su uz Vas.

Program u nedjelju, 25. studenog o.g. imao je radio reportažu u povodu 10 obljetnice pada grada Vukovara i svjedočanstava preživjelih. Za sve one koji nisu čuli tu reportažu, predlažem da se ponovi, jer nikad ne smijemo zaboraviti one koji su bili mučeni i ubijeni od JNA i srpskih četnika, posebno u Vukovaru.

Biserka Milinković

Sjećanje iz Vukovara

DNEVNIK: KRIŽNI GRAD

Za Vukovar ima nade. Makar onoliko koliko i za ovaj narod i ovu državu bude li spremna svoje kolektivno obljetničko sjećanje i pijetet spram goleme ljudske žrtve kojom diše svaka gruda vukovarske zemlje pretočiti u trajnu skrb za "uskrnuće" Grada. Žrtvi ne treba prigodničarsko klanjanje, ona zaziva pravdu. Ne osvetu, već pravo na život za sve one koji bi danas trebali svjedočiti da žrtva nije bila uzaludna.

Na desetu godišnjicu mučkog usmrćivanja Grada koji je i u smrti bio neponovljiva mjera ljudskog duha, snage i zajedništva, u koloni sjećanja kao da se prvi put koncentrirala cijela Hrvatska. I branitelji, i Vukovarci-povratnici, i čelni ljudi hrvatske vlasti. Svi su oni toga dana i na tom jedinstvenom mjestu imali nepodijeljen osjećaj duga spram Gradu i tisućama njegovih žrtava. No, koliko dugo i koliko postojano mogu u sebi nositi taj spomen izloženi dnevnim bitkama za vlastito preživljavanje? Može li Vukovar kao metafora stvaranja neovisne hrvatske države biti iznad i ispred pojedinačnog interesa svakog od nas i svih nas zajedno? Rekli bismo da mora, ako ni zbog čega, radi naše kolektivne savjesti i naše izglednije budućnosti. No, to je pitanje na koje djelatno mora odgovoriti vlast, politički establishment, oni koji su ovog 18. studenoga došli s rukom pod ruku na vukovarsko groblje, na Mitnicu, u vukovarsku bolnicu, bez straha od mogućih pogrdi i zvižduka koji im u Vukovaru idu u rok službe više negoli ma gdje drugdje.

Predsjednik Hrvatske Stipe Mesić najavio je svoj dolazak na tužni koliko i herojski jubilej Grada, svim mogućim izgredima usprkos, riješen ne odstupiti pred onima koji drže da samo njima pripada pravo na vukovarsku i sve domovinske obljetnice. Tim je činom pokazao da je za njega grad na Vuki ispred i iznad svih njegovih osobnih, političkih i ljudskih dvojbi, nedoumica ili frustracija, da je voljan izložiti se i potencijalnoj nelagodi i možebitnom poniženju za račun vukovarske žrtve. Gradu i njegovim palima poklonili su se i premijer Ivica Račan i predsjednik Hrvatskog Sabora Zlatko Tomčić. Njihovi su vijenci ostali uz hladan kamen spomenika ne samo kao sjećanje nego i kao obećanje Gradu koji priželjkuje novi život.

U Vukovaru danas živi dvadesetak tisuća ljudi gotovo nepomirljivo podijeljenih ratnim neprijateljstvom i stradanjem, statusom žrtve i egzektora. Radi njihove koegzistencije u miru, ova država mora učiniti sve da se vukovarski ubojice izvedu pred sud i plate račune. Jer, bez toga, bez individualiziranja i sankcioniranja krivnje koja danas okiva Grad umjesto Šljivančanina i njegovih krvavih haračlija, mir još dugo neće stanovati ovdje. A mir je Vukovaru potrebniji od svega. Mir, stabilizacija i normalizacija života pretpostavka su i za otvaranje radnih mjesta, oživljavanje gospodarstva, reduciranje rekordne nezaposlenosti od preko 34 posto. Te pretpostavke u Vukovaru može, međutim, ostvariti samo vlast i država koja nije razjedena međustranačkim sukobima i raznorodnim polarizacijama.

U tom je smislu poruka posljednjeg zapovjednika obrane Vukovara Branka Borkovića Mladog Jastreba potaknuta dolaskom čelnog državnog trojca, znakoviti melem na hrvatsku ranu: "Sretni smo što su se oni poklonili ljudima koji su stvorili ovu državu i na taj način odali priznanje ljudi-

U tom je smislu poruka posljednjeg zapovjednika obrane Vukovara Branka Borkovića Mladog Jastreba potaknuta dolaskom čelnog državnog trojca, znakoviti melem na hrvatsku ranu: "Sretni smo što su se oni poklonili ljudima koji su stvorili ovu državu i na taj način odali priznanje ljudima koji su, bez obzira na sve, ipak hrvatski istočni grijeh, odbačeni kamen, ali ipak kamen koji je temelj ove države." No, tu ranu treba stalno previjati...

Davorka Blažević, Vjesnik

Susret

Nije me ubio metak, ubio me je prst tvoj uperen u moje grudi.

Poniženi, uvrijeđeni, tjerani poput stoke na klanje, išli smo preko razrušenih kuća i ljudskih leševa kroz centar grada.

Zvijezda na vojničkoj kapi nije se više razlikovala od kokarde na šubari.

Gorak okus spoznaje osušio mi je usta.

"Bože! koliko godina sam živio u zabludi,

a zaista sam im vjerovao,

još više, ja sam ih zbilja volio.

Koračali smo bez nade i vjere

srce mi je bivalo sve manje

i onda sretoh tebe -

duša mi se razvedri i razveseli

sjetih se dana kad smo jutra

dočekivali u kavani kao kreč bijeli.

Dugo godina gledali smo se

s osmijehom u oči

i nisam vjerovao da ćeš ti

zaista to moći.

Iako je sve bilo nalik na tužnu maskaradu

nije to bila fešta a ni šala

svaka je maska pala.

Vidjeh tvoj pogled koji se skriva

i ruku kako se diže s uperenim prstom

zabodenim u moje srce.

I danas kad hodam gradom

poslije svih patnji

vide ljudi

kako tvoja ruka i tvoj prst

stoje zabodeni u moje grudi.

Ove sam stihove čuo prekjučer u Vukovaru. Kazivao ih je prvak osječke Drame Darko Milas neposredno prije nego što će deset tisuća ljudi u koloni sjećanja krenuti istim onim putem što su ga studenog 1991. prolazile žrtve odabrane među 22.000 Vukovaraca koji su nakon ulaza četnika morali napustiti Grad. Stihove pjesme "Susret" napisao je Darko Dombaj, vukovarski pjesnik i branitelj, jedan od odabranih. Nekoliko godina po povratku iz Miloševićeva koncentracijskog logora, Dombaj je u Vukovaru tiskao knjigu stihova među kojima su i ovi. Nedugo potom poginuo je u prometnoj nesreći.

Duško ČIZMIĆ-MAROVIĆ

PREPORUČUJEMO VAM

PETER DONKO & ASSOCIATES, OPTOMETRISTS

E
YE
HEALTH
IS IMPORTANT
Located in the Medical Centre
Medical Clinic

EYE EXAMINATIONS
DESIGNER GLASSES & CONTACTS
LASER VISION CONSULTATION
NEW PATIENTS & WALK INS WELCOME
OPEN EVENINGS & SATURDAYS

500 Rexdale Bl. Tel (416) 674-1165

Uz izvrsnu hranu, koje je bilo u izobilju, izvrsnu glazbu i društvo, koje je slavilo dobar rad ovog društva, koje će i ove godine obrisati koju suzu za Božić, ova večer završila je u rane sate. Premalo je reći - čestitamo, jer ovo društvo je zaista mnogo učinilo za svaki dio Hrvatske, tamo gdje je bilo najmužnije. Nije dovoljna niti jedna riječ koja bi zahvalila ovom društvu na radu, ali ipak, dozvolite mi da se zahvalim ovom društvu na komemoraciji Vukovara - oni su svečanom komemoracijom sjetili se Vukovara i žrtava srpske agresije. Zar je to moguće da nitko nije organizirao sjećanje na vukovarske žrtve? Zar nam je doista sve bilo važnije i vrednije - a toga dana, 18. studenog ove godine - dosta se je toga događalo - a neke udruge čak niti riječju nisu spomenule Vukovar! Žalosno! Zato, Fondu Slavonija - hvala na sjećanju, hvala na radu, hvala na izvrsnoj večeri! (VK)

POZNAT ĆETE IH PO NJIHOVIM PLODOVIMA

Hrvatska zajednica južnog Ontarija imala je prilike u zadnjih dva, tri tjedna, da uz mnoga događanja, gostovanja poznatih umjetnika, pjevača, glumaca iz domovine, jesenjskih župnih i zavičajnih banketa, proslava Martinja, promocija novih CD i knjiga prisustvuje i osnivanju prvog kanadskog odsjeka Hrvatsko kulturnog društva "Napredak". Osnivačka skupština održana je u dvorani župe Sv. Križa u Hamiltonu. Tog nedjeljnog popodneva skupilo se preko 70 gostiju koji su, neki iz znatiželje, ali veliki dio iz želje da se upoznaju s radom društva ili da postanu njeni članovi.

Prema materijalu dobivenom na skupštini, doznajemo da je Hrvatsko kulturno društvo (HKD) Napredak, jedno od najstarijih hrvatskih kulturnih društava uopće, društvo koje gotovo sto godina radi na promicanju hrvatske duhovnosti, jačanju hrvatske nacionalne svijesti te čuvanju i razvijanju svih kulturnih vrijednosti Hrvata, te ima istaknuto mjesto u ukupnoj bosansko-hercegovačkoj i hrvatskoj kulturno-prosvjetnoj djelatnosti i to ne samo zbog svog više decenijskog djelovanja i već spomenute 100. obljetnice postojanja, već i zbog svoje bogate i izuzetno plodne aktivnosti.

Rad društva odvija se po odsjecima kojih ima već 64 kako u Bosni i Hercegovini tako i u Hrvatskoj i inozemstvu. Život i rad Napredka obuhvaća kulturne, znanstvene udruge, radio postaje, listove, pjevačke zborove, nogometne i šahovske klubove itd. Jedno od vrlo važnih polja rada je također i stipendiranje darovitih mladih studenata. Od 1995 godine Društvo je podijelilo preko tisuću i dvjesto stipendija i potpore.

U svom kratkom, ali sažetom govoru dr. Franjo Topić, predsjednik Društva, predstavio nam je rad društva, principe rada te pozvao na suradnju. Neka vam izrečene riječi, iz pozdravnog govora dr. Topića, inače profesora na Teološkom sveučilištu u Sarajevu, ocrtaju čovjeka koji stoji na kormilu Napretka. Ne voli isticati tu činjenicu, jer kaže da se sve poznaje po plodovima rada. Ako pogledamo plodove rada Napretka od obnoviteljske skupštine 1990. godine u Sarajevu zapazit ćemo što se sve napravilo upomim radom, ali i poštenim i pravim principima vođenja Društva.

"Ako budete uporni i radite, onda nema straha. Pitali su nas kroz ove ratne godine hoćemo li preživjeti u Bosni, a evo mi već 10 godina živimo. Isus je počeo samo sa 12 nepismenih ljudi i znate što se dogodilo? Ako iskreno radimo očekujemo pozitivne plodove. Tko ne radi, ne treba niti jesti.

Nakon izvrsnog predavanja u Croatia banquet hallu, dr. Franjo Topić sa ljudima iz zajednice

"HRVATSKA ISKRA" - Broj 96, 30. XI. 2001.

Iz života Oakvilla: Ivana Ivanković i Ana Brinjak plešu

Dr. Topić i vel. Ilija, u Hamiltonu

Ništa se ne dobiva bez rada. Napredak upošljava oko 30-tak ljudi. U 11 godina od novog početka Društva, sa 20 tisuća članova, do danas, hvala Bogu, nismo imali svađa, ali smo zato kritični o svome radu. Najlakše je rušiti, ogovarati, biti negativan, ali naš poziv je da radimo pošteno. Mi smo fini, ali ne blesavi."

Nije onda čudo da je i sam početak organizacijske skupštine 65. odsjeka Napretka i prvog u Kanadi, protekao u vrlo profesionalnoj, kulturnoj atmosferi. Primjer bi to trebao biti rada, suradnje i ljudskosti mnogim našim društvima i organizacijama, kao i onima, koji ne rade na principima poštenja i korektnosti.

Skupštinu su pozdravili i gosti Viktor Šarić iz New Yorka, gdje već postoji ogranak Napretka i dopredsjednik Društva prof. Ivica Šarić iz Sarajeva, inače naš poznati operni pjevač.

Za prvog predsjednika, prvog ogranka Napredka u Kanadi izabran je Mirko Batinić iz Hamiltona. Njemu i cijelom odboru kao i svim članovima čestitamo na odličnoj organizaciji skupštine. Želimo novom odsjeku mnogo uspjeha u radu, a dobrodošlicu novim članovima odsjeka.

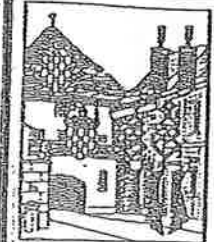
Sudionici skupštine, a posebno prof. Topić, podsjetili su i naglasili da se ne dijelimo na Bosance, Slavonce, Hercegovce, Zagorce, jer svi smo samo Hrvati, a svojim poštenim radom pomoci ćemo koliko drugima toliko i sebi i očuvati hrvatski rod i kulturu. Napredak je dopuna, a ne konkurencija. Za sve ima dosta posla i neka se pozitivno natječemo u tom poslu.

I za kraj evo i ono najvažnije. HKD Napredak nije samo za Hrvate iz Bosne i Hercegovine, nego za sve nas. Budimo svi 'pravi' Hrvati i složno radimo.

Ovaj hvale vrijedan događaj financijski je pomogla Hrvatska kreditna zadruka.

Za daljne informacije obratite se na članove odsjeka. Hamilton- predsjednik Mirko Batinić 905-662-8078, tajnica Violeta Kajić - 905-543-0432, dopredsjednik Stanislav (Batan) Dodig 905-281-9019 (BM)

Širite HRVATSKU ISKRU

- specijalna izrada nakita sa hrvatskim grbom i motivima
- vjenčano i zaručno prstenje
- muške i ženske narukvice u 10K, 14K 18K zlatu
- nudimo Vam brzi i stručni servis popravaka
- radimo procjenu nakita za osiguranja

3045 SOUTHCREEK RD. UNIT #2
MISS. ON L4X 2X6 (905) 629-8415

Pretplatite se na
HRVATSKU ISKRU

used in this field, vector and scalar measurements and quantum magnetometry and touched upon some future development.

Many questions followed, and I am sure that a vigorous discussion continued in the Pub.

Biserka Butkovic

Športska večera AMCA-e

Pogled na dvoranu Croatia restauranta za vrijeme AMCA večere

Športska večera AMCA-e održana je u Croatia restoranu u petak 22. Studenog, uz prisustvo dosta članova i prijatelja, tenisača koji su ove godine igrali tenis na AMCA turniru. Uz izvrsnu večeru Croatia restauranta, bilo je zaista veselo, svi su bili vrlo raspoloženi.

Gosp. Demarin, predsjednik AMCA-e pozdravio je sve goste i dao pregled prošle uspješne godine rada AMCA-e, objasnivši kako novac i prihod od ove večere i teniskog turnira ide za financiranje predavača, koji će i iduće godine dolaziti u Toronto. Govorio je o uspješnim predavanjima, o velikom odazivu, te malo i o predavačima.

U zabavnom dijelu gđe. Srebranka Bogović i Aranka Lengyel prikazale su u smijehu "Zašto volim Zagreb", i nakon toga podijeljene su nagrade za teniski turnir koji je održan u proljeće ove godine. Nažalost neki pobjednici nisu bili prisutni. Gosp. Ivica Pintarić pobjedio je u svojoj kategoriji, a dr. Poredski i dr. Bezjak bili su nagrađeni za zasluge u "seniorskoj" kategoriji. Nažalost, ženski tenis i igralice koje su igrale, nisu uopće spomenute.

Ovo je bila vrlo uspješna večer druženja, posebno po veselom raspoloženju koje je bilo evidentno za svim stolovima gdje su bili tenisači ili funkcioneri AMCA-e. (Pisano po kazivanju. VK)

Veče Fonda Slavonije

Ovo društvo, Fond Slavonija, jedno je od rijetkih, nažalost, koje je svečano održalo komemoraciju pada Vukovara i zatražilo od svih svojih gostiju da se sjete 10. obljetnice tog užasnog zločina na svojem tradicionalnom banketu 24. studenog ove godine u Croatia banquet hallu. Uz zvuke "Ne dirajte mi ravnice" gosp. Pezer je zaželio dobrodošlicu svima - prepunoj Croatiaji članova i prijatelja ovog Fonda, i zahvalio na izvanredno velikom odazivu, govoreći kako ovakav dolazak izgleda znači "da vi volite nas i mi volimo vas". Svih je zamolio neka obrate pažnju na pisani plakat koji je govorio "Nesmiijemo nikad zaboraviti 18. studenog 2001", jer to je dan kad Hrvati diliem domovine i svieta obilježavaju ovu tužnu, prepunu suza, žalosnu, punu tragedije obljetnicu, kad je pred 10 godina Vukovar pao u srpske ruke. Vukovar je tada zaista pao u njihove ruke, ali i to je bila pobjeda hrvatskog naroda, bojovnika, vitezova, koji nisu dozvolili da nas Hrvate netko makne s naših vjekovnih prostora, uz ogromne žrtve. Mnoge su žrtve pale, i svaka ta žrtva, a posebno Vukovar, svetinja su koju pamti-

Gđa. Pezer, za vrijeme komemoracije 10. obljetnice Vukovara

mo i moramo prenijeti sjećanje na te svete žrtve na mlade generacije da 18. studeni nikad, nikad ne bi smjeli zaboraviti i da moramo biti zahvalni onima koji su sebe žrtvovali za nas.

Uz blagoslov večere vel. Kosa, i izvrsnu, bogatu slavonsku večeru, koju su pripremile gđe. Veronika Kukolić i Slavica Miletić iz "Slavonija catering", ovo je bila zaista uspješna večer. Plesalo se je i pjevalo uz zvuke "Trećeg stupnja", plesni podij bio je stalno prepun.

Predsjednik Fonda Slavonija pozdravio je prisutne nakon večere, u pauzi plesa, zahvalio svima na dolasku, ali i onima iz Fonda Slavonija, koji tako uporno rade i trude se kako bi ovo društvo što bolje uspijevalo. S ponosom je govorio o odboru Fonda Slavonija u kojem rade nekolicina "mladih" ljudi, svi iznad 76 godina starosti, iskreno zahvalivši Viktoru Maurusu, Anti Tomiću, Nikoli Bariću i Tomi Grguriću na svemu onome što je naučio od njih. Posebno je pozvao sve prisutne neka se priključe radu, možda i u Fondu Slavonija, može negdje drugdje, no neka se ugledaju u ove starije članove ovog Fonda koje visoke godine uopće ne sprečavaju u radu, no možda bi se i oni mogli malo odmoriti kad bi na njihova mjesta došli novi poletni ljudi. Tada smo i saznali da je rođena nova beba, kćer gen. Blaškića, koji sjedi u Haagu i ovaj Fond je organizirao sakupljanje pomoći za novodošlog člana obitelji Blaškić, i koliko znam sakupljeno je preko \$ 500.00, uz \$850.00 koliko je izlicitiran jedan izrezbareni stolić, koji je poklonio u tu svrhu član društva gosp. Mršić. Kao i obično, gradonačelnica Mississauga, gđa. Hazel McCallion posjetila je "svoje" Hrvate, a prisutni su je pozdravili velikim pljeskom i ovacijama.

Na vratima su nas s vrućom rakijom dočekivali nasmijani, lijepi Slavonci

U ŠKABRNJI SJEĆANJE NA 43 UBIJENA HRVATSKA BRANITELJA I CIVILA

ŠKABRNJA, 18. studenoga - Velikim komemorativnim skupom u športskoj dvorani Osnovne škole u Škabrnji, mjestu u zadarskome zaleđu, obilježena je u nedjelju 10. obljetnica stradanja hrvatskih civila i branitelja iz Škabrnje. Prije deset godina jugoslavenska vojska i srpske paravojne postrojbe okupirale su Škabrnju i surovo poubijale 43 hrvatska branitelja i civila, a tijekom višegodišnje srpske okupacije broj škabrnjskih žrtava narastao je na 86. Na komemorativnom skupu bili su u ime Hrvatskog sabora, potpredsjednici dr. Ivica Kostović i Baltazar Jalšovec, te, u ime Vlade RH, zamjenica ministra hrvatskih branitelja Blaženka Gogić.

Potpredsjednik Hrvatskog sabora dr. Kostović istaknuo je kako je "Europa svoju civilizaciju popljuvala u studenome 1991. godine, ne htijući narušiti svoj komfor i ne reagirajući na strašan zločin u Škabrnji". Podsjetio je da je Hrvatska, na početku srpske agresije, bila sama kad joj je bilo najteže. Obrćajući se okupljenim Škabrnjanima rekao je da sami trebaju organizirati takve skupove i obilježavati obljetnice stradanja, jer, kako je kazao, "Bog zna kako bi to bilo kad bi se oslonili na političare". "Tražite od političara da budu dostojni vas i vaših žrtava", dodao je.

Dr. Kostović je istaknuo da je "Škabrnja sveto mjesto, jer pokazuje što se tu događalo posljednjih deset godina. Srpski tenkovi su došli na zamišljene granice "velike Srbije". Bio je to genocidan plan, a Međunarodni sud za ratne zločine u Haagu ne procesuirao počinitelje zločina u Škabrnji, jer bi se u tom slučaju taj plan i razotkrio, pa ne bi bila moguća teza o tobože dogovorenom ratu", rekao je Ivica Kostović.

Oteto vukovarsko blago vratit će se do kraja godine?

PULA, 26. studenoga - Vukovarske umjetnine, koje su odnesene 1991. godine i koje se trenutno nalaze u Muzeju Novoga Sada, bit će vraćene do kraja godine ili najkasnije početkom 2002., rekao je u ponedjeljak Vjesniku istarski župan Ivan Jakovčič, koji je predvodio istarsku delegaciju na Danima Istre u Vojvodini, okončanim u nedjelju. Jakovčič je rekao da je obavijest o povratku vukovarskog blaga dobio za vrijeme posjeta Petrovaradinskoj tvrđavi, gdje ga je direktor Muzeja Novoga Sada Ilija Komnenović izvijestio da se vukovarske umjetnine, otete prije 10 godina, čuvaju u 722 kutije i da su spremne za povrat.

Komnenović je istarskoj delegaciji i novinarima prvi put pokazao tih 722 kutije umjetnina, arheološkog i drugoga blaga, koje je u dobrom stanju. Domaćini su Jakovčiću uručili disketu s kompletnim popisom vukovarskoga blaga, a darovali su mu i umjetničku fotografiju izrešetanih vrata dvorca grofa Eltza Vukovarskog kroz koja je blago odneseno, a nakon jednog desetljeća istim će se putem vratiti.

Jakovčič je svoje domaćine u Vojvodini, tvrdi, izvijestio i o nakani Tvornice duhana Rovinj da u Novom Sadu otvori svoj pogon u kojemu će zaposliti više od 200 radnika. Poslije četverodnevno boravka u Vojvodini, rekao je Jakovčič, dogovoreno je da će se gradovima Puli i Novom Sadu predložiti uspostavljanje prijateljske suradnje, a na proljeće vojvodanski će gospodarstvenici posjetiti Istru. (Vjesnik 27.11.)

SVILANOVIĆ: IZOSTAJE ODGOVORNOST ONIH KOJI SU PROVODILI ZLOČINE

BEOGRAD, 20. studenog (Hina) - Glavna zapreka normaliziranju odnosa SRJ i Hrvatske "izostanak je odgovornosti onih koji su organizirali ili provodili zločine" izjavio je ministar vanjskih poslova Jugoslavije Goran Svilanović za najnoviji broj beogradskog dnevnika "Blic". Svilanović je kazao da su u Vukovaru "počinjeni zločini zbog kojih političari koji su ih, makar i nehotice motivirali, moraju stidjeti i pokajati a mi koji smo došli poslije, moramo iskreno žaliti".

U povodu najavljenog posjeta Hrvatskoj jugoslavenski je ministar kazao kako "ne bi imao ništa protiv" da se na putu za Zagreb sretnu s gradonačelnikom Vukovara, dodajući da je taj grad "simbol stradanja i razaranja".

Svilanović je kazao da je Vukovar danas dio novog identiteta Hrvata "onako kako svatko od nas Srba kao dio svoga identiteta nosi Kosovo ili Jasenovac". On je dodao i da bi se s gradonačelnikom Vukovara sreo i zbog činjenice da u okolici toga grada živi "dosta velika zajednica Srba".

Jugoslavenski ministar u ovom je intervjuu pozvao vladina povjerenstva dviju država za nestale osobe neka nastave suradnju jer obitelji nestalih s obiju strana imaju pravo doznati sve o sudbini svojih najmilijih.

Okupljenima na komemorativnom skupu u Škabrnji obratio se i potpredsjednik HDZ-a Drago Krpina koji je rekao da "danas ne može biti sretna i slobodna Hrvatska u kojoj nema slobode za njene branitelje i osloboditelje", a, kako je kazao, "generali Ante Gotovina i Mirko Norac su bili osloboditelji".

Predsjednik Hrvatskoga žrtvoslovnog društva dr. Zvonimir Šeparović rekao je da je zločin u Škabrnji zločin mržnje. "Haaški sud zna za taj zločin, ali ne progoni njegove počinitelje, nego časnike Hrvatske vojske", rekao je Šeparović i dodao: "Kako može Hrvatska stajati u Haagu kad je njen predsjednik svjedočio protiv svoje domovine".

Okupljene je, u ime Vlade RH, pozdravila zamjenica ministra hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata Blaženka Gogić, koja je istaknula da danas Hrvatska s ponosom plače i sjeća se svojih žrtava.

Zapovjednik škabrnjskoga samostalnog bataljuna Marko Miljanić rekao je da su se "hrvatski branitelji u Škabrnji borili za jedinu domovinu, Hrvatsku. Srbi su u Škabrnji pokazali svoj barbarizam, a oni koji danas pozivaju na međusobne isprike gori su od počinitelja zločina u Škabrnji", smatra Miljanić.

Obilježavanje 10. obljetnice masakra civila i hrvatskih branitelja u Škabrnji, nastavilo se polaganjem vijenaca na spomen-obilježje na masovnoj grobnici škabrnjskih žrtava nedaleko od Osnovne škole. (Vjesnik 19. studenog)

Protiv naplate najamnine prognanicima

ZAGREB, 26. studenoga - Odbor za predstavke i pritužbe Hrvatskog sabora zatražit će od nadležnih ministarstava da pripreme izmjene Zakona o područjima od posebne državne skrbi, kojima bi se onemogućilo donošenje sudskih presuda po kojima prognanici koji su živjeli, ili još žive, u kućama i stanovima u tuđem vlasništvu moraju plaćati najam za stanovanje. Izjavio je to, za Hinu, predsjednik Odbora Anto Đapić (HSP), naglašavajući da je o tome Odbor u ponedjeljak raspravljao na zahtjev Zajednice prognanika slavonsko-baranjske županije. Odbor nije donio konačan zaključak, jer nije imao kvorum.

Po povratku iz Zagreba, predsjednik Zajednice povratnika Hrvatske Josip Kompanović na redovitoj sjednici te udruge održanoj u ponedjeljak navečer izrazio je zadovoljstvo stavom spomenutog Odbora. U Osječko-baranjskoj županiji ima 520 takvih slučajeva, za stotinjak je donesena odluka o sudskoj ovrši, a u 50 slučajeva ovrha je već izvršena.

Upozorivši kako među povratnicima ima i onih koji su dužni između 20.000 i 50.000 DEM Kompanović je dodao kako je tijekom progonstva u jednom razdoblju bilo čak i 400.000 prognanika na prostoru Hrvatske. U tom smislu, dodao je, tek 25 posto bilo je organizirano smješteno, te se može zaključiti da je postotak onih koji su se sami snalazili oko svojeg smještaja u progonstvu - bio daleko veći.

Na sastanku Zajednice povratnika Osječko-baranjske županije između ostalog je rečeno kako su prognanici ljudi što su svoje domove morali napustiti i zbog toga živjeti u tuđim kućama, a mnogi od njih još se ne mogu vratiti u svoje domove. (Vjesnik, 27.11.)

Vraćanje 50 tisuća stanova Srbima u Hrvatskoj - beogradski probni balon?

ZAGREB, 19. studenoga - U petak se u Zagrebu, u organizaciji UNHCR-a, sastaju predstavnici komisija za prognane i nestale Hrvatske i SR Jugoslavije, potvrđeno je u zagrebačkom uredu UNHCR-a. No, glavna tema susreta dvaju izaslanstava predvođenih Lovrom Pejkovićem s jedne i Sandom Rašković-Ivić s druge strane, neće biti povrat 50.000 stanova, već spektar imovinsko-pravnih pitanja, ponajprije vraćanje privatne imovine i ujednačavanje statistike.

“Želimo potaknuti i odgovor na pitanje kad prestaje izbjeglički status”, rekao je Mario Pavlović, djelatnik Odjela za trajna izbjeglička rješenja zagrebačkog ureda UNHCR-a najavljujući skori susret dvaju izaslanstava.

Tako se pokazalo da je medijska bura, koju su koncem prošloga tjedna uskovitlali novinski tekstovi o povratu gotovo 50.000 stanova Srba izbjeglih iz Hrvatske, bila neutemeljena. Uostalom kao i napisi o navodnoj kampanji ukidanja prvostupanijskih rješenja o oduzimanju stanarskih prava koju, tvrde srbijanski mediji, provodi Vrhovni sud Republike Hrvatske. Beogradska radiopostaja B92, ne pozivajući se na izvore, objavila je prošli tjedan da Vrhovni sud Hrvatske masovno ukida presude lokalnih sudova iz doba HDZ-a. “Stanarska prava oduzimana su samo Srbima, a ne i Hrvatima, što je Vrhovni sud ocijenio kao diskriminaciju”, izvijestio je novinar tog radija iz Zagreba.

Predsjednik Vrhovnog suda Ivica Crnić demantirao je taj radijski izvještaj. “Netočna je informacija da je Vrhovni sud Republike Hrvatske ovih dana počeo masovno ukidati presude sudova nižeg stupnja, kojima su navodno oduzimana stanarska prava Srbima što su za vrijeme rata izbjegli iz Hrvatske”, kazao je Crnić. Podsjetio je da Vrhovni sud donosi odluku u pojedinačnim sporovima o otkazu stanarskog prava primjenjujući zakone o stambenim odnosima te o najmu stanova.

Crnić je naglasio da se prema svim građanima postupa jednako, bez obzira na njihovu nacionalnu pripadnost. “Vrhovni sud na osnovi tih zakona u normalnoj sudskoj proceduri odlučuje o spornim pitanjima u

svakom pojedinom predmetu imajući na umu činjenice. Nema govora ni o kakvom kampanjskom ponašanju, kako bi sugerirala netočna informacija objavljena na Radiju B92», dodao je predsjednik tog suda.

Pavlović ne osporava činjenicu da su mnogi što su izbjegli iz Hrvatske ostali bez stanarskog prava na temelju Zakona o stambenim odnosima, po kojem izbjegavanje dulje od šest mjeseci povlači za sobom gubitak stanarskog prava. Iako taj zakon preuzet iz zakonodavstva nekadašnje SFRJ nije predvidio da netko izbiva iz stana dulje od pola godine zbog više sile - ratnog sukoba, Pavlović ne vidi mogućnost masovnog vraćanja stanarskog prava. “To je nemoguće zbog činjenice da stanarsko pravo kao kategorija ne postoji još od 1996. godine, od donošenja Zakona o najmu stanova. To podjednako vrijedi za sve građane Hrvatske pa tako i za izbjeglice”, rezolutan je Pavlović.

No UNHCR će se, po njegovim riječima, “zalagati za mogućnost pravične kompenzacije nekadašnjim vlasnicima stanarskog prava koji se žele vratiti u Hrvatsku”. To bi “podrazumijevalo dodjelu državnog zemljišta, građevinskog materijala ili eventualno državnog stana koji bi se kasnije mogao otkupiti”. Prema najavama iz UNHCR-a, hrvatska i jugoslavenska ekspertna skupina trebale bi razraditi te prijedloge.

“Posljednje izmjene Zakona o područjima od posebne državne skrbi idu u tom smjeru”, tvrdi Pavlović. I on je opovrgnuo napise da UNHCR navodno opisuje bivše nositelje stanarskog prava koji danas žive u susjednim državama. “To nema veze s UNHCR-om, riječ je o aktivnostima srbijanskog povjerenstva za izbjeglice koje, koliko znam, to želi staviti na dnevni red pregovora o sukcesiji država nastalih raspadom SFRJ”, dodao je Pavlović.

Prošlotjedna medijska prašina uskovitlana najavama o povratu 50.000 stanova pokazala se pucnjem u prazno. Ili probnim balonima srbijanske povjerenice za izbjeglice Sande Rašković-Ivić koje su progutali i domaći mediji. (Vjesnik)

PICULA: OD SRBIJE TRAŽIMO ISPRIKU I KAŽNJAVANJE RATNIH ZLOČINA

22. studenoga - Hrvatska očekuje od Srbije ispriku za agresiju i ratna stradanja ljudi, ali ponajprije da suradnjom s Haškim sudom i angažmanom vlastita pravosuđa kazni ratne zločince, izjavio je u telefonskom razgovoru za Hinu hrvatski ministar vanjskih poslova Tonino Picula.

Picula je komentirao jučerašnju izjavu potpredsjednika srbijanske vlade Žarka Korača novosađskom Građanskom listu da Zagreb koči normalizaciju odnosa sa SRJ protiveći se suradnji sa srbijanskom vladom sve dok u njoj sjedi Momčilo Perišić, u Hrvatskoj osuđen na 20 godina zatvora zbog zločina protiv civila u Zadru 1991.

U pokušajima da balansiraju između Miloševićeve političke baštine i mukotrpne tranzicije prema istinski demokratskom sustavu, ponekad posrnu i istinski demokrati. Postoji opravdano očekivanje Hrvatske da se neke stvari u Srbiji jasno kažu i pokažu neke geste, ali je suradnja s Haškim sudom i angažman domaćeg pravosuđa u Srbiji ono što nas najviše zanima, rekao je Picula. Redovita suradnja s vladom u kojoj sjedi Momčilo Perišić osuđen zbog ratnog zločina u Hrvatskoj, bila bi posredno amnestiranje, naveo je Picula razloge hrvatskoga uvjetovanja.

O tom pitanju je i sam Perišić izjavio za beogradski list Glas da je 1991., kao zapovjednik topničkog centra u Zemunik kod Zadra, samo branio živote i čast svojih vojnika. Ocijenio je i da Zagreb uvjetuje suradnju sa srbijanskom vladom kako bi se dodvorio hrvatskoj javnosti i poraženom HDZ-u, ali i poboljšao vlastite pozicije pred pregovore sa SRJ.

Ministar Picula je rekao kako se Perišić krije iza srbijanske vlade i dodao da je to zona odgovornosti srpske politike. Istaknuo je da se ne radi samo o konkretnoj osobi, nego o načelnom opredijeljenju Hrvatske za kažnjavanje svih ratnih zločinaca. Naglasio je da Hrvatska svojom suradnjom s Haškim sudom kao i podizanjem optužnica pred domaćim pravosuđem, želi snažno sugerirati individualnu odgovornost za počinjene ratne zločine,

bez obzira koje je nacionalnosti počinitelj. Istaknuo je da to trebaju prakticirati i države koje su u nadležnosti Haškog suda, a s kojima Hrvatska želi normalizirati odnose.

Govoreći o očekivanjima Hrvatske od Srbije, Picula je kazao kako drži da političari koji danas djeluju na političkoj sceni snose jednim dijelom odgovornost da stvarnim ili simboličnim gestama upozore na odgovornost onih koji su izazvali ratna stradanja ljudi. Picula je rekao da srbijanski političari u teškoj situaciji u kojoj se Srbija nalazi pokušavaju biti pragmatični, ili ponekad zaobići problematična mjesta miloševićevske prošlosti svoje zemlje.

On je odbacio protuargumente koji se čuju od srbijanskih političara da je spor povratak Srba u Hrvatsku također razlog za sporiju normalizaciju međusobnih odnosa Hrvatske i Srbije. Rekao je da taj argument pada u vodu jer je povratak Srba uvjetovan također i okolnostima njihova odlaska. “Ne smijemo zaboraviti da su hrvatski Srbi morali izbjći i zbog toga što su se za njihova prava topovima zauzimali odvjetnici poput Momčila Perišića. I on je svojim djelovanjem pridonio nesreći hrvatskoga, ali i srpskoga naroda”, rekao je Picula.

Hrvatski ministar je, međutim, istaknuo da su općenito odnosi Hrvatske i SR Jugoslavije na uzlaznoj putanji. Za prosinac se priprema posjet jugoslavenskog ministra vanjskih poslova Gorana Svilanovića Hrvatskoj, te bi tom prigodom, ako se dotad pripreme, mogli biti i potpisani neki ugovori, rekao je Picula.

Dosad su Hrvatska i SRJ potpisale 20 sporazuma o bilateralnoj suradnji, a 18 ih je u pripremi. Picula je, međutim, naglasio kako je i sam dolazak Svilanovića, kojemu će to biti prvi posjet Hrvatskoj, velika stvar za međusobne odnose. (HRT)

Za zabavu i ples svirao je uspješno “Novi zvuk”, večeru je pripremila poznata nam kuharica Ivanka Tonković i njena ekipa. Župljanke su se opet iskazale izvršnim kolačima, kojih je bilo zaista dovoljno, čak i previše. Mislim da je najbolje prenijeti riječi zahvalnosti svima koji su sebe nesebično dali u organiziranju ove župne večere. U “Župnom vjesniku” od 18. studenog piše: “ZAHVALJUJEMO svima koji su pomogli dobroj organizaciji našega župnoga banketa bilo svojim radom, bilo darovima za tom-bolu ili pak sudjelovanjem na banketu. Život naše župe može biti bogat i svestran samo zahvaljujući uključenju i sudjelovanju što je moguće većeg broja vjernika ove zajednice. Ovaj banket je to pokazao i nadamo se da će i u buduću biti tako ili još bolje.”

Čestitamo župi “Hrvatskih mučenika” na odlično organiziranom banketu, pozdravljamo gosta fra. Miru Grubišića sa Norvala, vel. Kecerina koji se upravo vratio iz Hrvatske, vel. Zdenka Spajića, časte sestre, kao i mnoge, mnoge prijatelje koje nismo već dugo vidjeli! (VK)

Kordunaši na mississaškoj večeri

AMCA: Godišnja skupština

Za vrijeme Godišnje skupštine

U nedjelju, 18. studenog, na U of T održana je Godišnja skupština udruge AMCA. Godišnju skupštinu je otvorio predsjednik gosp. Nikola Demarin, koji se je u svom govoru osvrnuo na rad AMCA-e protekle godine, govoreći o vrlo uspješnim predavanjima, kojima je prisustvovao priličan broj članova AMCA-e i prijatelja iz zajednice, šetnji u prirodi, teniskim turnirima i večerama. Članstvu je predstavljeno financijsko stanje udruge, a nakon toga razvila se je žustra diskusija oko sudbine i nakane Gaudeamusa, glasila ove udruge.

Po Statutu AMCA-e izabrani su novi članovi Upravnog odbora, tako je predsjednikom ostao gosp. Nikola Demarin, novi do-predsjednik je gosp. Krešo Mustapić, za odnose s javnošću izabran je gosp. Dubravko Barać, za društvene aktivnosti poziciju je uzela gđa. Katarina Slezic, član UO bez portfelja je gđa. Ana Arhanić, a gosp. Mato Mijatović je ostao blagajnikom. (VK)

HDZ pozdravio svog predsjednika

Gost. Dr. Ivo Sanader (u sredini) u ugodnom razgovoru sa čelnicima naše zajednice

U petak 23. studenog u prepunoj dvorani Coratia banquet hall-a HDZ Toronta i okolice pozdravio je svog predsjednika dr. Ivu Sanadera i pridobile funkcionere stranke gosp. Nevena Juricu i Marina Soptu. Vel. Kecerin vrlo je emotivno pozdravio goste s blagoslovom večere. Nakon večere koju su priredile gđa. Ivanka Tonković i njena ekipa, visoke goste iz Hrvatske i sve prisutne koji su se skupili iz svih kanadskih gradova pozdravio je predsjednik HDZ Kanade gosp. Josip Pavičić naglasivši kako je jedinstvo Hrvata vrlo nužno u našem životu. Interesantno je to, rekao je gosp. Pavičić kako mi Hrvati nemamo jedinstvene političke klase, koja iako je raz-dijeljena u mišljenju, ujedinjena je u pogledu na Hrvatsku.

Nakon kraćeg govora predao je riječ gosp. Jurici, koji je kratko pozdravio sve prisutne, i nakon njega riječ je preuzeo dr. Ivo Sanader. Njegov kompletni govor donosimo u specijalnom prilogu HRVATSKE ISKRE. Svi prisutni su vrlo pažljivo slušali govor, koji je vrlo često bio prekidan jakim pljeskom, i odobravanjem. (VK)

AMCA's event

On Wednesday, October 23, 2001, as part of the ongoing series of lectures sponsored by AMCA, members and guests gathered in large number at the Faculty Club, University of Toronto to hear Dr. Ivan Hrvoic presentation on “Earth's magnetic field.”

In 1961, Dr. Hrvoic graduated in Electronics Engineering at the University of Zagreb. At the Institute Rudjer Boskovic, as a research engineer, he studied nuclear physics and electronics. His master's and doctoral thesis dealt with problems and nuclear magnetic resonance and in particular with the problems of weak magnetic field measurements.

It is no wonder that for the past 20 years, Dr. Hrvoic is at the helm of a very successful and unique company, GEM Systems. GEM Systems is the technological leader in the field of Earth's field magnetometry and is one of three major suppliers of commercial magnetometers in the world.

In his presentation, Dr. Hrvoic gave us the overview of the modern dynamo theory, and the magnetic field in the earth's core and crust; sun influence, magnetic storms and micro pulsations.

He elaborated on the subject of magnetic fields measurements and it's applications, which everyone found very fascinating, since this methodology is used for earthquake research, volcanoes activities, mineral and oil exploration, archaeology and mine detection. He concluded the presentation by reviewing some instrumentations

Veselo društvo u Croatiji: Zdenka Perković, Jakov Kristo (3 g.), mama Joanne Kristo, Sandi i Karolina Pocrnić, Daniel Vrbanić

Mileka. Koliko je bilo zanimanje za koncert potvrđuje činjenica da su ulaznice bile unaprijed rasprodane za obadva koncerta. Ovo je Jolin prvi posjet američkom kontinentu i našoj zajednici, a prema riječima Jolea nije zadnji! Naš popularni pjevač došao je samo na par dana i za to vrijeme održao dva koncerta u Mississaugi. Uz Jolea nastupio je i Milan Terze, jedini iz njegove grupe.

U dvorani su bili mladi, a tek tu i tamo mogli su se vidjeti i oni "ozbiljniji" iznad trideset godina. Koncert je počeo sviranjem himni Kanade i Hrvatske uz grupu "Millennium" koja je dobro obavila svoj zadatak, a posebno u ugrijavanju publike.

Kako je bilo na koncertu? Veselo, živo, raspjevano i to do tolike mjere da je u dva navrata u petak raspjevana publika dostigla Jolea, pa čak bila ravna razglasnoj tehnici.

A Jole? Jole je oduševio prisutne jednostavnošću, prisnošću i pjesmama koje su popularne osobito među mladima. Repertoar se sastojao kako od njegovih pjesama, vrlo poznatih i popularnih kao što su: Duša od papira, Nosi mi se bijela boja; Zovi, zovi; Jole, Jole, tako i novih kompozicija. Bilo je tu i onih drugih hitova kao što je pjesma o Kupresu. A ta je pjesma 'naterala' i mlade i 'ozbiljne' u kolo!

Čestitamo organizatoru na tako dobro organiziranom koncertu. Bolje postavljeni zvučnici uspjeli su ozvučenje učiniti efektivnijim. U razgovoru sa mladim posjetiteljima čula sam kako bi takovih koncerata, za njihov uzrast, trebalo biti više sa možda malo jeftinijim ulaznicama. Joleu želimo mnogo uspjeha u osobnom i profesionalnom estradnom životu sa željom da ga i do godišnjice vidimo u našoj sredini. (BM)

Svečanost župe Presvetog Trojstva

Hrvatska župa Presvetog Trojstva u Oakvilleu imala je posebnu proslavu u subotu, 17. studenog o.g. Nije to bio samo već tradicionalni župni godišnji banket, već se toga dana slavilo i mnogo više: deseta obljetnica blagoslova novo sagrađene crkve, 25 godina postojanja župe i 20 godina postojanja župnog zbora. Ali to nije bilo sve. Bila je to i večer promocije, predstavljanja prve knjige oakvilskog župnika vlč. Ilije Petkovića, a za nas sve, bilo je to divno i ugodno iznenađenje

Najmlađi iz "Hrvatskog prela" u pjesmi

Kao što je to red i običaj, večer je počela sviranjem himni, kanadske i hrvatske, minutom šutnje za sve pale u Škabrnji, Vukovaru i širom Lijepe naše te za sve pokojne iz naše župne zajednice. Molitvom su bili uključeni i svi dobročinitelji župe. Kao i uvijek, prema našem hrvatskom kršćanskom običaju, večera je započeta molitvom. Hrana naših iskusnih oakvilskih ku-

harica bila je izvrsna. Nažalost, kuharice su bile previše zauzete da ih se ovjekovječi fotografskim aparatom.

Program su otvorili svojim nastupom najmlađi iz župne grupe "Hrvatsko Prelo". Oni su nas razveselili svojim cvrkutavim glasićima, lijepim pjevanjem i sviranjem. Dodajmo tome da je bila i bogata lutrija pa su sretnici ponijeli kućarna novčane nagrade, boce vina, pravog domaćeg pršuta i još na desetine ostalih nagrada.

"Divne boje" svojim sviranjem i pjevanjem, razveselili su publiku pa je plesni podij bio pun mladih i onih ne jako mladih. Razvilo se tu i veselo kolo naokolo.

Kao i uvijek u oakvilskoj sredini, bilo je lijepo, veselo, domaće. Vjerujem da bi banket bio i mnogo bolje posjećen da te subote nije bilo i mnogo drugih proslava u našim susjednim zajednicama, no mislim da možemo biti vrlo zadovoljni posjetom.

Čestitke upućujemo i gospodinu Peri Mačeceviću, koji je član crkvenog zbora, od njegovog samog osnutka, a prema riječima Don Ilije nedavno je navršio 87 godine. (BM)

Mladi župljani koji su posluživali večeru

Župni banket župe "Hrvatskih mučenika"

U subotu 17. studenog održan je župni banket u gotovo prepunoj Litvanskoj dvorani, uz prisustvo gostiju, svećenika, mnogih župljana i prijatelja iz drugih župnih zajednica. Ovaj banket je vrlo važan za misisašku župu, jer to je vrijeme kad se mnogi župljani sreću, kad cijele obitelji dolaze kako bi bile nazočne ovom svečanom danu, 24. obljetnici osnutka svoje župe. Gosp. Vid Bošnjak pozdravio je kratko sve prisutne, te predao riječ župniku vel. Kecerinu, koji se je upravo vratio sa simpozija o kardinalu Šeperu, spomenuvši kako je kardinal Šeper i njega zaredio. U svom kratkom govoru vel. Kecerin je zaželio svima dobru zabavu, zahvalio svima, te napomenuo kako su ovakovi događaji nužni kako bi se podijelile radosti, i na kratko zaboravili problemi. Vel. Kecerin je nasmijao sve prisutne porukom radnika sa bara koji poručuje svim prisutnima "što budu više pili, budu sve trezniji...". Vjerojatno!

Gđa. Slavica Pernar, gošća iz Hrvatske, bila je na večeri misisaške župe sa sinom Vladimirom Pernarom, snahom Dolores i unucima "HRVATSKA ISKRA" - Broj 96, 30. XI. 2001.

PRESS KONFERENCIJA MINISTRA RADA I SOCIJALNE SKRBI DAVORKA VIDOVIĆA:

Neka Crkva svoj dio iz proračuna ustupi socijali

*** Svi nazočni ministri složili su se s Vladinim odgovorom biskupima * Crkva traži da joj se hitno vrate objekti u Sisku, Koprivnici i Svetom Filipu i Jakovu, u kojima se nalaze domovi za nezbrinutu djecu**

ZAGREB - Ne sporeći Biskupskoj konferenciji da iznosi svoje ocjene i stajališta, ministar rada i socijalne skrbi Davorko Vidović na jučerašnjoj je konferenciji za novinare kazao da bi "bio zadovoljniji da se poslanica Biskupske konferencija temeljila na činjenicama i podacima umjesto na opisu stanja". Istaknuo je da je u nekoliko navrata predlagao Biskupskoj konferenciji i drugim vjerskim zajednicama razgovor o socijalnoj politici, ali da pozitivnog odgovora nikad nije bilo.

Vidović je podsjetio da je u protekle dvije godine, otkad je koalicija preuzela vlast, niz socijalnih davanja povećan, da su porasle mirovine i census za socijalnu pomoć. Iznos za ukupnu socijalnu pomoć različitim kategorijama građana povećan je sa 2,09 milijardi kuna na 2,86 milijardi, povećan je i dječji doplatak te gotovo udvostručen broj djece koja ga primaju. Povećana je stopa zaposlenosti i zaustavljeni su negativni trendovi. Smanjene su, kazao je Vidović, jedino roditeljske naknade. Dodao je također da su značajno smanjene povlaštene mirovine i dužnosničke plaće, a tek je neznatno onemogućeno kumuliranje prava braniteljima i hrvatskim ratnim vojnim invalidima. Vidovićev zamjenik Božo Žaja objasnio je da primanja najtežih kategorija invalida iznose 19.446 kuna, a najavio je i da bi se najkasnije početkom iduće godine u Sabor trebao uputiti Nacionalni program borbe protiv siromaštva.

Ministar Vidović nije želio ulaziti u motive biskupa vjerujući da je poslanica njihova iskrena briga za građane, a da su teške ocjene te stav-

Glas Koncila:

Najveća uvreda Crkve

Hrvatski mediji očito ne mogu bez teških riječi i krajnje zaoštrenih interpretiranja događanja u hrvatskoj javnosti. Tako su svojedobno mediji na sva usta i iz svih "topova" grmili o ratu između Crkve i medija, a sada s nesmanjenom žestinom grme o ratu između Hrvatske biskupske konferencije i Hrvatske vlade. A sve što se uistinu dogodilo svodivo je - od strane Crkve ili Hrvatske biskupske konferencije - na objavljivanje pastirske poruke hrvatskog episkopata o socijalnom stanju u Hrvatskoj, a od strane Vlade na pripćenje javnosti, dakle ne čak na kakav Vladin službeni odgovor Hrvatskoj biskupskoj konferenciji, te na izjave nekih ministara, koje zahtijevaju osobiti osvrt. Određeni krugovi u Hrvatskoj vladi odlučili su pošto-poto biskupsku poruku politizirati, tj. dati joj značenje koje ona izvorno nema, ni u nakani ni u stvarnosti, te su na taj način pokušali pozornost javnosti svratiti na političko područje, na kojem su oni majstori, a odvratiti ga od socijalnog stanja, koje zacijelo ni njih ne zadovoljava pa ne vole da se o njemu javno raspravlja. Takva reakcija Vlade, premda nije izazvana samo biskupskom porukom i premda nije primjerena aktualnom socijalnom stanju u zemlji, ipak se donekle može razumjeti, jer Vladi je očito draže da se u javnosti raspređa o sukobu Vlade i HBK nego o socijalnom stanju. No, teže je razumjeti zašto su brojni listovi, dnevnici i tjednici, kao pod nevidljivim ali neumoljivim dirigentskim štapićem, razvezli upravo politizaciju do otvorenih tvrdnja o ratu između Vlade i HBK, a da su pri tom iznosili tvrdnje koje su ili u potpunoj kontradiktornosti sa stavovima u samoj biskupskoj poruci ili su pak podmetnute biskupima kao da autori tih napisa nisu nikad ni vidjeli poruku.

Nadbiskup Josip Bozanić, sudjelujući na tiskovnoj konferenciji nakon zasjedanja Slovenske biskupske konferencije u Ljubljani 13. studenoga i odgovarajući na novinarska pitanja, izričito je rekao da ne vidi nikakav spor između Hrvatske biskupske konferencije i Hrvatske vlade, tj. da HBK nije izazvala niti je željela izazivati ikakav spor te da ni reakcija, kako je rekao, "određenih glasnogovornika Vlade" koja je "možda prebrza" jer je poruka čitana površno i nije uzeta u cjelini, ne može biti dostatan ni pravi razlog za spor između Vlade i HBK. Cijela situacija je, kao je rekao nadbiskup Bozanić u Ljubljani, "poticaj za otvaranje jednoga novog dijaloga o konkretnim pitanjima". Očito, Crkva ni nakon ishitrene i neprimjerene reakcije Vlade ne želi sukob ni spor s Vladom nego želi dijalog jer želi biti dosljedna onome što je izrečeno u poruci, tj. sudjelovati sa svim ljudima dobre volje da se socijalno stanje u Hrvatskoj popravi.

Premda je to pouzdani i neporecivi stav predsjednika HBK, naša Crkva, ne želeći dovoditi u pitanje taj stav, ipak se ne može tek tako pomiriti s nečasnim i opasnim izjavama dvojice ministara Hrvatske vlade. Upra-

ljanje određenih termina, primjerice "demokratskih promjena", pod navodnike, tek lapsus. Vidović ne prihvaća da se bivšu i ovu vlast "stavlja u isti koš", da je se dovodi u kontekst sintagme "grijeha struktura" i da se uopćenao govori o korupciji i grabeži.

- Ja to nisam shvatio kao prilog jačanju vjere ovog društva da može ići dalje. Mi imamo problema, ali nitko ne govori o tome da su naslijeđeni, da je tranzicija zakašnjela, da se sustav deset godina nije mijenjao. Ovoj vladi treba pomoć jer nema te vlade koja bez potpore svojih građana može provesti reforme - zaključio je Vidović, ocjenjujući da je i Biskupska konferencija "raznorodna po opredjeljenjima". Dodao je, također, da se Crkva, ako želi, može odreći dijela od svojih 160 milijuna kuna iz proračuna i usmjeriti ih za određena socijalna davanja.

- Mi ćemo to pozdraviti - kazao je Vidović, upozoravajući da su upravo ovih dana izloženi jakom pritisku Crkve, koja traži da joj se hitno vrate objekti u Sisku, Koprivnici i Svetom Filipu i Jakovu, u kojima se nalaze domovi za nezbrinutu djecu.

Što se tiče odgovora Vlade na poslanicu, istaknuo je da ni jedan ministar koji se te subote nalazio u Vladi, bez obzira na stranačku pripadnost, na sadržaj teksta koji im je pročitao vicepremier Goran Granić nije imao primjedbu. (Razni izvori, 13. studenog)

vo je zastrašujuća po svojoj niskosti izjava ministra rada i socijalne skrbi Davorka Vidovića, izrečena na tiskovnoj konferenciji u ponedjeljak 12. studenoga u Zagrebu, kojom je optužio Crkvu da vrši "jak pritisak" za povrat tri dječja doma: u Svetom Filipu i Jakovu, Vrdini u Sisku te Koprivnici, imputirajući pri tom ni manje ni više da bi štitenici tih domova još ovoga Božića mogli ostati na cesti. Drugi Vidovićev "biser" bio je prijedlog Crkvi da se odrekne sredstava koja dobiva iz državnoga proračuna za pojedine kategorije korisnika socijalne pomoći. Optužiti Katoličku Crkvu u Hrvatskoj, nakon svega što je na humanitarnom području učinila samo u posljednjih 10 godina, da bi ona izbacila djecu i druge štitenike, i to baš pred Božić, na ulicu može samo ortodoksni komunistički, anteistički i anticrkveni ideolog. Činjenica da se dogodio takav gnusni ideološki govor, i to s razine ministra u legitimnoj Vladi, izaziva ne samo konsternaciju nego i pitanje može li čovjek takvoga ideološkog stava, a da ga ne opozove javnom isprikom Crkvi, biti dalje ministar u Vladi koja želi biti demokratska. Doista, takav govor o Crkvi s pozicije moći bio je moguć samo u doba najrigidnijega komunističkog režima kad je Crkva bila za sve partijske ideologe neprijatelj kojega treba svim sredstvima, pa i lažnim optužbama, ukloniti i potisnuti s javne scene. Ta optužba, pogotovo jer je bez ikakva pokrića, da bi Crkva bila toliko nečovječna te bi baš pred Božić na ulicu izbacila štitenike domova koji su smješteni u njezinu otetu vlasništvo, predstavlja najgoru uvredu Crkve nakon demokratskih promjena u Hrvatskoj. Sramotan je, krajnje demagoški i ciničan govor ministra Vidovića da se jedino Crkva, koja je jedan od brojnih, i to jedan od najmanjih korisnika državnoga proračuna, odrekne sredstava iz proračuna, a ministar istodobno dobro zna da Crkva upravo i od tih sredstava znatan dio redovito ulaže u humanitarne i karitativne svrhe. Kad bi ministru socijalne skrbi bilo stvarno stalo do toga resora, onda bi našao puno bogatije klijente državnoga proračuna kojima takva svota ne bi predstavljala veliko odricanje, ali njemu je očito više stalo ideološki i demagoški ubosti Crkvu.

"Biskupi su na neprimjeren način ušli u jedan prostor koji nije njihov i dobili odgovor kakav su mogli i očekivati" - izjavio je, kako je prenio "Večernji list" (16. XI. 2001, str. 4), ministar za javne radove, obnovu i graditeljstvo Radimir Čačić u četvrtak 15. studenoga tijekom pohoda Brodsko-posavskoj županiji, te na taj način otkrio svoju ideološku pripadnost vulgarnomarksističkoj i komunističkoj povijesnoj ropotarnici. Nije li hrvatska nacija zaslužila da ima ministre koji bi imali barem elementarno znanje o subjektima i karakteristikama pluralnoga društva, koji bi znali da je Katolička Crkva rastavljena od države, ali nipošto ne i od društva?

(Glas Koncila)

Gospodarstvo

PREDSJEDNIK MESIĆ NA SAVJETOVANJU HRVATSKIH EKONOMISTA:

Hrvatsko je gospodarstvo u krizi

OPATIJA - Hrvatsko gospodarstvo je u krizi i recesiji, a ključni je problem visoka nezaposlenost, ocijenio je predsjednik Stjepan Mesić u uvodnom izlaganju kojim je jučer u Opatiji počelo IX. Savjetovanje hrvatskih ekonomista o temi "Ekonomska politika Hrvatske 2002."

Obraćajući se sudionicima skupa, u Opatiji ih se okupilo 450, Mesić je naglasio da je prijeko potrebna bolja suradnja ekonomista, političara i državnih dužnosnika i korištenje moderne ekonomske znanosti, bez ideologizacije, kako bi se postigao cilj - brži rast hrvatskoga gospodarstva.

- Znanost nije sluškinja politici, a specifično stanje našega gospodarstva traži odgovarajući model ekonomske politike, u čemu bi mogla pomoći iskustva ekonomista malih ekonomija, kao što su Irska, Slovenija, Portugal - rekao je Mesić. Zaključio je kako su za Hrvatsku globalizacija i regionalne europske integracije proces koji se ne može zaustaviti te je ustvrdio kako je naše gospodarstvo visoko globalizirano, a Hrvatska ima karakteristike "male otvorene ekonomije".

U ime organizatora, Hrvatskoga društva ekonomista, govorio je dr. Vladimir Veselica, koji je gospodarsko stanje u Hrvatskoj ocijenio

DRŽAVNI PRORAČUN ZA DEVET MJESECI PRIKUPIO 34,5 MILIJARDI

ZAGREB, 23. studenoga (Hina) - Središnji državni proračun prikupio je od siječnja do rujna ove godine 34,5 milijardi kuna prihoda i izvršio 39,9 milijardi kuna rashoda što je rezultiralo ukupnim deficitom od 5,4 milijardi kuna, podaci su Ministarstva financija. Isključe li se iz ukupnih prihoda doprinosi za mirovinsko osiguranje, radi usporedivosti s prethodnom godinom, tada ukupni prihodi državnog proračuna u prvih devet mjeseci iznose 31,18 milijardi kuna, što je 5,7 posto manje nego u istom prošlogodišnjem razdoblju.

Ta razlika, pojašnjavaju u Ministarstvu, prvenstveno je rezultat značajnijih privatizacijskih prihoda u 2000., dok se u devetomjesečnom razdoblju ove godine planirani privatizacijski prihodi još nisu ostvarili. Porezni prihodi općenito se pak ostvaruju planiranom dinamikom. U prvih devet mjeseci prikupljeno je ukupno 29,58 milijardi kuna čistih poreznih prihoda, što je 2,1 posto više nego u istom vremenu lani.

Rastu poreznih prihoda najviše je pridonio porast prihoda od poreza na dodanu vrijednost od 6,3 posto na 16,4 milijardE kuna.

Po podacima iz Mjesečnog statističkog prikaza Ministarstva financija, ukupni rashodi središnjeg državnog proračuna u prvih devet ovogodišnjih mjeseci od ukupno 39,94 milijardE kuna za 8,7 posto su veći nego u istom prošlogodišnjem razdoblju. Takav rast ukupnih rashoda, pojašnjavaju iz Ministarstva, posljedica je prije svega povećanja transfera od 69,3 posto u koje su uključene i isplate mirovina za razdoblje srpanj - rujan, a čega prethodne godine nije bilo. Subvencije su u istom razdoblju zabilježile među-godišnje povećanje za 6,5 posto.

PRORAČUN

ZBOG DOSPIJEVANJA NA NAPLATU STARIH DUGOVA I RUPE U PRORAČUNU

Država 2002. u novi dug od devet milijardi kuna

Kreditu su se prije uzimali samo u inozemstvu, a ubuduće će se dio pokriti na domaćem tržištu

Da bi pokrila sve planirane obveze, država će se, predložila je Vlada u proračunu, iduće godine dodatno zadužiti približno 9 milijardi kuna. Najveći dio novoga duga - oko 6 milijardi kuna - bit će potrošen na otplatu starih dugova, koji dospijevaju u 2002. godini, a oko tri milijarde kuna teže nova zaduženja. Prijašnjih se godina država svake godine zaduživala između 11 i 12 milijardi kuna, pa se spuštanje novog zaduženja na "samo" devet milijardi, odnosno smanjenje deficita sa 5,3 na 4,25, smatra uspjehom. To je bio i glavni uvjet MMF-a prilikom sastavljanja državne potrošnje u 2002. godini, koji je ministar financija Mato Crkvenac potpuno ispunio.

Fondovi ulazu u državne obveznice

Za razliku od prijašnjih godina, kada se država zaduživala isključivo u inozemstvu, uzimanjem kredita ili prodajom državnih obveznica, u 2002. godini država će dio minusa pokriti zaduživanjem i na domaćem tržištu.

nezadovoljavajućim.

Ministar financija Mato Crkvenac ustvrdio je da nema uporišta za tvrdnje da je Hrvatska u recesiji i depresiji i da zaostaje u tranziciji. - Ne poričem postojanje krupnih problema, ali Hrvatska je na putu izlaska iz krize i prosperiteta - kazao je Crkvenac, potkrepljujući svoju tvrdnju podacima o rastu BDP-a kroz devet tromjesečja, gospodarskom rastu 4,5 posto ove godine i rastu industrijske proizvodnje šest posto. Crkvenac je također rekao da je Hrvatska u zoni pozitivnog dohodovnog poslovanja, što je oživjelo investicije. Potpredsjednik Vlade Slavko Linić rekao je da je osnovni posao Vlade i države u idućoj godini bitka sa sivom ekonomijom, koja je za hrvatsko gospodarstvo veći problem nego što je dosad bila konkurencija iz uvoza.

- U idućoj godini sva će imovina Vlade, koja je neracionalno korištena, biti stavljena na raspolaganje poduzetništvu, možda i za jednu kunu, ali tražit će se ulaganja te da ulagače prate banke - najavio je Linić, ponavljajući da će privatizacija Ine, Croatije osiguranja i hotelskih tvrtki biti u funkciji novih ulaganja. Najavio je "preodgajanje" državne birokracije kako bi bila u funkciji razvoja gospodarstva. (Večernji list)

RAČAN O PRORAČUNU ZA 2002.

ZAGREB, 22. studenoga (Hina) - Transparentan, razvojan, realan, štedljiv i društveno pravedan, karakteristike su državnog proračuna za iduću godinu, naglasio je u premijer Ivica Račan predstavljajući uvodno prijedlog proračuna na sjednici Hrvatskog sabora. Premijer je istaknuo da Vlada za ostvarenje razvojnih ciljeva nudi suradnju ne samo poslodavcima i sindikatima, nego i svim političkim strankama i nevladinim udrugama, jer je oporavak gospodarstva i pokretanje poduzetništva nacionalni interes oko kojega valja postići suglasnost.

Naglasio je da je državni proračun prvi put u cijelosti transparentan, jer jasno prikazuje javnu potrošnju u cijelosti, uključujući i zdravstveni i mirovinski fond te Zavod za zapošljavanje. Proračun za 2002. u skladu je s gospodarskim mogućnostima Hrvatske, kazao je Račan, ističući da Vlada energično odbija rashode proračuna financirati novim zaduženjima ili inflacijom. Pojašnjavajući ocjenu da je proračun društveno pravedan, premijer je naglasio da 70 posto proračunskih rashoda odlazi na društvene troškove, od čega je za plaće u državnom i javnom sektoru predviđena 14,1 milijarda kuna.

Istaknuo je da se, unatoč smanjenju javne potrošnje, plaće državnih službenika neće smanjivati. Čvrsto smo uvjereni da će realizacija proračuna za 2002. omogućiti nastavak kvalitetnih promjena u hrvatskom društvu i gospodarstvu. Započete reforme dobit će važan poticaj, a već ove godine zabilježen gospodarski oporavak nastaviti će se, što će osigurati osnovne preduvjete za bolji život svih građana - najvažniju zadaću hrvatske Vlade, zaključio je Račan. (Hina)

Prilikom za to daje mirovinska reforma, odnosno izdvajanje dijela doprinosa iz plaća u drugi mirovinski stup. Privatni mirovinski fondovi, koji ovih dana provode oštru kampanju za privlačenje osiguranika, prikupljena sredstva za buduće mirovine neće smjeti ulagati bilo kako. Država ih je obvezala na to da najveći dio prikupljenog novca, najmanje 50 posto, investiraju u državne obveznice.

Očekuje se da će tijekom prve godine njihova rada privatni mirovinski fondovi iz doprinosa na plaće zaposlenih (onih 5 posto) skupiti između 2,5 i 3 milijarde kuna. Indirektno, najveći dio toga novca trebao bi biti vraćen državi, ali ovaj put kao pozajmica na koju će porezni obveznici plaćati kamate. Upravo će se iz tih kamata jednoga dana isplaćivati uvećane mirovine.

"HRVATSKA ISKRA" - Broj 96, 30.XI. 2001.

Događaji u našoj zajednici

Pred koji dan dobili smo pismo iz jedne udruge, Udruge kanadsko-hrvatskih umirovljenika. Donosimo vam ga u cjelini:

Štovani,

14. studenog 2001.

Udruga kanadsko-hrvatskih umirovljenika organizirala je grupni posjet hrvatskom Veleposlanstvu u Ottawa 18. rujna 2001. Godine.

Grupa od 14 članova stigla je oko 12 sati u Veleposlanstvo, gdje nas je dočekao i srdačno primio gosp. Marijan Orešnik, diplomatski savjetnik, a zatim nas je proveo kroz zgradu. Svi smo pažljivo slušali izlaganje gosp. Orešnika kako je došlo do ovog vrijednog objekta. Vrijedan je i znamenit po tome jer su u toj zgradi živjele obitelji koje su ušle u povijest Kanade, a sama zgrada je sačuvana i smatra se antiktnom vrijednošću. Zgrada je sagrađena 1975. godine, a odbor za Hrvatsko veleposlanstvo kupio je zgradu 1994. godine i predao u vlasništvo Republike Hrvatske.

Naši umirovljenici pred Veleposlanstvom u Ottawi

Vidjeli smo također i Zlatnu ploču sa 470 imena osoba i udruga koji su darovali preko CAD \$1.000. Ukupan broj darovatelja za nabavku i kupnju ove zgrade bio je 6,834, tako da je prikupljeno \$1,640,581.90.

Nakon posjeta Veleposlanstvu otišli smo u hotel, gdje su se jedni odmarali, a drugi razgledavali Ottawu.

Drugog dana našeg boravka u Ottawa imali smo rezervirani posjet kanadskom Parlamentu, koji je organiziran preko našeg člana gosp. Stanka Bingule i MP gosp. Janka Perića, koji je kako znate naš predstavnik u kanadskom Parlamentu. Time nam je omogućeno prisustvovati parlamentu u radu. Oko jedan sat slušali smo i gledali raspravu kanadskih stranaka.

Posebno zadovoljstvo nam je priredio gosp. Janko Perić kad nam je javio da ćemo se također upoznati sa najpopularnijim čovjekom, hokey igračem, Big "M", Frankom Mahovlichem, koji je također član kanadskog Parlamenta. Nakon obilaska Parlamenta otišli smo na zajednički ručak u hrvatski restoran "Dubrovnik" u Ottawa.

U povratku prema Torontu bilo je veselo, pričalo se o utiscima iz Ottawe, pričali su se i vicevi, a na kraju je sve završilo pjesmama iz Hrvatske, a gđa. Vacek uspjela je raspjevati cijeli autobus.

Ovaj dvodnevni grupni izlet ostati će u sjećanju svima koji su bili prisutni. Moramo ovdje još napomenuti da Udruga umirovljenika provodi i još mnogo drugih aktivnosti, a najpopularnije su svakog mjeseca zajedničke večere sa živom glazbom, gdje se obično skupi oko 120 članova. Ku-glačka liga "Zagorac" (koja ima 20 članova) ima svakog četvrtka svoje natjecanje. Također se povremeno odlazi na izlet u Oriliju koji je uvijek dobro posjećen, a nekad i sretan. Ne smijemo propustiti i tri puta tjedno okupljanje na kavu, igranje karata i razgovor, a tada se obično okupi 15-20 članova. Imamo i Odbor za posjet bolesnika u bolnicama i kod kuća, i to je jedan od najvažnijih razloga postojanja ove udruge "Umirovljenih za umirovljene".

Ove sve aktivnosti nam dokazuju da smo dobro organizirani, i zbog toga imamo preko 200 članova i jedna smo od najbrojnijih organizacija na ovom području.

Srdačan pozdrav,

Franjo Bilecki

Za udrugu Kanadsko-hrvatskih umirovljenika

"HRVATSKA ISKRA" - Broj 96, 30.XI. 2001.

Športaši godine

U srijedu, 21. studenog u punom "Croatia" restoranu, uz prisustvo gostiju iz Hrvatske, dr. Ive Sanadera, predsjednika HDZ, Nevena Jurice i Marina Sopte, uz ostale goste iz naše zajednice, održana je tradicionalna sportska večera na kojoj su proglašeni športaši godine. Ova važna večera sada je već uvriježena u našem sportskom životu.

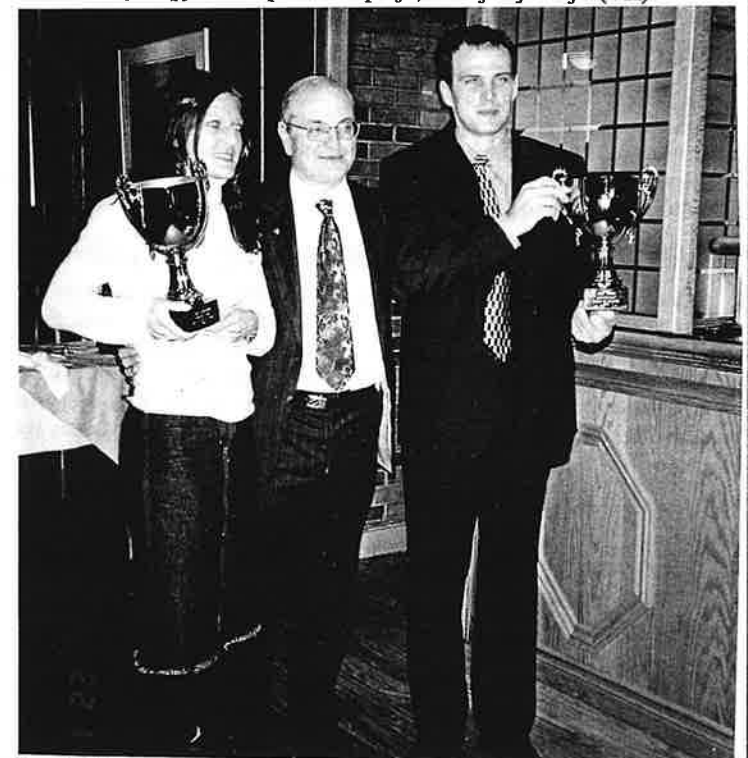
Trener NK "Croatia", Toronto, gosp. Bruno Pilaš je u svom pozdravnom govoru naglasio kako je organizator ove manifestacije sportski radio sat "Glas Hrvatske", a svi prisutni svojim dolaskom pomažu rad ove radio postaje. U svom govoru naglasio je vrijednost ovakovih mladih ljudi koji sebe nesebično daju sportu, time pronoseći ime Hrvatske u druge dijelove života, posebno se osvrćući na najnovije športaše godine, mladu Tinu Blašković, kćer bivšeg igrača "Croatia-e" Toronto, i gosp. Antuna Musu, igrača današnje "Croatia-e" Toronto.

Mlada Tina bavi se igranjem nogometa od najranije dobi, a do sada je postigla mnoge uspjehe. Momentalno igra u profesionalnoj ženskoj momčadi u W ligi, "Inferno"-u (3 sezone). Ova sezona je bila najuspješnija Tina sezona, proglašena je najboljom nogometašicom Lige, najbolji je strijelac Lige sa 15 zgodikata, imala je najviše asista, i total od 33 poena. Tri puta je proglašavana igračicom kola, najbolji je strijelac svoje momčadi, a pozvana je i da se priključi nogometnoj reprezentaciji Kanade u predstojećim kvalifikacijskim utakmicama za Olimpijadu.

Najbolji športaš godine, mladi Ante Musa, rođen je u Konjicu, i igrao je za razne nogometne momčadi u domovini. Početkom rata dolazi u Zagreb, gdje igra za "Trešnjevku" i "Dragovoljac", a u Kanadu dolazi 1997. i nastupa za više hrvatskih klubova, a sada je u "Croatiji" Toronto. Najbolji je igrač i odigrao je sve utakmice od prve do zadnje, divan čovjek i pravi sportaš, kako govori njegov trener gosp. Burno Pilaš.

Uz ove vrijedne mlade ljude, nove športaše godine, jučer je i proglašen trener godine, gosp. Bruno Pilaš, čovjek, po riječima ing. Ive Jolića "koji je od mladih igrača 'Croatia-e' učinio lavove". Gosp. Pilaš poseban je čovjek, koji zajedno sa svojim igračima četiri puta nedjeljno trenira, a ove godine bilo je 40 utakmica. Velik je to rad!

Čestitamo mladim športašima godine, a treneru "Croatia-e" Toronto želimo i dalje uspjehe na sportskom polju, uz najbolje želje. (VK)

Športaši godine, Tina Blašković i Antony Musa, sa svojim trenerom, gosp. Brunom Pilašem

U "Croatiji" je pjevao Jole....

Mladost i pjesma, mladost i glazba, mladi i Jole. To je sažetak vrlo uspješnih koncerata održanih u petak i subotu 16. i 17.-tog studenog u Mississaugi, u organizaciji Croatia Banquet Hall i predsjednika gosp. Drage

Stranica 25

POLITIČKA I DRUGA ZBIVANJA U HRVATSKOJ 1848./49.

Godina 1848. bila je jedna od graničnih godina 19. stoljeća na nekim europskim prostorima, npr. u Francuskoj, na njemačkom i talijanskom tlu, u Austrijskoj Carevini. U mnogonacionalnoj Austrijskoj Carevini, upravo zato što je bila mnogonacionalna, odvijale su se 1848. različite akcije prema specifičnim potrebama i interesima svakog pojedinog naroda. U drugoj polovici veljače 1848. izbili su nemiri velikih razmjera u Parizu. Ti su nemiri ohrabрили i potakli nezadovoljnike i među austrijskim podanicima. Već 3. ožujka 1848. bilo je veoma burno u Ugarskom saboru. Zastupnik Lajos Kossuth, prvak mađarskog nacionalnog pokreta, održao je tog dana govor, u kojem je – podržan od mađarskog srednjega plemstva – zahtijevao samostalnu ugarsku vladu, ustavno uređenje Austrijske Carevine i ukidanje feudalnih odnosa. Osam dana nakon toga, 11. ožujka 1848. na velikoj skupštini češki domoljubi u Pragu zahtijevali su sjedinjenje čeških zemalja, potpunu ravnopravnost češkog i njemačkog jezika te građanske slobode koje bi omogućile ljudima da nesputano zagovaraju svoje potrebe i kritiziraju suprotstavljanja takvim zagovorima.

Demonstracije u Beču protiv Metternichova režima od 11. do 15. ožujka 1848. bile su vrlo masovne. Zbog tih demonstracija Metternich je morao odstupiti s položaja dvorskog i državnog kancelara te emigrirati. Oformljena je nova austrijska vlada od pripadnika dvorskog plemstva i liberalnog građanstva. Ukinuta je cenzura, prema kojoj je, uz ostalo, bio osobito ozloglašen Metternichov sustav vladanja. U toj situaciji objavio se i car (kralj) Ferdinand I. i obećao ustav. Bečko građanstvo organiziralo je postrojbe narodne garde radi zaštite imovine i sigurnosti ljudi.

Pri kraju bečkih demonstracija 15. ožujka 1848. izbili su veliki nemiri i u Pešti. Raspustivši dotadašnje Ugarsko namjesničko vijeće, buntovni su Mađari izabrali svoju novu vladu, sastavljenu od pripadnika srednjeg plemstva pod predsjedništvom grofa Batthyanya. Carski (kraljevski) dvor iz Beča priznao ju je 17. ožujka 1848. U toj je vladi Kossuth bio ministar financija.

Sva su ta zbivanja pokretački djelovala i na hrvatskom prostoru, osobito u Bansknoj Hrvatskoj i Dalmaciji. U Zagrebu, Zadru i Dubrovniku počela su okupljanja hrvatskih domoljuba, koji se dogovaraju o slobodnijem djelovanju preko tiska jer je bila ukinuta cenzura, o osnivanju narodne garde i o nacionalnom programu koji bi trebalo zagovarati. U tom gibanju prednjačili su vodeći narodnjački prvaci u Zagrebu. Na poziv Ljudevita Gaja i Ivana Kukuljevića-Sakcinskog u zagrebačkom Narodnom domu sastala se 25. ožujka 1848. velika Narodna skupština i usvojila Narodna zahtijevanja. U tim su zahtijevanjima izražene želje hrvatskog naroda, i to: da se ujedini Dalmacija i Vojna krajina s Banskom Hrvatskom, da Banska Hrvatska dobije vladu na čelu s banom neovisnu od mađarske vlade, da hrvatski jezik postane službeni u cjelokupnom javnom životu, da Hrvatski sabor umjesto staleškog postane predstavničko tijelo naroda, da se ukine kmetstvo, da se uvedu građanske slobode, da se osnuje hrvatska narodna vojska te da se zapovjednik banske pukovnije u Glini, pukovnik Josip Jelačić, imenuje hrvatskim banom.

Za održavanja te velike Narodne skupštine u Zagrebu njezini sudionici još nisu znali da je dva dana prije – 23. ožujka 1848. – car (kralj) Ferdinand I. imenovao pukovnika Josipa Jelačića hrvatskim banom. Banska Hrvatska, nakon uvažene ostavke bana Franje Hallera (1848.), bila je bez bana. Otada do Jelačićeva imenovanja banom dužnost namjesnika banske časti obnašao je Juraj Ilauik, biskup zagrebački.

Odlučnu ulogu za imenovanje Josipa Jelačića banom imali su, svaki na svoj način, Ljudevit Gaj i grof Franjo Kulmer. Gaj je preko svojih veza uznastojao da Jelačić bude imenovan banom, cijeneći ga kao pristašu ilirskog pokreta (hrvatskog narodnog preporoda), a bio je on i viši časnik, pa je u duhu prethodne tradicije bio podoban za bana. Neovisno o Gaju, u tom je smjeru bio angažiran i Kulmer, koji je držao svoga prijatelja Jelačića vrlo pogodnom osobom za dužnost hrvatskog bana. Kulmer je blisko surađivao s Konzervativnom strankom ugarskih magnata, a imao je utjecajne poznanike i u samom carskom (kraljevskom) dvoru u Beču.

Josip Jelačić rođen je 1801. u Petrovaradinu, gdje mu je tada otac Franjo, rodom iz Petrinje, službovao kao časnik austrijske vojske i kasnije stigao do čina podmaršala. I Josipov četiri godine mlađi brat Đuro bio je časnik austrijske vojske, te je i on tijekom svoje vojne službe stigao do čina podmaršala. Kad je 47-godišnji pukovnik Josip Jelačić imenovan hrvatskim banom, istodobno je bio unaprijeđen u čin generala i postavljen za zapovjednika obiju banskih pukovnija (regimenta), a samo 14 dana kasnije, 7. travnja 1848. dobio je čin podmaršala i dužnost vrhovnog vojnog zapovjednika u Bansknoj Hrvatskoj i Vojnoj krajini.

Ban Jelačić držao je da bi se osnivanje zasebne hrvatske vlade, koja bi, prema Narodnim zahtijevanjima, bila neovisna od mađarske vlade, možda moglo postići dogovorom s Mađarima, kako s njima nakon takvog eventualnog dogovora ne bi bilo daljnjih sporenja. Ali, Mađari nisu bili za dogovaranje. Prema njihovu stajalištu, nova ugarska vlada grofa Batthyanya trebala je biti, kao što je bilo i ranije Ugarsko namjesničko vijeće, nadležnom vladom i za Hrvatsku. Reagirajući na takvo stajalište, ban Jelačić prekinuo je suradnju s ugarskom vladom do sazivanja novog Hrvatskog sabora, o čemu je obavijestio i tu vladu i sve niže organe vlasti u Hrvatskoj. Potom je svojim Banskim pismom od 25. travnja 1848. – uvažavajući stavove iznesene u Narodnim zahtijevanjima – ukinuo tlaku, svaku urbarijalnu daću i crkvenu desetinu.

Nadalje, ban Jelačić potpisao je novi saborski izborni red prema kojemu su održani saborski izbori i ustrojen novi Hrvatski sabor, koji je prestao biti staleško i postao moderno, predstavničko tijelo. U Hrvatskom saboru, doduše, i otada su sudjelovali banski uzvanici (virilisti), ali kao manjina. Saborsku većinu sačinjavali su izabrani zastupnici. Zasjedanje novog Hrvatskog sabora – koje je sazvao ban Jelačić – započelo je 5. lipnja i trajalo do 9. srpnja 1848. Među tada izglasanim saborskim zaključcima osobito su se isticali ovi: da se feudalni odnosi u Bansknoj Hrvatskoj ukinu, da svi građani podliježu obvezi plaćanja poreza prema propisima koji će biti doneseni, da se Dalmacija i Vojna krajina ujedine s Banskom Hrvatskom, te da ban, u slučaju obrambenog rata, ima sve ovlasti u interesu obrane.

(Nastavlja se ...)

I ove godine su žene "Bedema ljubavi", sudjelovale na već tradicionalnom Christmas and Craft sale, u jednom kanadskom staračkom domu. Kao i svake godine, poslana će biti pomoć invalidima Domovinskog rata, mali darovi zatvorenima u USA, kao i pomoć našoj zajednici. "Bedem ljubavi" ne staje!

Pomoćnik ministra financija Hrvoje Radovanić napominje da još nije utvrđeno koliko će točno obveznica država plasirati na domaće tržište, niti kakve će kamate nuditi. Pratić će se, dodaje, prinos sredstava u privatne mirovinske fondove, te će im se na vrijeme osigurati odgovarajuća protuvrijednost državnih obveznica.

Vani su povoljnije kamate

Za razliku od građana koji svoje minuse na tekućim računima skupo plaćaju godišnjim kamatama i po 20 posto, država se, zahvaljujući rejtingu urednog i redovitog platiše starog duga, na inozemnim tržištima ipak zadužuje puno povoljnije – uz okvirne kamate od 6,5 posto. No, usporedbe radi, Nijemci svoje deficite pokrivaju zaduženjem uz 4,5 posto kamata.

-Teško je reći je li se državi više isplati zaduživati u inozemstvu ili na domaćem tržištu jer se uzima u obzir niz elemenata. Jedna od prednosti zaduženja na domaćem tržištu jest i to što kamate na pozajmicu postaju prihod domaćih subjekata – dodaje H. Radovanić.

Državnim se obveznicama dosta trguje na tržištima kapitala, kupuju ih banke i investicijski fondovi, a slove kao nerizična ulaganja jer za njihovu isplatu jamči država.

- Dobro je što će se država dijelom zadužiti i na domaćem tržištu kako ne bi rastao vanjski dug i ugrožila se eksterna likvidnost države.

No, svako zaduženje ima granicu, ovisno o tome kako tržište procjenjuje opću sposobnost ekonomije. Sve dok ekonomija raste, može se povećavati i udio zaduženosti države jer se smatra da država može servisirati te dugove. Problem nastupa kada izostane ekonomski rast – komentira analitičar Zagrebačke banke Žarko Miljenović. Izostane li očekivani rast u Hrvatskoj, tada će i mogućnost novog zaduženja, kojim se uglavnom servisiraju stari dugovi, biti niža. (Večernji list 12.studenog)

AUTOCESTA KROZ GACKU DOLINU MODIFICIRANOM VARIJANTOM

OTOČAC, 20. studenoga (Hina) - Trasa autoceste kroz Gacku će do linu ići tzv. modificiranom varijantom B, pri čemu će se poštivati ekološki i ekonomski kriteriji, izjavio je utorak u Otočcu premijer Ivica Račan. Ta je varijanta 108 milijuna njemačkih maraka skuplja od ekonomski najisplativije varijante A i stajat će 342 milijuna maraka. Dugačka je 28,4 kilometara, a od prethodno predložene kraća je 3,9 kilometara.

Odluku o trasi na današnjoj je sjednici donijelo vladino Povjerenstvo za izgradnju autoceste, a njome su zadovoljni predstavnici Vlade i lokalni dužnosnici, dok su "djelomično" zadovoljstvo izrazile ekološke udruge.

"Modificirana varijanta B optimalna je iz više razloga: u skladu je s ekonomskim i ekološkim kriterijima te je rezultat javne rasprave i dogovora s lokalnom vlašću", rekao je premijer Račan. Kazao je da će, ovisno o rezultatima istražnih postupaka, struka odlučiti hoće li se na toj trasi graditi tunel Plasina, dugačak 2100 metara.

Povjerenstvo je odobrilo investitoru da za utvrđenu trasu zatraži lokacijsku dozvolu i ostale potrebne dokumente kako bi se u prvoj polovici iduće godine krenulo s izgradnjom dionice.

Račan je naglasio da će se u gradnji poštovati najviši ekološki standardi jer se ljepota Gacke doline želi sačuvati i za buduće generacije. Ličanima bi autocesta, uz bolje veze sa svijetom, trebala osigurati i bolju gospodarsku budućnost, kazao je. Premijer je izrazio zadovoljstvo suradnjom s lokalnim tijelima vlasti i predstavnicima ekoloških udruga. Zadovoljstvo odabranom trasom izrazili su i lički župan Milan Jurković i gradonačelnik Otočca Stjepan Kostelac. Vlada, odnosno njezino povjerenstvo, ispoštovali su lokalne zahtjeve da se sačuva Gacko polje i rijeka Gacka te da autocesta ide jugozapadno od Otočca, rekao je Kostelac. I Kostelac i Jurković ističu kako se Vlada obvezala poštivati mjere zaštite od buke i mjere za odvodnju. Lokalni dužnosnici izrazili su očekivanje da će i građani biti zadovoljni donesenom odlukom te su obećali da će se lokalna vlast maksimalno angažirati u pripremnim radovima.

Na konferenciji za novinare nije se dobio odgovor na pitanje koliko će se u donjem dijelu trasa približiti rijeci Gackoj. Premijer Račan i ministar prometa Alojz Tušek drže da je važnije osigurati poštivanje najvećih standarda zaštite, nego mjeriti samu udaljenost, najavivši da će se o tome provesti detaljna istraživanja.

Ekološka udruga Zelena akcija djelomično je zadovoljna odlukom da se trasa autoceste prema jugu Hrvatske kroz Gacku dolinu gradi po modificiranoj varijanti B. Zeleni su zadovoljni što se trasa pomakla na rub

Građani u bankama imaju više od 13 milijardi DEM deviznih depozita

ZAGREB - Devizni depoziti u hrvatskim bankama, nakon ubrzanog rasta u ljetnim mjesecima, u rujnu bilježe nešto sporiji rast, kad su dosegli 58,7 milijardi kuna (oko 15,5 milijardi DEM), od čega je 85 posto depozita stanovništva.

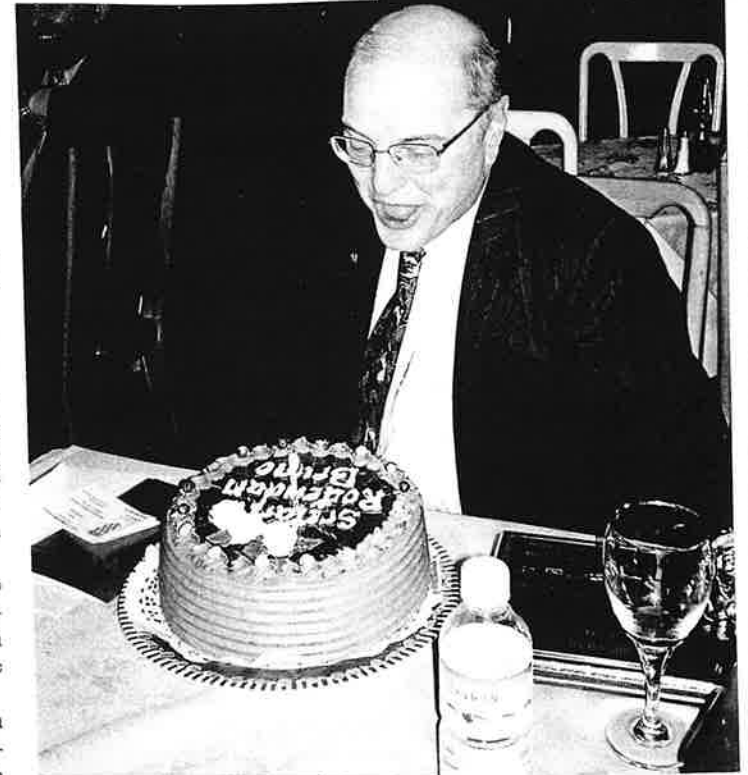
Hrvatski građani u bankama imaju gotovo 50 milijardi kuna (oko 13,2 milijarde DEM) štednih i oročenih deviznih depozita, što je za 21,3 posto ili 8,8 milijardi kuna više nego krajem prošle godine. Po podacima Hrvatske narodne banke, od tog su 14,2 milijarde kuna štedni, a 35,7 milijardi kuna oroeni devizni depoziti stanovništva.

Porast deviznih depozita zabilježen je još početkom prošle godine, a u ovogodišnjim je ljetnim mjesecima dodatno ubrzan.

U kolovozu su građani položili čak 4,1 milijardu kuna na račune štednih i oročenih deviznih depozita. Uz pojačane prihode od turizma, na takav je rast već utjecala i predstojeća konverzija valuta u euro te kolovoska deprecijacija kune. Iako su tijekom rujna devizni depoziti nominalno porasli tek 0,3 posto, zbog jačanja tečaja kune, koja je prema euru aprecirala 0,9 posto, efektivni rast deviznih depozita u tom je mjesecu iznosio oko 1,4 posto, najnoviji su podaci HNBa. Na taj je pak rast najviše utjecao porast depozita stanovništva. (Vjesnik, 26.11.)

polja i time ga sačuvala, što se Vlada obvezala na javni uvid dati sve informacije i dokumente o autocesti, te maksimalno poštivati standarde zaštite okoliša. Razlog djelomičnom zadovoljstvu je zabrinutost da će se trasa u donjem dijelu kod Ličkog Lešća previše približiti rijeci Gackoj. Zabrinutost zbog toga dijele i predstavnici lokalnih ekoloških udruga, no vjeruju kako će se kroz suradnju na izradi tzv. mikro lokacija stvari moći popraviti do najveće moguće mjere. (Hina)

Iz naše zajednice

Dragi Bruno, sve najbolje.... (Bruno Pilaš, trener "Croatia-e")

Spaljeno 4000 leševa Hrvata u slovenskome Auschwitzu

Već više desetljeća u Slovenskoj se Bistrici šušalo kako je krajem 2 WW u peći tvornice Impol spaljeno nekoliko tisuća hrvatskih domobrana i civila, no ti događaji nikad dosad nisu dobili javnu potvrdu, a o sudskoj odgovornosti nekoga ili nekih da i ne govorimo. A kako bi se i dobila javna potvrda ili pak traženje sudske odgovornosti kad je opće poznato da je i ovo spaljivanje zajedno s masovnim poslijeratnim ubijanjem (povjesničari procjenjuju da je u Sloveniji nakon Drugoga svjetskog rata ubijeno od 200 do 300 tisuća ljudi) tijekom dugih desetljeća bivšega režima bilo najstrože čuvana tajna. Nešto više o masovnim ubojstvima doznaje se tek nakon osamostaljenja Slovenije, kada osim nekih službenih podataka na svjetlo dana izlaze također i neka potresna svjedočanstva sudionika.

"Ložili smo i leševe"

Jedno od takvih svjedočanstava je i ono nekadašnjega hrvatskog vojnog zarobljenika Sreška Bolčiča, koji je sve ispričao svojemu bratiću Marku Trogliću, a on ga je, pod uvjetom da ga može objaviti tek kad umru Bolčič i otac mu, objavio 18. veljače 1976. godine u hrvatsko-kanadskom tjedniku Hrvatski glas.

U svjedočanstvu Troglić opisuje Bolčičev tragičan životni put. Rodio se 1930. godine u Žeževici na jugu Hrvatske, a 1958. je kao jedan od mnogih poslijeratnih emigranata otišao u Kanadu. Već za dvije godine umro je zbog ozljeda glave, koje je zadobio u vrijeme njegova zarobljeničtva u Jugoslaviji. Pri kraju rata njegov otac je zbog straha od partizana otišao iz doma, a nitko od ukućana nije znao kamo. Srečko, tada 15-godišnji momak, odlučio je potražiti oca. Priključio se koloni Hrvata koji su bježali iz Jugoslavije te s njima stigao u Dravograd. U masi je susreo bratića koji mu je predložio da se vrati kući. "Prihvatio sam njegov prijedlog i vratio se u Križevce. Došli su po mene i odveli me. Rekli su da ćemo zajedno potražiti mogega oca te da me neće pustiti iz zatvora dok ga ne nađemo. Od tada pa sve do 1948. godine selili su me iz zatvora u zatvor, iz sela u selo.

U grupi sa mnom bilo je još 50 zatvorenika. Kao zarobljenik morao sam obavljati najrazličitije poslove, među ostalim čak i ložiti ljudske kosture", kazivao je Bolčič svojemu bratiću. Upravo ovdje i počinje najpotresniji dio svjedočanstva. "Jednoga smo dana stigli u Slovensku Bistricu, gdje su nam podijelili poslove. Neki su počeli otkopavati nasutu jamu u brdu, drugi su polagali tračnice za male željezničke vagončiće. Nakon nekoliko dana otkopavanja pred nama je iznikla velika jama iz koje je izlazio mučan vonj. Smrad je bio toliko jak da nismo mogli nastaviti posao bez maski. Kad smo, smradu usprkos, srediili ulaz u jamu, pred nama se pojavio jeziv prizor, koji neće zaboraviti do kraja života. Jama je bila puna leševa. Na njima su se mogle dobro prepoznati ustaške uniforme, uniforme hrvatske domaće straže, civilna odijela... Majka s djetetom u zagrljaju... Leševi su bili stisnuti kao sardine i još se nisu do kraja raspali. Raspadanje je počelo kad su leševi došli u doticaj sa zrakom", nastavlja Bolčič.

Bolčič je uskoro doznao kamo i zašto vode tračnice male željeznice. "Nekoliko nas je ukrcalo leševe u vagonete, drugi su ih gurali do tvornice, gdje su ih spaljivali u velikoj peći. Mnogi od nas su zbog nesnosnog smrada padali u nesvijest, a neki od onesviještenih zajedno s leševima završili su u peći. Policajci stražari tvrdili su nam da se nitko od nas neće vratiti kući jer ćemo svi skončati u peći."

Gušenje u rovu

Vjerojatno bi i on, slično kao i ostali zarobljenici, završio u tvorničkoj peći, ali je intervenirao jedan visoki hrvatski komunist, poznanik bratića, koji je svjedočanstvo i zapisao. Bolčič ovako opisuje dane kad je konačno postao slobodan: "Kad su me pustili, otišao sam do jedne slovenske kuće u blizini i zamolio hrane. Dali su mi kruha i soka od jabuke, jer ni oni ništa drugoga nisu imali. Znali su kakav sam posao u njihovoj blizini radio pa sam ih zato i pitao kako je sve skupa započelo i koliko je ljudi tamo (u skloništu, op.a.) pobijeno. Gazda mi je rekao da je tvornica u ratu radila za Nijemce i da je rovu bio sklonište u slučaju zračnih napada. U svibnju 1945. godine partizani su tamo doveli hrvatsku vojsku, zajedno s civilima, ženama i djecom. Naredili su im da udju u rov s obrazloženjem da će tu pre-

noćiti, a sutra nastaviti put. Kad su sve ugorali u rov, pred otvor su partizani postavili mine. Jaka eksplozija je potpuno zatrpala ulaz, tako da su se svi u rovu ugušili. Slovenac mi je rekao da je u rovu bilo oko četiri tisuće vojnika, civila, žena i djece", nastavlja Bolčič.

Tragična priča Sreška Bolčiča prilično se precizno slaže s nekim danas spoznanim i istraženim činjenicama. Činjenica je, naime, da su istražitelji ljubljanskog Instituta za sudsku medicinu prilikom nedavnih iskapanja u rovu kod tvornice Impol u Slovenskoj Bistrici naišli na željezničke tračnice vrlo slične onima što ih opisuje Bolčič, iako na tom području nikada nije postojao nikakav rudnik (sic!).

Povjesničari potvrđuju

Vrlo je detaljno opisan i sam položaj rova - na početku brda, a pokraj njega je tvornica Impol. Impol je, kao što točno navodi Bolčič, u Drugome svjetskom ratu zaista proizvodio za njemačku vojsku, a rov, odnosno bunker u blizini tvornice, bio je napravljen kao sklonište.

Čini se da je točna i tvrdnja o miniranju ulaza u rov, o čemu je Bolčič govorio Slovenac koji ga je nahranio. Jer, na saslušanju pred parlamentarnom istražnom komisijom za poratna ubojstva, koju je vodio dr. Jože Pučnik, tadašnji ovlašteni pripadnik šefa Ozne za Maribor - desni brijeg (tu je spadala i Slovenska Bistrica), Franc Kac je izjavio kako mu je njegova obavještajka javila da se je druga veća likvidacija u rovu dogodila zimi 1945. ili 1946. kada su kamioni tri noći vozili ljude u "sklonište". Jedan od stanovnika Slovenske Bistrice, koji je tada bio još dijete, izjavio je kako je jedne zimske noći u njihovu kuću ušao oficir i zatražio da otvore sve prozore i vrata, jer će doći do velike eksplozije. To se i dogodilo. Ujutro su vidjeli da je sklonište bilo zatrpano.

Pohod smrti

Vrlo je vjerojatno da je Bolčič u skloništu zaista vidio odjeću hrvatskih domobrana i civila. Naime, oko tjedan dana nakon završetka Drugoga svjetskog rata blizu maloga koruskog mjesta Pliberka (Bleiburga), nedaleko slovenske granice zbile su se poznate masovne likvidacije.

Danas se zna da je nekoliko tisuća ljudi iz te kolone odvedeno i u Kočevski Rog, gdje i dandanas pronalaze njihove kosture. Kosturi su otkriveni i tijekom gradnje autoceste blizu Tezna, a ljudski ostaci iz toga masovnog pokolja "pohoda smrti" mogu se pronaći razasuti po cijeloj okolici toga kraja. Gotovo je sasvim sigurno da je više tisuća osoba dovedeno u Slovensku Bistricu, od Maribora udaljenu jedva 20 kilometara. Leševi koje je spaljivao Bolčič pripadaju toj grupi.

Priča o spaljivanju leševa u tvornici Impol nije jedina iz onih vremena. Prema pričanju preživjelog očevica, slovenska je Ozna 1945. godine iz Celja, navodno, odvela 98 djece u dobi od dvije do 15 godina starosti. Djecu su u zoru doveli u manji industrijski pogon u Lisci (dio Celja), u kojemu su se tada dezinfecirale vojničke odore. Prema riječima očevica, zapovjednik je izdvojio 18 najstarijih, a 80 su zatvorili u pogon i usmrtili plinom. Priča o ovome slučaju uskoro bi trebala biti objavljena u jednoj knjizi, slično kao i priča o spaljivanju hrvatskih domobrana i civila. Dovoljno "materijala" kako za povjesničare tako i za sudske vještake.

(Slobodna Dalmacija 7. studeni)

Neka se i Vaš glas čuje

Pišite, kritizirajte, hvalite, iznosite svoje mišljenje - naše su vam stranice otvorene!

Anonimna pisma ne objavljujemo. Važno je napomenuti da sva pisma moraju sadržavati podatke o autoru koji pak, na njegov zahtjev, mogu ostati poznati samo redakciji.

Objavljena mišljenja i gledišta nisu stav Uredništva. Uredništvo pridržava pravo kraćenja, opreme i obrade pisama.

Čitatelji HRVATSKE ISKRE, šaljte nam pisma na uredništvo 1137 Centre Street, Thornhill, Ont. L4J 3M6, Canada ili na e-mail: iskra1@ock.ca

SKUPOVI O MARULIĆU U ITALIJI

Početkom prosinca ove godine u Padovi i Milanu bit će održana dva međunarodna znanstvena skupa o Marku Maruliću (1450-1524), ocu hrvatske književnosti. Kongres u Milanu održavat će se u Biblioteci Ambrosiani (4. i 5. prosinca), a znanstvenici iz Hrvatske, Francuske, Italije i Španjolske izlagat će o temi "Marko Marulić, hrvatski pjesnik i europski humanist". Taj skup priređuje hrvatsko-talijanski studijski centar "Ruder Bošković", a suorganizatori su splitski Centar "Marulianum" i Ambrozijanska knjižnica. Drugi skup pod nazivom "Hrvatski humanist Marko Marulić u povijesno-književnom kontekstu Padove i Italije" okupit će 12 kroatista iz Hrvatske, Poljske i Italije koji će 7. prosinca u padovskom Sveučilištu govoriti o onodobnim vezama Splita i Hrvatske s Padovom i Italijom. Tom će prigodom biti predstavljeno i prvo talijansko izdanje Marulićeve "Judite" u prijevodu Luciane Borsetto, a u izdanju milanske nakladničke kuće Hefti edizioni. (Vjesnik)

MEĐUNARODNI TRIJENALE CRTEŽA

RIJEKA - Izložba "Crtež nasuprot metodi", koju je priredio Branko Cerovac, kustos riječke Moderne galerije Muzeja moderne i suvremene umjetnosti, a koja se otvara u Malom salonu, uvod je u najznačajniji likovni događaj u Rijeci na prijelazu dviju godina. Riječ je o 15. međunarodnoj izložbi crteža, koja obuhvaća impozantnih 350 radova od 170 stranih i hrvatskih likovnih umjetnika, te nekoliko autorskih izložbi i više popratnih manifestacija.

Članovi Komisije za odabir pregledali su radove čak 242 autora, a odabrali su 250 radova od 125 stranih i domaćih umjetnika, a uz njih izlaže i 45 pozvanih umjetnika. Crteži su rađeni u raznim tehnikama i dimenzijama, ali ove godine nisu bili tematski ograničeni, već je izložba pripremljena kao uvid u stanje crteža u suvremenoj art sceni.

Središnji dio izložbe otvara se 28. studenoga, a te večeri bit će objavljena i imena dobitnika nagrada Grand prix u iznosu od 5000 DM te nekoliko otkupnih nagrada. Izložba je od ove godine trijenalna (ranije je bila bijenalna), traje od 25. studenoga o. g. do 25. veljače 2002., a uz središnji dio koji će trajati sva tri mjeseca, u Malom salonu će biti postavljene još dvije autorske izložbe: "Kaos umjetnost" Borisa Demura i Željka Jermana te "Zidovi i prostor", za koju je radove devetorice autora (Antolčić, Buntak, Jurić, Franke, Kršnjavi, Maljković, Petek, Vodopija i Talley) odabrao Branko Franceschi, voditelj zagrebačke galerije "Miroslav Kraljević". Uz izložbe će biti organizirano i više popratnih umjetničkih programa: performancei, prezentacija tattoo crteža i drugih bodyart prikaza, prezentacija digitalnih i videoradova te dokumentarnih snimaka. (Večernji list)

125 GODINA HRVATSKOGA BALETA

Kada je 4. studenoga 1876, na prizvedbi opere "Nikola Šubić Zrinski" u Hrvatskom narodnom kazalištu u Zagrebu prvi put jedna koreografirana baletna točka izvedena u samome djelu, a ne kao dotad sporadično i u pauzama drugih predstava, počele su se brojati godine profesionalne baletne umjetnosti u Zagrebu, ali i u cijeloj Hrvatskoj.

U ovoj će sezoni nizom svečanih događanja Hrvatsko društvo profesionalnih baletnih umjetnika u suradnji sa zagrebačkim Hrvatskim narodnim kazalištem, splitskim i riječkim Baletom te brojnim ansamblima suvremenog plesa obilježiti 125. obljetnicu baleta u Hrvatskoj, najavljeno je u HNK s čijim se Baletom i podudara ova obljetnica.

Zagrebački Balet obljetnicu će obilježiti svečanom izvedbom "Labuđeg jezera" 28. studenoga, a bit će tu još niz izvedbi, uključujući i baletni divertisment za Međunarodni dan plesa, u koji će se uključiti riječki i splitski Balet te suvremeni plesači. Kulminacija će biti premijera baleta "Bajadera" - najavila je ravnateljica zagrebačkog Baleta Almira Osmanović.

U HNK-u će biti priređena i prigodna izložba fotografija i plakata, a bit će tiskana i publikacija na nekoliko jezika, kao svojevrsna pret hodnica dugoočekivanoj monografiji hrvatskoga baleta, koja bi trebala biti tiskana iduće godine. Nepostojanje takve monografije samo je jedan od pokazatelja kako je baletna umjetnost u Hrvatskoj ostala jedna od najzanemarenijih u nas, što bi, nadaju se organizatori, trebala promijeniti ova značajna obljetnica. (Večernji list)

OBNOVLJENA JE ZGRADA ŠIBENSKOG TEATRA

ŠIBENIK - Nakon što su Šibenčani punih deset godina bili bez kazališne zgrade, 10. studenoga su ponovno dobili gradski teatar. Svečani koncert na preuređenoj pozornici kazališta označio je kraj desetljetne tišine na šibenskim "daskama", a tako i početak "novog kulturnog života", kako je pri otvaranju kazao dr. Antun Vujić. U dupkom punoj preuređenoj zgradi, koja je davne 1870. godine, kada je sagrađena, bila među najvećim kazalištima u južnoj Europi, novo otvaranje koncertom su uveličali pijanistica Ida Gamulin, solistica Nada Ružđak i gitarist Darko Petrinjak.

Ovo je točka izvrsnosti za grad Šibenik. Ovo smo dugo očekivali, a ovo je, uz knjižnicu koja će se uskoro otvoriti u ovom gradu, dobar temelj za bogatiji kulturni život Šibenika - ustvrdio je ministar Vujić.

Kao da žele nadoknaditi godine u kojima je ovo kazalište mirovalo, zbog ratnih oštećenja i dugotrajne obnove, iz Šibenskog kazališta najavljuju iznimno bogatu kazališnu sezonu. Sinoć su u smislu potpore i zadovoljstva zbog ponovnog otvaranja stigli i brojni brzojavi, a među njima i onaj Špire Guberine, koji se ponudio "za pomlađivanje kazališnog ansambla". (Večernji list)

HRVATSKO FILMSKO I VIDEO STVARALAŠTVO U DARUVARU

ZAGREB - Revija hrvatskoga filmskog i video stvaralaštva, 33. po redu, održavat će se od 23. do 25. studenoga u Daruvru, u dvorani Pučkoga otvorenog učilišta pod pokroviteljstvom Ministarstva kulture, Poglavarstva grada Daruvara i Bjelovarsko-bilogorske županije. To je rečeno u srijedu na konferenciji za novinare koju je priredio Hrvatski filmski savez. Na Reviji će biti predstavljeni najbolji radovi iz najnovije proizvodnje desetak hrvatskih kino i video klubova, samostalnih autora i umjetničkih, filmskih akademija. Članovi Ocjenjivačkog suda su Diana Nenadić, predsjednik, Petar Krelja, Zdravko Mustač i Zoran Tadić. U posebnome programu u subotu će se održati promocija monografije Đorđa Janjatovića o Vladimiru Peteku, a također je na rasporedu i projekcija zagrebačkih animiranih filmova, i to nekoliko najrepresntativnijih djela glasovite Zagrebačke škole. (Vjesnik)

GENERALIĆ U ULOZI EKOLOGA I ETNOGRAFA

Samo oni ljudi, kojima je stalo da se ne zna za Hlebine i kojima nije drago što u njih dolaze mnogi posjetitelji iz Hrvatske i svijeta kako bi upoznali kolijevku hrvatske naivne umjetnosti, čine štetu selu. Čak im je zasmetala i ploča s imenom Hlebina na ulazu u selo kakvu imaju sva mjesta, pa su je uništili. Nesretan i tužan zbog takvih ispada i uništenja ploče, slikar Josip Generalić (65) postavio je na ulazu novu ploču i ime svog sela ispisao bojom na uprečki (šper ploči). Ispod Hlebina stoji i riječ Bistra, a to je naziv nekad bistroga potoka koji protječe kroz hlebinska polja, malo podalje od kuća.

"Imali smo prekrasan potok u kojem su plivale ribe, a kupala se i djeca i odrasli. Sada se Bistrenjakom širi smrad, nečistoća i plivaju otpaci i kemikalije. U potok se slijeva koprivnička kanalizacija zajedno s onečišćenim vodama iz tvornica. Naši zahtjevi i protesti ostali su bez ploda. Kad smo vodu u bočicama pokazali ministru Boži Kovačeviću i rekli kako ni voda u bunarima nije za piće, obećao je hitnu intervenciju. Nastavljamo razgovore sa županom i gradonačelnikom Koprivnice, jer želimo uz slikarstvo i kiparstvo, a imamo se čime pohvaliti, razvijati i turizam", govori Josip Generalić.

Osim ekologije umjetnik je zaokupljen i ljubavlju prema starinama. Uredio je u starinskoj kući etnografsku izložbu. Prikupio je više od dvjestotine predmeta i alata kojima su se Hlebinci služili u 18., 19. i 20. stoljeću u obradi polja i vinograda, te u svojim dvorištima, štagljevima i kućama. Nedavno je pronašao i kip u drvu s likom biskupa koji je bio zaštitnik nekadašnjim ratarima i stočarima na putu iz Hlebina prema Molvama, pa ga priprema za restauriranje. Ispred kuće u kojoj je etnografska zbirka nalaze se kravska zaprežna kola s bačvom, koja je bila znakom da se upravo za Martinje, kod Josipa Generalića, mogla popiti dobra kupica mladoga vina. (Vjesnik)

Vu plavem trnaci

Koliko znate o čovjeku koji je napisao poznatu i dragu nam svima zagorsku pjesmu "Vu plavem trnaci"?

Ova vrlo omiljena pjesma, nastala je u Hrvatskom zagorju, napisao ju je i uglazbio nedovoljno poznat glazbenik Đuro Prejac.

Skladatelj, glumac i redatelj, Đuro Prejac rodio se 25.XI. 1870 u Desiniću, kraj Pregrade, u Hrvatskom zagorju. Već u petoj godini života kod oca je učio sviranje glasovira, a u osmoj godini života zamjenjivao ga je u tamošnjoj crkvi kod orgulja. Kod tamošnjih diletantskih predstava zarana se oduševio za kazalište. Izučivši slogarstvo, podao se dramatičnoj poduci Sarajevića i Branića. Solo pjevanje učio je kod Ivana pl. Zajca. Za vrijeme vojne službe 1892. uredio je u Sarajevu i Ilidžama kazališne predstave, a bio je i zborovoda tamburaškog zbora "Trebevića". God. 1896. stupio u Miletićevu dramsku školu, a iste godine već nastupio u "Pavliniru". God. 1898. nastupio je u Ljubljani, zatim se priključio Freudreichovoj družbi u Splitu, 1899. opet je na zagrebačkoj pozornici, 1919. intendant je osječkog kazališta, pa zatim opet u Zagreb, (1908-1925) i otada je stalni član ove pozornice. Njegov je kazališni rad svestran i vrlo opsežan. On je vrstan glumac, odličan pjevač u opereti, redatelj drame, opere i operete, pozorišni pisac, komponista, prevoditelj, dirigent, koreograf i aranžer.

Oveća su mu djela "Tko je mrtav", šala iz seoskog života, "Joco Udmanić" opereta, "Badnja noć", "Kavalir apaš", opereta "Razbor i ludost", priča s pjevanjem "Za kralja i dom", opereta "Gospodica kapral". Dramatizirao je šenoine historijske romane "Seljačku bunu" i "Čuvaj se senjske ruke". Od mnogih njegovih pjesama najpopularnije su "Peharček moj", "Domovini" i "Vu plavem trnacu". Ovaj iznimno nadaren i svestran glazbenik, 30-etak je godina bio središnja ličnost hrvatskog lakoglasbenog teatra. U posljednje vrijeme života ističe se naročito u društvu "Braće hrvatskog Zmaja" i u kulturno-prosvjetnom odsjeku "Hrvatskog Sokola".

Napisano po knjigama Hrvatski leksikon, "Znameniti i zaslužni Hrvati 925-1925"

Vu plavem trnaci

Vu plavem trnacu mi hiža stoji,
Od zelenih veja je viditi ni,
Bogica je z dreva, ne vufa se reva
Pokazat pred ludni, kak da se boji.
Vre slaba je stara prek stotinu let,
Od njezine brajde posušil se cvet.
Od blata je zbita i škopom pokrta,
Nemreš prav znati jel hiža il' klet?
Nju muški su žuli prinesli na svet
Za onda dok Zagorec bil je još kmet.
Al' bila je bela i zmirom vesela,
A danas od tuge se hoće podret...

I vnoći se lajtić vu njoj je ispil,
Plebanuš, vučitelj tu vinček je pil!
Z gosponom pogaču i orchovnjaču
Je mužek rad drobil i srečen je bil.
Pod malim obločekom fantič je stal,
Prolubleno dekle potiho je zval.

I vnoći je pušlec zamenil za kušlec,
A mortu je fantič v komori spal.
V toj hiži se rodil je vnoći vojak
I vsaki je sledni bil pravi junak.
Za tujca vojeval i krv je proleval
Za falu su rekli mu: da je bedak!

A hižica tiha ščekuje on čas,
Kad jenkrat i Zagorcu došel bu spas!
Na oko je tiha, al veter zmir njiha
Vu vejah šumećih starinski jen glas:
Em Zagorcu samo je Zagorje raj,
Nigdar nebu zabil govoriti: "Kaj?
Dok krv je proleval, on zmir je popeval:
Še enkrat bi rad videl zagorski kraj!
Pretrpel je muke črez jezero let,
Al zopet bu brajda potirala cvet.
Iz našega gorja vre javla se zorja
Vesela i srečna bu hiža i klet.

Đuro Prejac

Peharček moj...

Peharček moj, peharček moj,
Ondesi slatki pozdrav njoj,
Za nju ispijam tebe rad,
pa bilo makar zadnji krat!
Đuro Prejac

Naše Slavonke u pauzi...

BIVŠI OFICIR ZLOGLASNOG KOS-a MUSTAFA ČANDIĆ PRVI PUT JAVNO PROGOVORIO: Pilot Dopuđa morao je ubiti Tuđmana, Mesića i Markovića

* Rušili smo židovska groblja kako bismo konfrontirali Židove s hrvatskom vlašću, koju smo željeli prikazati fašistoidnom

SARAJEVO - Bivši major zrakoplovstva JNA Mustafa Čandić ovih je dana u sarajevskom tjedniku "Slobodna Bosna" prvi put u javnost iznio pojedinosti iz rada Kontraobavještajnih službi. Potanko je ispričao kako je dospio do vodećih obavještajaca i kako je funkcionirao KOS. Dobar dio razgovora odnosi se na događaje u Hrvatskoj. Među ostalim, Čandić opisuje kako su raketirani Banski dvori.

- Cilj raketiranja Banskih dvora bio je da u Hrvatskoj nitko nikome ne vjeruje. Pilotu Ivanu Dopuđi dane su točne koordinate i naredba da četiri rakete ispali na Banske dvore - kazao je Čandić. - No, Dopuđa se preplašio i umjesto da odjednom ispali sve četiri rakete, on je ispalo jednu po jednu. Kad je ispalo prvu i pogodio prozor, točno kao čašu, okrenuo je avion i odletio natrag u Bihać. Sjećam se da ga je Slobodan Jeremić, šef zrakoplovne potpore, jako kritizirao i rekao da je to neoprostiva pogreška.

Na upit novinara znači li to da je pilot imao naredbu da istodobnim ispaljivanjem svih četiriju raketa poubija sve osoblje u Banskim dvorima, odnosno hrvatsko vodstvo - Franju Tuđmana, Stipu Mesića i Antu Markovića - major je diplomatski odgovorio: - Ja vam samo dajem podatke, a vi zaključite.

Čandić je opisao i kako su prizemljili avion pun oružja za Hrvatsku i uhitili biznismena Antuna Kikaša. Čim je ušao u slovenski zračni prostor, digli su dva lovca MiG-a. Pilotu Kikaševa aviona priopćeno je da pogleda

PAŠKO LJUBIČIĆ OTPUTOVAO U HAAG

ZAGREB, 21. studenoga (Hina) - Paško Ljubičić (35) otputovao je u srijedu u 9 sati redovnom zrakoplovnim linijom Croatia Airlinesa u Amsterdam odakle će biti prebačen u zatvor Haškog suda koji ga tereti za ratni zločin protiv čovječnosti i kršenja ratnih zakona i običaja.

Ljubičić je oko 7 sati policijskim vozilom doveden u zagrebačku zračnu luku iz okružnog zatvora u Remetincu u kojem je pritvoren od 9. studenoga ove godine kada se nakon više od godinu dana skrivanja predao hrvatskim vlastima. Ljubičić je otputovao u pratnji branitelja Tomislava Jonjića i djelatnika zagrebačkog ureda Interpol. U amsterdamskoj zračnoj luci predat će ga nizozemskoj policiji, a zatim će biti prebačen u zatvor Scheveningen. (Hina)

Gotovina počasni građanin Zadra

ZADAR - Obilježavajući Dan grada Zadra i blagdan zaštitnika grada sv. Krševana, Gradsko vijeće proglasilo je Antu Gotovinu počasnim građaninom. Nazočni u prepunoj dvorani Hrvatske kazališne kuće u Zadru pozdravili su odluku ustajanjem i burnim pljeskom. Potpredsjednik zadarskoga Gradskog vijeća Z. Vrančić rekao je da će Povelja počasnoga građanina generalu Gotovini biti uručena kad se za to ostvare uvjeti.

Na gradilište ogromne kuće pokraj mora kod pakoštanskoga kluba "Mediterranne" Večernjakovi su reporteri stigli baš kad je Dunja Gotovina, generalova supruga i majka malodobnog Ante Gotovine, donijela marendu. - Došlo je puno više ljudi nego što smo očekivali, pa sam otišla po još kruha za marendu. Mi smo sve organizirali za 20-ak radnika, a došlo je 80 ljudi iz Pakoštana, Draga, Vrane, Imotskog i Sinja pa svima želim zahvaliti na podršci. Lijep je dan, iako su najavljivali buru s olujnim udarima - rekla je Dunja Gotovina. Na upit o suprugu dodala je da se osjeća kao u lošem crtanom filmu, iz kojeg se ne može probuditi jer je postao stvaran. Zaključila je da je sve podložno promjenama, pa tako ni promjena od 3. Siječnja nije posljednja, te da je optimist.

- Moj suprug je prognanik u svojoj državi, ali sve to doživljavamo kao neku vrstu pročišćenja, katarze. Neću ići po njegovu nagradu u Zadar jer nisam udovica, moj muž je živ i sam će preuzeti priznanje kojim je proglašen počasnim građaninom grada Zadra - rekla je Dunja Gotovina. (Večernji list)

NE ZABORAVITE ! JOŠ UVIJEK SE PRIMAJU KNJIGE ZA PRVU HRVATSKU KNJIŽNICU U STREETSVILLE-U. ZA VIŠE INFORMACIJA, NAZOVITE GOSP. IVICU PUHALA:905-507-1389.

s jedne i druge strane kabine, te će vidjeti dva lovca koji će ga dalje pratiti. Naravno, priča Čandić, pilot nije imao izbora jer bi bio srušen. Potom je Kikaš prebačen na Batajnicu, gdje ga je ispitivao baš Mustafa Čandić. - Imao je veliku čvorugu na glavi jer ga je jedan vojnik udario drškom puške u glavu. Moj je dojam da je bio korektan, a izgledao je poput biznismena. Svi oni sličje jedan drugome - kazao je Čandić.

Čandić je govorio i o uspostavi Yutela. Kaže da je Yutel napravljen za potrebe KOS-a. Uostalom, koristio se njegovom opremom i emitirao KOS-ove priloge. Yutelov zadatak bio je da psihološko-propagandnim djelovanjem, a zatim blickrigom dovede BiH u sastav krnje Jugoslavije, kaže Čandić. Ispričao je i kako su se događale neke pogreške na Yutelu. Istaknuo je primjer emitiranja snimke raketiranja Sljemena.

- Repetitor je raketirao kapetan Ivan Baralić i sve je to i snimio. Njegova supruga radila je na Yutelu i dala im je kasetu da je prikažu. To nije bilo u planu tajnih službi i nastala je zbrka i panika - kaže Čandić.

Progovorio je i o tome kako je utemeljena OPER-a, obavještajna skupina koja se bavila specijalnim ratom. Primjerice, svrha operativne akcije "Labrador" bila je destrukcija vrha vlasti u Hrvatskoj.

- U sklopu te akcije minirano je nekoliko židovskih grobova na Mirogoju. Cilj je bilo konfrontiranje Židova i hrvatske vlasti kako bi se njima prikazalo fašistoidnom - zaključuje Čandić. (Večernji list, 25. studenog)

Prvi predsjednik Republike Hrvatske dr. Franjo Tuđman

Vremeplov

10. prosinca ove godine navršit će se dvije godine od smrti prvog hrvatskog predsjednika dr. Franje Tuđmana. Neka mu je vječna slava i hvala.

Prepiska Kanadsko - hrvatskog kongresa Kitchener

Predsjednik Republike Hrvatske gosp. Stjepan Mesić
Zagreb, Hrvatska

Gospodine Predsjedniče,

Mi u odboru Kanadsko-Hrvatskog Kongresa koji obuhvaća sve hrvatske organizacije, udruge, klubove i društva na području gradova Kitchener, Waterloo, Cambridge i Guelph provincije Ontario,Kanada, izražavamo svoje nezadovoljstvo što ste promijenili Dan hrvatske državnosti 30.svibanj na 25. lipanj.

Razlog:
- Što ne vidimo da ste imali razlog za to osim mržnje prema HDZ. koji je bio Hrvatski pokret za stvaranje Hrvatske države, udružio skoro sve hrvatske snage i postigao cilj.
- Što smo dosad mi u dijaspori slavili taj dan, okupljali Hrvate, goste i razne političare govorili im o važnosti tog dana i kako im sada objasniti promjenu.

- Zato što smo se unaprijed pripremali za taj dan, rezervirali dvorane, pozivali govornike i goste političare,kao i drugo što je potrebno za tu svrhu.

Bilo bi nam drago kad bi nam odgovorili na ovo naše pismo, mi bi ga prenijeli Hrvatima ovog našeg područja, koji su dosta dali za svoju domovinu i koju cijene i vole.

Uz srdačan hrvatski pozdrav,

Marinko Pipunic

Predsjednik Kanadsko - Hrvatskog Kongresa ogranak K.W.C.G.

CC Premijer RH Ivica Račan

Odgovor predsjedničkog ureda.

Subject: obilježavanje Dana državnosti

7. studenog, 2001.

Poštovani gospodine Pipuniću,

Prijedlog da se promjeni datum obilježavanja Dana hrvatske državnosti s 30. svibnja na 25. lipnja dao je saborski klub HSLS-a. Vlada Republike Hrvatske dala je suglasnost na navedeni prijedlog, a sam Zakon izglasao je Hrvatski Sabor te Vas ljubazno molimo da se za sve informacije obratite u Saborsku službu za odnose s javnošću na tel. 4569 724

Srdačan pozdrav,
Ured za odnose s javnošću

Gosp. Marinko Pipunić, Predsjednik KHK Kitchener, u Hrvatskom domu u Kitcheneru, pred svojom slikom "Vukovar"

Poštovani gospodine Pipuniću,

Preko saborske službe za odnose s javnošću dobio sam tekst Vašega pisma koje ste elektronskom poštom uputili predsjedniku Vlade g. Ivici Račanu negodujući zbog promjena u Zakonu o državnim blagdanima. S obzirom da sam ja bio predlagatelj Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o blagdanima, želio bih Vam dati svoja objašnjenja kako bih pokušao otkloniti nesporazume i nerazumjevanje s onim dijelom hrvatske dijaspore u Kanadi koji Vi zastupate kao predsjednik ogranka K.W.C.G. Kanadsko-Hrvatskog Kongresa.

Prvo, razlog za promjene u državnim blagdanima nikako nije "mržnja prema HDZ-u koji je bio Hrvatski pokret za stvaranje Hrvatske države", nego namjera da se unese red u povijesne činjenice koje vezujemo za pojedine datume u mukotrpnom procesu osamostavljanja Hrvatske od SFR Jugoslavije. Naime, u godinama 1990. i 1991. HDZ je bio na vlasti s dvotrećinskom većinom u Saboru te je kao takav i dao najveći doprinos povijesnim odlukama koje su dovele do neovisnosti i međunarodnog priznanja Republike Hrvatske, a te činjenice promjenama datuma državnih blagdana ničim nisu osporene.

Drugo, 8. listopada 1991. na zajedničkoj sjednici svih triju vijeća Sabor Republike Hrvatske donio je Odluku kojom Republika Hrvatska "raskida državno-pravne sveze na temelju kojih je zajedno s ostalim republikama i pokrajinama tvorila dosadašnju SFRJ". Taj se datum pravno smatra početkom djelovanja RH kao neovisne države, što je vidljivo i iz službenih potvrda Ministarstva vanjskih poslova i Ministarstva rada i socijalne skrbi da je RH preuzela obveze iz međunarodnih ugovora kojih je stranka bila bivša SFRJ notifikacijom sukcesije, a ona se računa od 8. listopada 1991. godine.

Treće, 25. lipnja 1991. Sabor je doista donio Odluku o suverenosti i samostalnosti Republike Hrvatske u kojoj se izričito navodi "ovim činom Republika Hrvatska pokreće postupak razdruživanja od drugih republika i SFRJ". Nakon te odluke, RH je prihvatila 90-dnevni moratorij na provedbu te odluke, pa je nakon isteka toga roka Sabor svojom Odlukom od 8. Listopada okončao započeti postupak razdruživanja. Stoga ima razloga da 25. lipnja bude Dan državnosti, a 8. listopada Dan neovisnosti.

Četvrto, dosadašnji Dan državnosti kao spomen na 30. svibnja 1990. u zakonu je označen kao spomen-dan pod imenom Dan Hrvatskog Sabora upravo zbog činjenice da je toga dana došlo do utemeljenja prvoga slobodno izabranog višestranačkog parlamenta u novijoj hrvatskoj povijesti u kojem je dvotrećinsku većinu imao HDZ sa svojim hrvatskim državno-tvornim usmjerenjem. Ipak, mora se voditi računa i o činjenici da je taj Sabor izabran po zakonima i ustavu Socijalističke Republike Hrvatske koja je tada još čvrsto bila u sastavu SFR Jugoslavije. Stoga je teško tom datumu pridavati značenje uspostave državnosti, a zaobići datum kada je - godinu i više dana kasnije - taj isti Sabor donio povijesne odluke o suverenosti i samostalnosti Republike Hrvatske, odnosno o raskidanju svih državno-pravnih sveza s republikama i pokrajinama s kojima je tvorila dotadašnju SFRJ. Zato smatram da je datum ostvarenja pravne i faktičke neovisnosti RH daleko značajniji od datuma prvog okupljanja Sabora koji će takve odluke tek donijeti.

Peto, ne vidim razlog da državnotvorno opredijeljeni Hrvati ne prihvate nove datume državnih blagdana jer se njima časti hrvatska državnost i neovisnost, a ne dolazak jedne stranke na vlast.

Sa željom da shvatite i prihvatite ovu argumentaciju koja je motivirana patriotski i sa željom da se povijesne činjenice poredaju po njihovoj važnosti, izražavam nadu da će se hrvatski građani, u zemlji i u dijaspori, bez poteškoća priviknuti na nove datume državnih blagdana, ispunjeni ponosom da njima slavimo našu mukom i velikim žrtvama ostvarenu državnu neovisnost, jednom i za svagda.

Iskreno Vas pozdravlja,

mr. sc. Ivo Škrabalo,zastupnik u Hrvatskom saboru

We invite readers to express their opinions in Letters to the Editor. Submissions must not be longer than 250 words. We reserve the right to edit with respect to length or libelous statements. All letters must include your first and last name, your address and telephone number.

ŠIRITE HRVATSKU ISKRU

vrijeme Pongrazove kćeri Irme Marije, svježe ruže su bile svaki dan u nje-
noj sobi, svaki dan toliko ruža koliko je imala godina.Ta plava kineska va-
za u kojoj su stajale ruže još uvijek postoji u njejoj sobi.A kakav je bio
namještaj? Bilo je jako lijepih komada namještaja, a sve je imalo jedan
poseban miris, nešto kao stara hrastovina, mješano sa mirisom jela i
sandalovine, a pogotovo blagovaona na prvom katu bila je prekrasna i
udobna. Sve je bilo u smeđem, sa glasovirom, dvosjedima, čak je grof kad
je bio dosta star,dozvoljavao svojim ljubincima psima da budu s njim.
Poseban užitak bio je sjesti u fotelje te blagavaone, gledati krošnje borovih
šuma, slušati pucketanje vatrice u ognjištvu i prepustiti se sanjarenju..."

I onda malo o šumama:"...A moram ti reći da sve one prekrasne šume
jela, borova i smreka bile su sadene, rasle malo po malo, i na taj način do-
minirale pejzažem toga kraja. A onda su se nastanile i kolonije sma, jelena,
fazana, to se je čuvalo, poštivalo, a za sve to brinula je grupa od pet lugara.
U stanovitim djelovima šuma bile su napravljene male "hute", gdje se je
stavljala hrana za svu tu faunu za vrijeme visokog snijega i jake zime. Ne
sjećam se točno koliko hektara tih šuma je bilo, ali sigurno ne manje od
50! A kao lovište upotrebljavalo se je sve ostalo, a pogotovo kao lovište za
lisice i fazane. Znalo se je ići u lov prvo sa psima, koji su tjerali divljač, a
onda su dolazili lovci. Mogli su se ubijati samo fazani, ali ne i fazanke, i to
jedino kad su uzletjeli. Nikad na zemlji! To je bila najveća sramota ubiti
fazana na zemlji!

Preteško je opisati Maruševac, tako je lijep i interesantan - od dvorca,
do okolice! Možda bi bilo dovoljno reći kako često, kad gledam američke
emisije o dvorcima Amerike, mislim na naše dvorce po Hrvatskoj, kojih
ima bezbroj, i upravo se natječu u ljepoti. Maruševac spada i po ušču-
vanosti, ali posebno po ljepoti same građevine, unutrašnjosti, perivoja i parka
u jedan od najljepših dvoraca Hrvatske. Posjetila sam još neke, iako ne
mnoge, no Maruševac odolijeva zubu vremena, i dalje je lijep, šume su
zdrave, no ono što je najljepše je možda to da se za taj dvorac ipak brine
netko tko zaista voli to mjesto, gđa. Zvezdana Crnogorac, koja je sretna da
ga vidi kako "ponosito i tajanstveno stoji" i koja u svom pismu našem
prijatelju govori, kako sa svog balkona vidi krov dvorca svako jutro i
"redovito ga pozdravlja". Ova najnovija čuvarica Maruševca upravo čezne

Dr. Davorka Križaj-Kapljić:

Jesen

U zraku miris jeseni
otjera moje rode
narančastih, tankih nogu
sa rosnih livada i polja
maglom rastočenih....

Posljednja plamena ruža
sanja ljeto u maminom vrtu
rascvjetana, neubrana, zaboravljena.
Na blagom podnevnom suncu
zamišljen pauk niti broji....
nebo m pluta paučina....

Negdje daleko vinogradom
Smijeh mladića opijenih mladošću
kristalno odjekuje
k'o večernje zvono.

Pod šljivom dedeki i strici
kuhaju i miješaju
velikom kuhačom čudnu neku juhu,
vrte glavom i klimaju -
šljivovku čekaju...
Znatiželjna svraka
sa grani se čudi....

U Zagrebu tiha kiša romoni
cijelo veče šapuće i brbonji...
vrti vjetar lišće za inat
u krug i naokolo
smije se i fučka,
u dimnjak se skrrije
kapute ti diže
kišobrane prevrće
kestene sa stabala
po ulici sve istrese....

Onda se naglo smiri
i tiha večer blistava
odjednom posta
čarobna, nostalgčna
ona zagrebačka, jesenja....
Opet mirišu kesteni pečeni
i topli od žara kukuruzi,
na Cvjetnom trgu zaljubljeni parovi
u kino požure, zagrljeni....

Kasno u noć samotnu
zadnji tramvaj llicom
k'o avet porjuri bešumno...

I tako prolaze jeseni i godine,
u tuđini ostaju sjećanja
davno izbljedjelih mirisa
ocvalih ruža, prezrelog grožđa
i zamrlih vrtova....

U oku mi jesen kanadska,
a u srcu Hrvatska.....

Gđa. Crnogorac u dvorcu Maruševac

za bilo kim tko bi joj mogao malo više reći o dvorcu i njegovoj sudbini - a
takovih je malo. Jedan od tih je i moj prijatelj, srećom.

Svakako posjetite ovaj dvorac kad dodete u Hrvatsku. Gđa. Zvezdana
Crnogorac biti će sretna provesti Vas sobama i dvoranama dvorca, ispričati
vam o životu u dvorcu, o grofu Pongrazu, koji je završio život u Austriji,
samo zahvaljujući svom vjernom sluzi Cmuku. Moj prijatelj, koji živi vrlo
daleko od Hrvatske i ne zna da li će ikad više ući njegova noga u "njegov"
Maruševac - bit će sretan ako ga posjetite, jer Maruševac je poseban dvo-
rac posebne ljepote - to on stalno govori, u svakom svom pismu.

Valentina

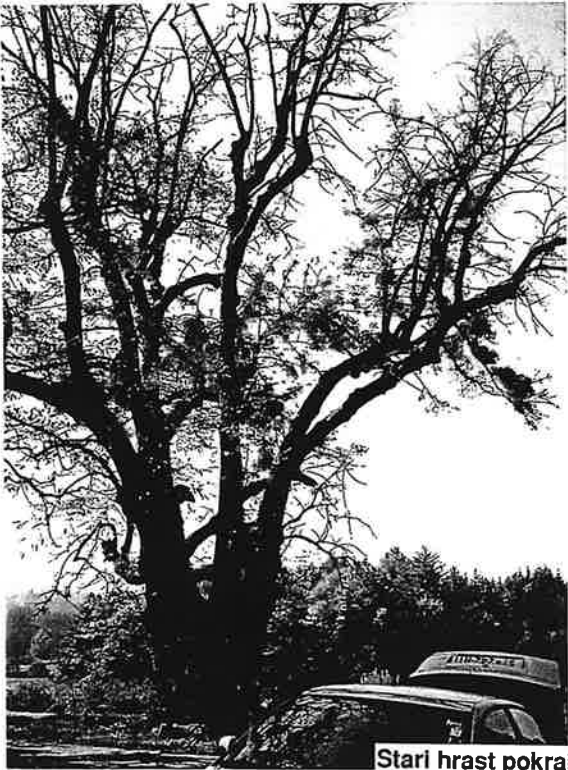

Jesen u Zagrebu, Cmrok

močvarnog taksodija, kavkaskih jela, grčkih jela i neki rijetki borovi. Do kuda se prostirao perivoj pokazuje i manje jezero koje je danas čak izvan zaštićene zone.

Vrijeme nastanka perivoja je nepoznato. Jasna Pomičić pretpostavlja da je do njegovog uređenja moralo doći u drugoj polovici XVIII. stoljeća. Od toga vremena potječe prikaz dvorca i vrta u knjizi Status familiae Patachich (slika 127). Marijan Kriglavić navodi da je perivoj preoblikovao 1884. I 1900. neki čuveni nizozemski majstor, ali ne spominje izvor podataka. U elaboratima Republičkog zavoda za zaštitu prirode SRH utvrđena je na osnovi starosti stabala stogodišnja starost perivoja što se podudara s godinom njegove prve obnove. Budući da stanje perivoja prije 1884. godine nije poznato, ta se godina može smatrati godinom njegove obnove te nastankom perivoja kakvog danas poznajemo. Na početku XX. st., prema jednoj fotografiji, ispred glavnog pročelja dvorca još je uvijek livada. Na fotografiji z 1930. Godine vidi se da je taj prostor ureden kao dekorativni vrt s fontanom u sredini.

Perivoj Maruševec zaštićen je hortikulturni spomenik od 1962. god. Zaštićena površina je 6,8 ha, a površina perivoja iznosi 3,07 ha. Od brojnih vrsta u perivoju spomenut ćemo samo neke: koloradska i alžirska jela, ginko, kavkaska i bodljikava smreka, močvarni taksodij, hiba, američki divlji kesten, katalpa, crvena bukva, žalosna bukva, pterokaria, čamoliki hrast i dr. (Perivoji i dvorci Hrvatskog zagorja)

Stari hrast pokraj dvorca

Gledala sam dvorac Maruševec iz daljine, prošetala nekim stazama, ali imala sam sreću ući i u sam dvorac. Naime, u mnoge dvorce Hrvatske nije moguće ući. Mnogi dvorci prodani su i privatnici vlasnici ne žele dijeliti svoje osobno vlasništvo sa publikom. I koliko god me neki uvjeravali kako je to normalno, ja ipak ne mogu shvatiti kako je to bilo moguće dozvoliti da se blago Hrvatske, dvorci koji su upravo izvanredno lijepi i zanimljivi - zatvore za Hrvate, za turiste, za zainteresirane. Shvaćam da nitko ne želi da mu razni tumačaju posjedom, no recimo subotom od 10 - 2 popodne - zašto ne to? No, ja se zanesem kad mislim o blagu Hrvatske i odem krivom stazom, pa oprostite, jer moramo se vratiti u sam dvorac Maruševec.

Kako je izvan dvorca, tako je i u samom dvorcu - zapušteno, no srećom nije uništeno. Sam ulaz je u najlošijem stanju, no onda se penjete po hrastovom stubištu na prvi kat, pa na drugi, i na krov, s kojeg je vidik interesantan, no možda je najinteresantnije vidjeti krov dvorca, te kupole, kule, krovove, prozorčice, kao i grb obitelji Schlippenbach. Nažalost, i krov je u lošem stanju i prokišnjava.

Vratili smo se u dvorac i razgledavali sobu po sobu, mjesto po mjesto, od slika do starih, vrlo interesantnih tapiserija, podova koji su i sad u odličnom stanju, izvanredno rezbarenih hrastovih vrata, svjećnjaka, starih prozora s kojih su vidici izvanredni, kamina, jednog pisaćeg stola, originalnog

Urednica na krovu dvorca Maruševca

namještaja u samo jednoj sobi.... Sve je to tako interesantno i nemoguće sve opisati, jer puno će biti zaboravljeno, no ipak moram spomenuti rezbarena vrata po cijelom dvorcu. Posebno su me impresionirala ta vrata, svaka na vrhu stepenica koja su vodila u glavne sobe, recimo u blaga vaone, radne sobe, ili lovačku sobu - koja je sama za sebe priča. To je ogromna, dugačka soba, u koju se dolazi kroz drugu prostoriju, i obje te sobe imaju posebno načinjen strop, a kamin, stari je i izrezbaren iz hrasta prirodne boje. Nemojmo zaboraviti da su u tom dvorcu živjeli mnogi koji nisu ni marili, niti htjeli čuvati tu vrijednost, a ipak kamin je u izvrsnom stanju, pisaci stol isto tako, lusteri su i dalje ušćuvani, podovi su u dobrom stanju. Moram vam isto tako skrenuti pozornost na izvanredno lijepe tapiserije, koje su očito vrlo stare, izrađene očito iz vrlo kvalitetnog materijala, visoke umjetničke vrijednosti, koje su, gle čuda, ostale žive usprkos mnogima koji nisu marili za takove umjetničke vrijednosti i uništavali sve oko sebe. Proći hodnicima i stepeništem dvorca Maruševac poseban je doživljaj, kojeg je teško opisati, no dobro se sjećam kako je tada u meni bio neki izvanredan osjećaj uzbuđenja, nešto što sam tada djelila sa svojim prijateljima koji su se jednako osjećali. Eto, i danas, kad mislim o Maruševcu, u meni je nešto posebno, jer biti u Maruševcu je ustvari biti u dobro sačuvanoj hrvatskoj prošlosti.

Pitam mog prijatelja, čega se sjećaš? I teško je bilo njemu staviti te memorije na papir, no mislim da ga je još teže bilo i zaustaviti, pa sam tako doznala o vjernom sluzi Štefu Cmuku, koji je za "dobra" vremena" služio hranu u bijelim rukavicama, a u ona lošija, spašavao grofa Pongraza od partizana 1945 godine. Grof Pongratz je doživio tešku sudbinu, vrijeđan je i ponižavan, no toliko je volio svoj dvorac da je molio partizane neka njega ubiju, neka čine što hoće iz njega, no neka dvorac ne diraju. Srećom, dvorac nije bio dotaknut. No, vratimo se dvorcu: postojala je i ledenica tako da su ljudi koji su živjeli u dvorcu imali led cijelu godinu. Danas te ledenice više nema, ostali su tek ostaci. A tko su bili ljudi koji su radili u dvorcu? Uz slugu Štefa Cmuka, posluživala i sobarica Barica, kuharica "mamica", gđa. Ivko (danas u dubokoj starosti i slaba zdravlja), a uz njih bili su i lugari, vrtlari, administratori, mehaničari itd. Moj prijatelj se s posebnim užitkom sjeća mnogih stvari, i govori on meni u jednom od pisama: "...Dakle, pitaš me o starim hrastovima. Da, to su bila dva stara hrasta, kako ti govoriš, desno od pročelja dvorca. Od soba mi se je najviše sviđala blagovaonica, gore na prvom katu, gdje je i veliki kamin. A lijepe su i bijela i plava soba, budoire sa lijepim starinskim namještajem. Ne mogu reći iz kojeg su vremena, ali sve je bilo u skladu i uređeno po najmodernijim dekoratorima iz te epohe. Soba u kojoj sam ja spavao nije bila ništa posebno. Bila je u prizemlju, zadnja na lijevo. Sjećam se velikog rasadnika, u staklu, gdje su se gojile i rasle biljke i cvijeće svih vrsta. Neke palme su znale stajati pred dvorcem, a u zimi su bile u rasadniku kako bi mogle imati istu temperaturu sredine. Cvijeće se je mijenjalo četiri puta na godinu u perivoju ispred dvorca. Staklenik su gradili bečki majstori, a za

"HRVATSKA ISKRA" - Broj 96, 30.XI. 2001.

Marina Vuković:

Za čavrljanje uz šalicu kave.... ili nešto drugo

Pročitavši posljednje Motrište urednice i shvaćajući njezinu ogorčenost odnosom premijera, odnosno "njegove administracije", osjećam potrebu da nešto kažem, ako ništa drugo, utjehe radi.

Živuci godinama u civiliziranom svijetu sve vas uvijek iznova iznenađuje pomanjkanje profesionalnosti s kojom se susrećete u domovini. O nekakvoj osjećajnosti nećemo ni govoriti, jer znate ono "daleko od očiju, daleko od srca". To je dio naše stvarnosti na koju smo mi u domovini oguglali. Neuvražavanje od strane vlasti, naročito one na nižem stupnju odgovornosti, postalo je pravilo ponašanja. Nažalost.

U nedjelju je naš predsjednik kasnio u Vukovar ni manje ni više nego dva sata, pa je Kolona sjećanja, koju je obećao predvoditi, krenula bez njega. Kriva je, kažu, bila sata magla, pa je predsjednik nakon kruženja morao sletjeti u 130 km udaljenom Kaptolu kraj Požege i dalje nastaviti automobilom. U međuvremenu su nakon objave da kasni zbog magle u dvorištu vukovarske bolnice odjeknuli zviždci i pogrđni uzvici. Nevjerojatno je da organizatori putovanja nisu predvidjeli mogućnost poznate slavonske magle u ovo doba godine. Najviše je stradao predsjednikov ugled. A o tome da je u takvim vremenskim okolnostima helikopter mogao završiti istočno od Vukovara da i ne govorimo.

Odlazeći jučer na otok Vis predsjednik je shvatio poruku da je bez obzira na isto tako nemoguće vremenske uvjete, buru koja je uskovitala more, krenuo uz cijenu visokog rizika na taj naš udaljeni otok, Ništa ga nije moglo spriječiti, čak ni prijetnje, uzburkano more. Tko bi vjerovao da je nakon magle i bura slučajnost?

Zašto sam to napisala?

Zato što mislim da je premijer Račan odgovoran i profesionalan i da će shvatiti poruku HRVATSKE ISKRE, ali isto ne mora vjerovati za njegovu administraciju. Uvjerena sam da zna što znači podrška vas iz dijaspore, i da mu nije bila namjera uvrijediti naš časopis. Znam da nije utješno, ali i novinarima u domovini, da ostale "smrtnike" i ne spominjem, puno puta je nedostupno mimo "pasa čuvara" dospjeti do odgovornih. Ima jedna stara poslovice koja glasi "najgore je skočiti iz opanka u cipele". U domovini su mnogi upravo na taj način dospjeli do nekih odgovornih mjesta zaboravivši pritom da ništa nije vječno. Jednom sam pročitala: "Budi ljubazan s onim koje susrećeš dok se uspinješ, srest ćeš ih opet kad se opet budeš uspinjao." Mnogim našim političarima manjkaju oni poznati "kinder stubi" - mnogi nisu naučili na pogreškama prethodnika, mnogi su premalo načitali a da bi se mogli sjetiti poznate Kenedijeve izreke: "Propust nije pogreška dok ga ne odbiješ popraviti."

Nije megalomanski ako kažem da bi se ti i od nas "malih" štošta mogli naučiti.

**Djeca iz Oakvilla: Ivana
Ivanković, Kristina Farago
i Ana Brinjak**

"HRVATSKA ISKRA" – Broj 96, 30. XI. 2001.

GeneralTurst Travel Service Ltd. je jedna od najuglednijih putničkih agencija u Kanadi. Utemeljitelj i vlasnik ove poznate tvrtke je obitelj Lončarić. Profesionalnim uslugama ove agencije koriste se Hrvati iz Kanade, Hrvatske, Ujedinjenih Američkih Država i drugih zemalja, već više od 30 godina.

A mi smo, kao što sam već rekla naučili biti ogorčeni, nezadovoljni tješeći se da je "svaka sila za vremenom". Ne znam da li nas i ljudi, primjerice, saznanje da većina pretvorbom i privatizacijom upropaštenih poduzeća neće ni dočekati reviziju državnog ureda jer je taj pothvat skup, ali i vremenski ograničen. Rok je 2004. godina što je kratko vrijeme za "pljačku stoljeća" i tada će gro predmeta zastarjeti, kao što se već velikim dijelom i dogodilo. I nikom ništa. Izjco vuk magare.

No, vlast će se vjerojatno trgnuti. Još ima malo vremena, premda je zvono za uzbunu već uključeno. A ako ne bude tako, ako su započete parnice s područja gospodarskog kriminala ne počnu rješavati uz one koje su u tijeku kraju ne privuđu kraju, vlast će moći pakirati kofere. Više to nije pitanje zastare, već kako reče gosp. Kregar (čije mišljenje ja uvijek uvažavam i prihvaćam) to je i stvar ljudskog pamćenja, koje zadržava dobre i pozitivne stvari, a one loše projicira na one koji za njih nisu odgovorni. A to se upravo i događa u našem narodu. Već počinju zaboravljati koliko im je zla nanijela bivša vlast, a ti mudraci i prefriganci to itekako dobro koriste. Znače onu priču kad se počnete sami hvaliti, pa se zaboravi otkud je hvala krenula i odjednom vas svi hvale.

Nikako vam ne smijem zaboraviti ispričati srce drapateljsku priču o jednom od najvećih hrvatskih tajkuna koji je posjedovao 150 registriranih tvrtki (od toga kako se kasnije doznalo dobar je dio bio fiktivnih sa jednim zaposlenim - a služili su samo za pranje novca). Radi se o Miroslavu Kutli, o kojem sada kruže žalopojke kako je jadan sam, nezaposlen, bez sredstava za život, pobrinuo se i izjaviti da je i rastavljen, jer ga je u međuvremenu napustila žena. Pravi pravcati hrvatski "mučenik", na kojeg se sručilo sve zlo ovoga svijeta. Pitam se samo što će platiti usluge njegovog branitelja čuvenog Ante Nobila. Ili to Nobilo radi iz milosrđa. Ipak, najveća zanimljivost vezana uz Kutlu je humanitarna akcija koju su pokrenuli njegovi bivši radnici pod nazivom "Pomožimo Kutli u nevolji". Sakupljeno je i poslano čak 100 kuna! Meni je sinula ideja, koju sam nabacila i u "Domobranu" da bi trebalo osnovati stožer (a stožeri su u domovima "in"), pod naslovom "Stožer za obranu propalih tajkuna". Možete se i vi priključiti.

I na kraju svima koji žive "tamo gdje srce povijest piše", poklanjam uz naše poštovanje, umjesto suza, kitice cvijeća i svjetlost svijeća stihove drage mi pjesme:

*"Dok lutaš nebom bez cilja, mjesече skitnico stara,
sipaš li srebro svoje i iznad Vukovara?"*

*Dok se ne vratim tamo, proljetne večeri neke,
misli ti poklanjarn svoje, predivni grade kraj rijeke."*

Srdačno Vaša,

Marina

**PREPORUČUJEMO VAM
TRAVEL SERVICE LTD.**

Special agents for
CROATIA AIRLINES
MEMBER OF IATA

CAR RENTALS IN CROATIA

- Naša agencija zastupa gotovo sve zrakoplovne i pomorske linije.
- Organiziramo grupna (charter) putovanja s najnižim cijenama, naročito u domovinu Hrvatsku.
- Također, već više od 30 godina, obitelj Lončarić uredjuje i emitira hrvatski radio sat "Zvuci Hrvatske," kojeg možete slušati: na radio postaji CHIN 100.7 FM od ponedjeljom od 12:00-13:00 sati. (15.40 AM).
- Za sve informacije obratite se na naš ured.

- IVICA (JOHN) LONČARIĆ -

3045 Southcreek Road Unit 1, Mississauga, Ontario L4X 2X6

(905) 602-8900 Generaltourist@ICA.net www.generaltourist.com **Fax: (905) 602-8899**

CHIN Radio is now broadcasting LIVE on the internet 24 hrs a day! Check out our new and improved website: chinradio.com and listen to FM 100.7 and AM 1450 live on your computer! email us your comments at: promotions@chinradio.com. We would like to hear from you!

ZAGREPČANIN IVAN CVRTILA VEĆ ČETIRI GODINE NA BICIKLU KRSTARI HRVATSKOM I EUROPOM

Kad je Zagrepčanin Ivan Cvrtila prije četiri godine odlučio ponešto drukčije provesti godišnji odmor pa je na svom starom biciklu krenuo na put prema Krku, nije ni slutio da će mu ta odluka potpuno promijeniti život! Ivan se, naime, toliko oduševio avanturističkim krstarenjem dvokolicom da je već sljedeće godine biciklom obišao cijelu Istru, nakon toga biciklom je prešao put od Zagreba do Slavonije i natrag, a prije nekoliko dana, nakon tretjednog bicikliranja, vratio se s dosad najodvažnije ture - od Zagreba do Napulja i natrag.

- Godine 1998. kupio sam na Hreljiću stari bicikl bez brzina za 250 kuna. Sit gužvi, automobila i masovnoga, konfekcijskog turizma, iste sam godine odlučio sjesti na nj i otići do Krka. Kako sam tad još bio neiskusni, put me gotovo ubio, pa sam prokleo i bicikl i glupu ideju da njime idem do Krka - prisjeća se svojih biciklističkih početaka Ivan Cvrtila i dodaje kako se ubrzo nakon toga ipak predomislio, pa je, ponoseći se time što je uspio svladati tako zahtjevnu turu, za sljedeću godinu isplanirao još smjeliji pothvat.

U ljeto 1999. godine krenuo je na starom biciklu, sa 20 kilograma prtljage, prema Istri. U desetak dana prošao je unutrašnjost našega najvećeg poluotoka, a nakon toga i cijelu obalu, od Umaga do Rijeke. Bicikliranje je nakon toga Ivanu postalo prava opsesija, pa je prošle godine na svojoj dvokolici prevalio više od 1500 kilometara, obišavši cijelu Slavoniju.

- Odmah nakon pohoda po Slavoniji, odlučio sam se preko Međugorja uputiti prema Dubrovniku i tako postati prvi čovjek koji je na biciklu bez brzina pod punom opremom prešao cijelu Hrvatsku. U prvom danu prevalio sam 320 kilometara, a nakon dva dana vožnje bio sam u Dubrovniku - priča Ivan i dodaje kako je u prtljazi imao više od 30 kilograma opreme jer se stari bicikl stalno kvario, pa je osim hrane i odjeće trebalo nositi hrpu alata.

Ivan je zaposlen u zagrebačkom poduzeću Tekstilkombinatu i sve je svoje biciklističke avanture izveo ljeti, tijekom godišnjeg odmora. Sredinom rujna ove godine hrabri je biciklist odlučio nadmašiti samoga sebe i u tri tjedna prijeći put od Zagreba do Palermo i nazad, no kako ga je na putu omelo loše vrijeme, nije uspio doći do planirana odredišta, već se nakon dolaska u Napulj okrenuo i vratio u Zagreb.

- Da sam imao tjedan godišnjeg više, uspio bih u naumu i došao do Sicilije. Ovakom sam, zbog proloma oblaka i oluja, najprije u Kočevju, a zatim i u Veneciji, izgubio nekoliko dragocjenih dana. Ipak, zadovoljan sam jer sam prešao više od 2600 kilometara te od Zagreba, preko Trsta, Ancone, Pescare i Foggie došao do Napulja i stigao se vratiti, sve u roku od 20 dana. Na put je, zahvaljujući sponzoru, ovoga puta išao pravim, profesionalnim biciklom "GT gama" sa 21 brzinom.

- Nije lako tri tjedna neprestano voziti bicikl s teretom i svaku noć spavati u vreći, pod vedrim nebom, no svladao sam sve te napore i osjećam se spremnim za nove izazove - veli Ivan.

A planovi su mu prilično smjeli. Za ožujak sljedeće godine Ivan planira novi pothvat koji bi mu trebao omogućiti da uđe u Guinnessovu knjigu rekorda! Cilj mu je krenuti biciklom iz Floka te bez ijednog silaženja s dvokolice, neprekidno pedalirajući, stići do Dubrovnika. Za taj će se put, kaže, posebno pripremiti.

- To će biti nadljudski napor, pa ću uoči tog maratona provesti neko vrijeme u Sloveniji na visinskim pripremama, a kondiciju ću i dotad svakodnevno brusiti vožnjom po zagrebačkom gorju - najavljuje Ivan.

Ulazak u Guinnessovu knjigu rekorda nije jedini pothvat za koji se taj uporni biciklist sprema. Na ljeto će, povjerava nam, na put do Španjolske i Portugala jer cilj mu je uvijek zadati sebi neki novi, još teži zadatak.

- Kad sam počinjao, nisam niti slutio što ću sve uspjeti i gdje ću sve otići. Uvijek želim napraviti više, provjeriti gdje su granice moje izdržljivosti i nadmašiti ih - objašnjava svoju životnu filozofiju Ivan i dodaje kako ćemo, ako ga posluži zdravlje, jednoga dana možda pisati i o njegovu putu biciklom oko svijeta. (Lari Lulić, Večernji list)

DANTE JE PUTOVAO HRVATSKOM

Dante Alighieri bio je u Hrvatskoj i vodič mu je bio biskup Augustin Kažotić. To je osnovna postavka knjige *"Danteove staze po Hrvatskoj"* Ivana Lerotića, koja je predstavljena u Europskom domu u Zagrebu. Knjigu su u nazočnosti autora predstavili književnik Ivan Pandžić i akademska slikarica Nada Škrin, koja je na predstavljanju izložila za tu zgodu izrađen zajednički portret dvaju prijatelja.

Da je pjesnik i autor *"Božanstvene komedije"* Dante Alighieri uistinu bio u Hrvatskoj - čini se da je to posve jasno tek poslije 670 godina zahvaljujući istraživanju Ivana Lerotića, koje baca posve novo svjetlo na susret koji se zbilo u Rimu i trajao prijateljstvo koje se odigralo pred likom Krista na Veronikinu rupcu između Dantea i hrvatskoga biskupa Augustina Kažotića.

"U naše doba mogla bi se na temelju Danteove trilogije *"Pakao"*, *"Čistilište"* i *"Raj"* napraviti čak i zemljovid putovanja po hrvatskim gradovima: Zagrebu i putovanju čamcima Savom, prijelaz preko Bosne i dolazak u Dubrovnik, Split, Korčulu Trogir, Zadar, otok Rab te na kraju", ustvrdio je na predstavljanju Lerotić, dolaskom u Jurandvor na otoku Krku, završava se putovanje paklom i čistilištem, te su se Danteu ispunile tri želje zavjeta. Obećanje Hrvatu, hodočasniku, a sada prijatelju i vodiču po Hrvatskoj biskupu Kažotiću da će za posjeta Hrvatskoj vidjeti Baščansku ploču. Zatim da će se skloniti od materijalnih nevolja i političkih progonitelja iz rodne Firence, te da će izvršiti hodočasnički zavjet svetištu sv. Lucije, zaštitnice vida, u Jurandvoru na otoku Krku u Hrvatskoj.

Lerotić je ustvrdio da Dante stavlja Hrvate na počasno mjesto u svojim pjevanjima, a spominjao je i stečke. Sve su to velika otkrića za nas jer su poznate tvrdnje da je Dante bio latinocentrik i da nije izlazio iz Italije. Na cijelom putu kroz Hrvatsku nije imao problema, iako je spavao po "kažunima" (bunjama), što se može jezično dokazati.

Predstavljajući su zaključili da je blaženi Augustin Kažotić bio Danteov vodič kroz Hrvatsku kao stariji plemić, čovjek većeg znanja i s velikim iskustvom u diplomaciji, zatim poznavalac hrvatske povijesti. Samo je s tim karakteristikama mogao zadobiti pozornost Dantea Alighierija. Ivan Lerotić je knjigu izdao u vlastitoj nakladi. (Vjesnik)

NA 252 METARA DUBINE OTKRIVENA ŠESTA ETAŽA ŠPILJE LOKVARKE

Sedam članova speleoloških društava iz Fužina, Karlovca i Poreča, predvođeni predsjednikom Hrvatskoga biospeleološkog društva Romanom Ozimec, otkrili su novi dio špilje Lokvarke - šestu etažu, na 252 metra dubine, čime se zasad kanal produžuje sa 735 na oko 900 metara. - Riječ je o aktivnoj etaži s vodenim tokom. Ima sifonsko jezero iz kojeg voda nakon sto metara nestaje, a iz podzemnoga kanjona čuje se huk vode. Mnogo je neistraženih odvojaka s podzemnim kanjonima kojima protječe voda, najvjerojatnije do 18 km udaljenog izvora rijeke Kupe, odnosno Kupske doline. Moguća je dubina 500 metara - kaže nam ing. Roman Ozimec.

- Podzemni kanjon s vodom dubok je 30-ak metara, a nakon 140 metara dugoga kanala dolazi se do golema podzemnog prostora u koji još nismo ušli - ističe Gordan Polić iz SD-a Pauk Fužine, po kojem je šesta etaža dobila ime, jer je prvi ušao u nju probijajući se uskim prilazima.

- U novome dijelu postoji vrlo zanimljiva podzemna fauna, kao i novi rod podzemnoga kornjaša, što će trebati još proučavati, pa je pred nama velik posao - zaključuje ing. Roman Ozimec.

Špilju je još 1911. godine otkrio Jakov Bolf iz Lokava i od 1912. godine koristi se u turističke svrhe. Uređene su četiri etaže, a peta, Djevičanska etaža, istražena je, ali nije uređena za turističke svrhe. Otkrivanjem i šeste etaže špilja Lokvarka dobiva na vrijednosti.

(Ivica Kovačević, Večernji list)

HRVATSKU ISKRU sada možete kupiti i na Rexdale-u: u "Continental Meat & delicatessen, 2298 Islington Ave.

Mojim očima (i srcem)....

Maruševac, ulaz i jedan od krila dvorca

Kroz HRVATSKU ISKRU upoznala sam mnogo ljudi i svako poznanstvo obogatilo me je na ovaj ili onaj način. Tako sam upoznala i čovjeka koji mi stalno priča o Maruševcu, i sada, prije odlaska u Hrvatsku, zamolio me je neka ga posjetim "za njega". I kako to obično biva, činite li nešto "za drugog", Vi ste u stvari dobitnik. U ovom slučaju, ja sam dobitnik, jer sam zahvaljujući prijatelju, čije je srce ostalo u Maruševcu, sama upoznala taj prekrasan dvorac kraj Varaždina. Posjetila sam taj dvorac čak dva puta kad sam bila u Hrvatskoj, ovog listopada. Prvi puta uspjeli smo ući čak i u sam dvorac, dok sam drugi posjet iskoristila kako bih prošetala perivojem Maruševca, kroz nevjerojatno lijepi park i stara drveća koja okružuju Maruševac.

No, prije nego zaista zajedno prodemo dvorcem Maruševcem "mojim očima i srcem", pogledajmo u povijesne knjige koje govore ovako o ovom dvorcu: *"Zidani se dvorac spominje već u XVI. St. kao vlasništvo obitelji Vragović. Na jednoj od cilindričnih kula sačuvan je na prvom katu grb obitelji Vragović, s godinom 1618. Posljednji iz obitelji Vragović, Franjo Adam, nije imao muških potomaka pa je 1717. g. imenovao baštinikom plemića Krstu Črnkovačkog koji je godinu dana kasnije poginuo kod Zrina u borbi protiv Turaka. Dvorac i imanje tada postaje vlasništvo Pasztoryevih i Patačića, a 1873.g. kupuje ga pruski grof Schlippenbach koji 1877.g. obnavlja dvorac u duhu historizma i dograđuje visoku trokatnu kulu na kojoj je i danas grb obitelji Schlippenbach. Nakon grofove smrti njegova je udovica prodala Maruševac dr. Oskaru Pongraczu 1933. godine. Dvorac pripada prvoj kategoriji spomenika. Njegov korisnik, kršćanska adventistička crkva, dobro održava dvorac i najuži okoliš. (Perivoji i dvorci Hrvatskog Zagorja)"*

Ovo su riječi pisca, koji nije živio u dvorcu. Mi smo sretni, dragi čitatelji, da imamo čovjeka koji je proveo neko vrijeme tamo, i podijelio svoja sjećanja s nama, no iako će njegovo ime ostati samo za mene - iskoristiti ćemo njegova sjećanja.

Piše moj prijatelj kako je taj dvorac vrlo star, i tu starost mogu potvrditi hrastovi, neki čak nekoliko stotina godina stari, ili jedna vrsta Gingko Bilova drvo, koje je jedno od najstarijih vrsta flore uopće, a to se vidi po fosilnim ostacima te vrste, upravo tamo pokraj Maruševca. Svjedok starosti dvorca je i župna crkva Sv. Jurja, koja se spominje već 1482., s

gotičkim poligonalnim svetištem (uz koje je sakristija) pregrađena je dva puta te sada ima tri broda, bočnu kapelu i zvonik (1745.) pred glavnim pročeljem. U njoj je nadgrobna ploča Baltazara Vragovića iz XVII.st., crkveno posude iz XVII-XVIII. St. i pacifikal. Kasnije je tu pokopan i grof Patačić.

Danas je taj dvorac ušćuvan, bar donekle, ali u svojoj donekle "neušćuvanosti", jer nema obrađenih vrtova, nema uređenih aleja s cvijećem, zidovi soba u dvorcu nisu niti omaljavani - ali i takav, upravo je prekrasan. Kad dolazite od Varaždina, put prema Maruševcu slabo je označen, no svatko će vas uputiti na pravi put: i kad ste dosta blizu dvorca, koji se pred vama naglo ukaže na uzvisini brda - kao da je negdje visoko, kao iz priče, tako tajnovit, čaroban, a oko njega zelenilo. Ulaz u posjed oko dvorca je kroz posebno načinjen ulaz ispod dvorca i naglo se nađete u jednom divnom mjestu. Ljudi često čitaju bajke djeci i govore o dvorcima, ispredaju priče i pričice, a sve je to ustvari kraj nas: to vam je Maruševac.

Čim uđete u posjed dvorca nalazite se među vrlo starim drvećem, utabananim stazama kojima su prolazile i povijesne ličnosti Hrvatske, kao i mnogi drugi kojima nikad ime ne ćemo niti znati, a njihove su ruke i umješnost obogatile i ušćuvale ovo nevjerojatno bogatstvo ljepote. Ispred dvorca je perivoj, ruže su cvale, iako se vidi kako nema ljudske ruke koja bi to njegovala kao u ono staro doba, za vrijeme grofova Patačića, ili Pongrazza. Prošetala sam perivojem, i s dozvolom "čuvarice" dvorca ubrala sam jednu ružu za svog prijatelja, koji tako čezne za tim dvorcem, koji mu je pružio mir u teško vrijeme njegova života. Danas je ta ruža, pomno sprešana, na putu prema njemu, i kako će ruža stići kasnije od ovog članka, eto ovako dobiva obavijest o daru koji mu predstoji. A mi, dragi čitatelji, vratimo se opet našoj knjizi "Dvorci i perivoji Hrvatskog Zagorja", autora Mladena Obada-Šćitarocija, koju vam posebno preporučujem.

"Perivoj dvorca Maruševac nalazi se na blago valovitom terenu koji se nalazi upravo na granici podivanečkog krajolika i varaždinske ravnice, odakle se pružaju prekrasne vedute na polja i šume. Današnji perivoj oko dvorca, koji je obnovljen i ureden prije desetak godina, samo je jedan dio nekadašnjeg prostranog engleskog perivoja kakav je bio još prije drugoga svjetskoga rata. Veći dio perivoja zahvaćen je agramom reformom, uništen i pretvoren u livade i oranice. Tada je posječeno po nekoliko primjeraka

This is how we buy our food in Zagreb

gourmets, but for those who like nice stuff. Here you can find useful or decorative home-made items. It is veritable sales exhibition of objects that demonstrate the craftsmen's skill, the power of hands working in wood, straw, wool and other material. The beauty of colors and fragrances is displayed by the florists. A decoration, a gift, a mark of attention - flowers always have a story to tell, a pretty and particular story. North of the market, and south, at the foot of the stairs descending from the belly of Zagreb to Jelačićev trg, the florists contribute to the special atmosphere of Dolac.

At the spot of a medieval borough

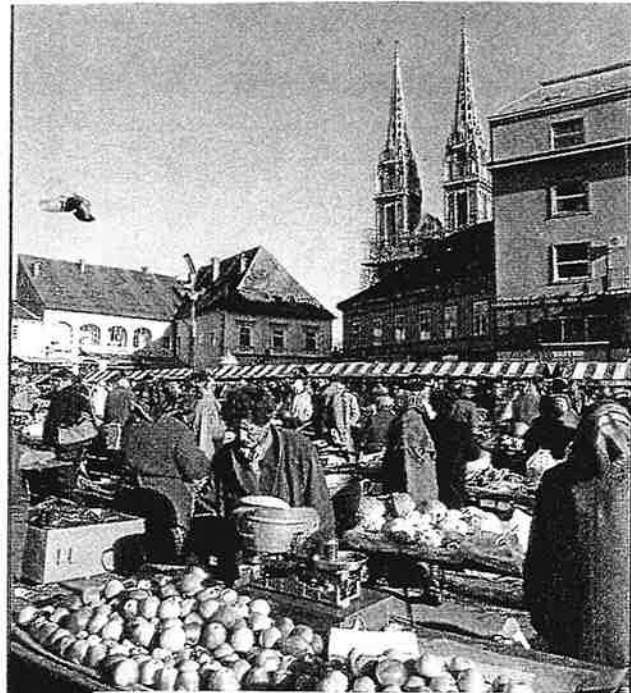
Of course, the central market of Zagreb didn't always look like this. It's truly a hard thing to become a cult location. Before 1 September 1930, when the market was opened at today's location, it was the subject of heated disputes. In the past, this location was the town borough of Dolac, a labyrinth of narrow streets with decrepit and damp houses, remains of the medieval Zagreb. For long time, the town magistrates could not agree what to do with the old borough. Finally, with the support of the famous architect Viktor Kovačić, the plan for a modern city market was conceived in 1909.

The path from thought to deed is always thorny. The plan was discussed at length, and WWI made things even more complicated. Finally, the crucial decision was passed in 1925: Dolac will be a place! The old houses were immediately demolished. The grand opening was attended by all the city magistrates and the mayor, of course, but also by a multitude of citizens, who wouldn't miss such an event for the world. All the stalls were lavishly decorated and full of top-grade goods.

In this way, Dolac pompously entered into the history of Zagreb and the hearts of its citizens. During the past decades, the market was modified, enlarged, reorganized and modernized, but the feeling of the citizens has never changed - Dolac remains the most beautiful and cherished place of Zagreb. Nobody can count the number of people who come to Dolac every day to buy something, just stroll through, check out the butcher shops and the fishmarket, or drink a coffee in a nearby bar. Nevertheless, we are probably not mistaken when we assume that a minimum of 50,000 people come to Dolac on workday and the double on Saturday.

Every day and Sunday, except on holidays, Dolac awakens at dawn - more precisely at five - when the first sellers arrive to prepare their stalls, range their merchandise, and be ready for the early customers. At two in the afternoon, when the only remaining customers are the late-comers or those who hope to obtain a discount from leaving sellers, the unsold merchandise is packed, the stalls are removed, the cleaners pick tons of garbage and wash the whole surface. Silence fills the market, but only until the next morning.

(Bruno Sušan, *Welcome to Zagreb*, 2001)

View of Dolac and the Cathedral (in the background)

Croatian American Family Hosts A Night Of A Thousand Dinners

North Potomac, MD - On November 30th, 2001 Montgomery County area residents in Maryland will join Sir Paul McCartney and fiancée Heather Mills, Her Majesty Queen Noor, U.S. Secretary of State Colin Powell, and the Canadian Governor General, H.E. Adrienne Clarkson in attending dinners held around the world to raise awareness and resources for the international landmine crisis.

The recent fighting in Afghanistan has brought renewed attention to this pressing global health, environmental and developmental issue. Tens of thousands of fleeing refugees and Allied troops face what many ordinary Afghan people have faced for decades - the fear of encountering one of the millions of landmines or unexploded ordnances in the ground. Every year approximately 18,000 people are killed or maimed by landmines and, one-third are children. More than 80 million landmines are buried in more than 80 countries that were once ravaged by war.

The Rukavina family in North Potomac, Maryland, working with the National Federation of Croatian Americans, decided to take action to support this humanitarian effort. The Maryland dinner featuring Croatian foods will be one of some one thousand being hosted around the world on or around November 30th as part of the Night of a Thousand Dinners. This international initiative coordinated by the Canadian Landmine Foundation (CLF) and the United Nations Association of the USA will raise funds for Adopt-A-Minefield and other

organizations that are all addressing different aspects of the global landmine crisis. All funds raised at the North Potomac dinner will be earmarked for the Adopt-A-Minefield organization and de-mining operations in Croatia and will qualify for U.S. government matching funds.

Heather Mills, honorary chairperson of Adopt-A-Minefield, who is to marry the former Beatle next year, said: "I normally cook dinner at home and Paul makes the breakfast, but on this occasion he'll be helping me and we'll share the cooking." McCartney has also donated signed lithographs of his painting *Amnesty* to be given as prizes to three lucky hosts. The Rukavina dinner event will feature several Croatian dinner entrees, supplied by the Embassy of the Republic of Croatia.

"Night of a Thousand Dinners is a way for every person to contribute to the global mine clearance effort while being among friends and family in their own homes," said Jason Rukavina, a senior at Wootton High School. "Every person's contribution makes an important difference to the people who live in fear of the threat of landmines every day. I am excited to play a part in creating a safer, mine-free world and to help raise money for de-mining in Croatia," said Jason Rukavina. "Night of a Thousand Dinners enables everyone to make a meaningful difference with this worldwide problem." (Croatian World Net)

Croatian town remembers its dead:

Hundreds perished after Vukovar was captured in 1991

In the Croatian town of Vukovar, 150 people have taken part in a wreath-laying ceremony at a former Serbian detention camp. The town of Vukovar fell to the Yugoslav national army in November 1991 after a three-month siege. The survivors were taken to a warehouse on the edge of town where, 10 years ago, hundreds were beaten and killed.

Igor Bognad, who was nine years old when Vukovar fell, showed me the place where he saw his father killed - shot in the back of the head by Serb soldiers. Igor and his father were taken to the Velepromet warehouse on the edge of Vukovar, along with everyone else who had remained in the town during the siege. Now 20 years old, he said he had come back because he wanted to honour his father's memory.

Survivors say about 800 people were killed at Velepromet, but the number of missing and unaccounted for makes it hard to be sure. After three or four days in Velepromet, the men were sent to detention camps on Serb territory. They were only released months, and sometimes years, later.

Velepromet is now a warehouse again. Lorries arrive for deliveries, and a disused petrol pump in the forecourt still shows the price in Yugoslav dinars. A stone plaque commemorates the sufferings of those detained here in 1991.

At the wreath-laying ceremony on Tuesday morning a priest led prayers. "Every place where Vukovar's citizens were killed is sacred," he said. "To everyone who loves their homeland, this is a holy place." (Alix Kroeger in Vukovar, BBC Nov. 18)

The Hague tribunal confirms Milosevic genocide charges

Amsterdam, Netherlands, AP - The UN war-crimes tribunal has agreed to hear charges against former Yugoslav President Slobodan Milosevic of genocide and other atrocities during the 1992-1995 Bosnian war, a spokeswoman said Friday.

A tribunal judge in The Hague confirmed the Bosnia indictment, which prosecutors submitted earlier this month after years of preparation, said prosecution spokeswoman Florence Hartmann. It was the third indictment against the ousted dictator who led Yugoslavia through four Balkan wars in the 1990s.

Mr. Milosevic, extradited from Belgrade on June 28, already has been charged for alleged war crimes in Kosovo and Croatia. But the Bosnia indictment was the first to include genocide, the most serious crime in the tribunal's statute.

Judge Richard May confirmed the indictment Thursday charging Mr. Milosevic with 29 counts, including genocide, complicity to commit genocide, crimes against humanity and grave breaches of the Geneva conventions, said Ms. Hartmann. The indictment alleges that Mr. Milosevic "participated in a joint criminal enterprise, the purpose of which was the forcible and permanent removal of the majority of non-Serbs from large areas of the Republic of Bosnia-

Herzegovina." It included responsibility for the murder of more than 7,000 Muslims from the UN-declared protected zone of Srebrenica in July 1995.

Mr. Milosevic has appeared defiantly three times before the court since he was transferred to the UN detention unit in a Dutch prison outside The Hague ahead. He has refused to appoint a lawyer to defend himself in what he calls an illegitimate and biased court.

Last week, the court agreed to allow a former U.S. attorney general to be his legal adviser, but he will not be allowed to defend the former president in court. The tribunal said Ramsey Clark, a civil rights activist who was attorney general under President Lyndon Johnson, and British attorney John Livingston will be granted full privileges of defense council to meet and advise Mr. Milosevic in private, unmonitored consultations.

Prosecutors planned to merge all three indictments against Mr. Milosevic into one trial to shorten his time in court and eliminate overlapping testimony. An initial trial date had been set for Feb. 12, 2002, but that would be delayed by several months if tribunal judges agree to the prosecution's joinder motion. (Globe and Mail, Nov. 23.)

Important news from Argentina:

"Former President Carlos S. Menem was yesterday cleared of charges of heading an "illicit association" that illegally sold weapons to Croatia and was released from its house arrest after a ruling by the Supreme Court. Menem has been held in house arrest since June on charge of heading a conspiracy during his 1989-99 administration to sell weapons to Croatia in the Balkans War, violating embargo imposed by UN.

The Court stated that the presidential decrees signed by Menem cannot be considered a crime because "they were orders dictated in the exercise of attributes granted to the President by the Constitution".

Furthermore (the Court stated: Nothing is solved by creating crimes out of nothing and seeking a criminal figure that will allow an indictment with effective deprivation of freedom, and then accommodating the facts to the figure, thus inverting the logical order of reasoning.

The Court had strong words for the judicial investigation into the arm sales, stating that the issue is not to satisfy public opinion by presenting themselves (the judge and the prosecutor) as leaders of the fight against administrative corruption, but rather to apply the law.

Menem and his Cabinet ministers signed four decrees between 1991/95 authorizing sales of cannons, rifles, ammunition and gunpowder to Panama and Venezuela, but the weapons eventually found their way to Croatia, in spite of UN arms embargo.

Mirko Brkljacic, Mendoza, Argentina

ASPEN, Colo. -- There's another Croatian sensation in World Cup skiing, this time on the men's tour. Ivica Kostelic, the older and largely ignored brother of 19-year-old defending women's World Cup champion Janica Kostelic, stormed into the spotlight Sunday by winning a World Cup men's slalom at Aspen Mountain in 1 minute, 38.81 sec.

The result was historic and as unexpected as any World Cup finish in years. Kostelic, 22, has spent more time in rehab than on the slopes, having accumulated four major knee injuries since 1998. His best previous result in a World Cup was 21st, and Sunday he started way back in the field -- 64th out of 75 skiers. But he skied as flawlessly as his little sister and won with the highest bib number in a slalom race in World Cup history. After his victory over second-place Giorgio Rocca of Italy and third-place Mario Matt of Austria, Kostelic's mother, Marisa, beamed in the finish area. "Last year it was my daughter," Marisa said, referring to Janica's slalom victory in Aspen. "This year it is my son. We love Aspen."

Aspen felt likewise, showering the modest, oft-injured skier with warm ovations. "I feel like I'm still in a dream," he said an hour after the race. "But it looks like it's real. It looks like I won."

Ivica often trains with his champion sister, who has won 12 World Cup races. "I'm her rabbit," he said. "She catches my times, but I'm better than the rest of the girls, I guess." Sunday, he was better than the guys, too. "That's what dreams are made of," said Paul Casey Puckett, who posted the top American finish, 14th.

Today, Aspen hosts another men's slalom, the last major ski race in the USA until the Salt Lake City Olympics in February. (USA Today, Nov. 26)

ANA GANZA: JOURNEY OF HOPE

Remembering Mother Teresa's Spirit

Just one moment could profoundly alter the course of one's life. One poem, one suggestion, one letter, one meeting and your life could be changed forever.

This is the beginning of Ana Ganza's story of her one journey that happened some six years ago. The "Journey of Hope" started back in 1995, when Ana, a Mississauga high school teacher, wrote a poem about Mother Teresa. On the recommendations of colleagues and friends, she forwarded that poem to Mother Teresa. Three weeks later Ana received a letter from the Nobel Prize recipient. Enclosed was a note of thanks and an invitation for her to come and visit the Living Saint in India. This marked the beginning of the "Journey of Hope".

"My labour of love" as the author is calling her latest non-fiction book, *The Journey of Hope*, is the culmination of four years of persistent, painstaking, effort. The finished product was finally revealed this past week, on Nov. 22nd, in Croatia Banquet Hall, at a gala affair.

As Dominic F. Chuck, the Editor in Chief and the one who introduced the book stated: "Ana's Journey of Hope with Mother Teresa was not merely a pleasure seeking adventure, but a search for the greater, more fulfilling and spiritual meaning of life... You would learn of the tremendous impact of Ana's caring for the poorest of the poor, the dying destitute, the lepers and the orphans had on her, and the unforgettable and indelible impression she gained from her closeness and genuine love she bore for Mother Teresa. And one cannot help but feel transported into her spiritual world in Calcutta."

Mother Teresa left her country of birth and her family. She was never able to see again her mother and sister because of the repressive communist regime. Mother Teresa has lived through and seen human misery every day, and decided to devote her life to the poor, needy and forgotten. The Living Saint prayed for the peace and protection for all those victimized by war, as these unfortunate people held a special place in her heart.

From her personal experience, the writer Ana Ganza was able to paint such a moving, deep story and establish a close relationship with her readers.

I wish there were more English speaking guests present that Thursday evening, because the book is written and the presentation was in English. I do hope that this book gets more exposure to the

Mother Teresa and the author in a conversation with the "blessed souls" from Bangladesh

English reading audience because it is a testament to the life and work of Mother Teresa and impact she left on many individuals, one of them being Ana Ganza.

Also, I would like to add something of my own to this. "Journey of Hope" is not only a religious book. It is a book of love. When this love is true and part of every breath of living, daily endurance, then that one person's love can transform the lives of millions. This is the main message of this book.

I highly recommend this book to anyone who would like to know more about the life of the Living Saint and one person's journey to give us an intimate account of that life experience.

Half of the royalties on this issue of the book are donated to Mother Teresa's Missionaries of Charity in Calcutta for the poorest of the poor. If anyone is interested in purchasing this book, contact the publisher Agnel Publishing, by fax 905-306-1250 or by e-mail agnel@home.com or directly the author, Ana Ganza on 905-306-1744.

Biserka Milinkovic

"Croatian Army Vehicles", a book for all who love Croatia

Boris Greguric and Vojislav Jereb, *Croatian Army Vehicles, 1991-1995, Part 1, Colors and Markings - A Pictorial History (Vozila Hrvatske vojske 1991-1995, I. dio, boje i oznake, foto album, Rijeka: Adamic, 2001, 96 pages, 346 illustrations.*

This book "is dedicated to all who love Croatia". And all of them will love this book, as well as any military history buff around the world. Well-written, beautifully illustrated, printed on a high quality paper with top-notch original photographs it is a story of resourcefulness, inventiveness, and courage. It is more than just a collection of colors and markings. It is a story of Croatian Liberation War motorized corps, and it takes us to every corner of the Croatian battlefield.

As the authors state, Croatia entered the war practically unarmed. The field was heavily slanted in favor of the Serb insurgents and their ally, the JNA. The Croats had to improvise in everything, so also in acquiring and adapting vehicles for military purposes. Whereas the JNA never used camouflage colors and schemes in their aggression against Croatia, a consequence of arrogance expecting an easy victory, but also of the fact that the JNA had the equipment, but lacked personnel to man it and maintain it, the Croats using at first almost exclusively adapted civilian vehicles had to make themselves less visible in order to stand at least some chance of survival in action. The colors and markings were standardized after 1995, but even then a personal hand and spirit often interfered with the rule book.

It is indeed striking to leaf thorough the pages and look at what the Croats used in the first days of the War; even the miniature "Ficos," or Renault 4 or Citroen Diane. Some of the camouflage could challenge

the hand of a Jackson Pollock or, closer to home, Edo Murtic. One of my favorite is a BOV-3 (anti-aircraft armored vehicle) painted with large stylized flowers worthy of any "naive" artist; a strange scheme, which, according to the authors, was quite effective.

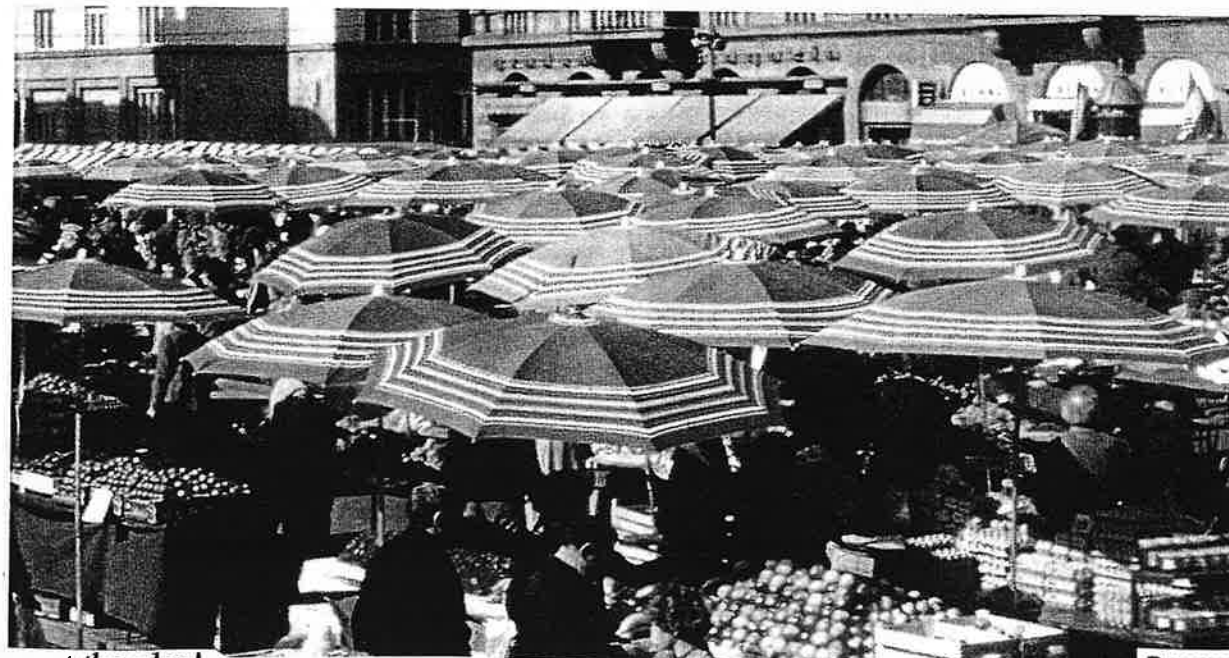
Additionally, vehicles sported mascots hung in front, often some kind of stuffed animal, but also license plates of captured enemy vehicles, road signs from the liberated territory, or even, in one case, a large captured picture of the war criminal, Radovan Karadic.

Today, Croatian army vehicles are painted uniformly in olive green, the war vehicles are either gone, cleaned or returned to civilian use, and the book is also a piece of history rescued for future students. The writers and the publisher should be rightly proud of their effort to preserve this piece of valuable information about one of the most dramatic and decisive periods in long Croatian history. And they are not stopping here. The next volume, Part 2, is already announced. Written by Vojislav Jereb and David Spencer it will be entitled *Croatian Makeshift AFVs 1991-1995*.

Recently I had the opportunity to talk to Mr. Franjo Butorac, a well-known Rijeka cultural and political figure, and one of the editors of the book. He informed me that this remarkable and delightful book can be ordered directly from the publisher, and he recommends ordering online. The price he quoted is around \$23 for surface mail delivery. For more info and ordering please contact: Adamic d.o.o., Zvonimirova 20A, 51000 Rijeka, Croatia; tel. 38551-65-01-80, fax 38551-650-144. Online ordering through www.adamic.hr (Croatian and English). Hurry up, the edition is small. Just 850 copies.

ONLY ZAGREB HAS DOLAC

In the hart of the city, a few steps from Trg bana Jelačića, you can get plenty of fresh products from gardens, fields, pastures, and the sea

Panorama Dolca

See you at the plac!

This phrase in Zagreb has a very precise meaning: we will meet and talk at Dolac. Of course, Zagreb has many big and small markets - each with its peculiar look and feeling, but many citizes will tell you that only "real" market is located in the heart of Zagreb and named Dolac. When they say *plac*, they mean Dolac. This market, only a few steps away from Ban Josip Jelačić Square, the city's main square, is something special even in comparison with European capitals. Only Zagreb has Dolac.

Even for the pickiest

Dolac is the big belly of Zagreb, the ever-packed and never-lacking pantry, and much more than that. People don't come here only to buy food - even though the choice of fruit, vegetables, fish, meat and dairy products is so wide, diverse and top-quality that even the pickiest customers will be satisfied - people come here to enjoy themselves. You can enjoy chatting with the stallkeepers and your favorite *kumica* (as the citizens call those peasant-women) whose goods you always buy and in whom you put your absolute trust; you can enjoy meeting your acquaintances, who are certain to be moving somewhere among the stalls; you can enjoy relaxing and sipping your morning or noon coffee in one of the numerous bars around the marketplace, while unraveling domestic and international politics, divining economy trends, exchanging news from culture or sports, and inevitably hearing the latest joke or hot piece of gossip.

Do you need fresh vegetables or fruit, grown by a caring peasant's hand? Or maybe fresh meat from a local village, that will give you only health and not those scary animal diseases everybody is talking about lately? Maybe you prefer fish and seafood that swam in the Adriatic sea the night before or even this morning? How about some home-made cheese and cream? Or fresh and warm bread? All this, every day, can be found in only one place. Dolac.

The central market of Zagreb includes several parts which contribute to a harmonious whole. The lower part - the ground floor or the covered market - encloses many butcher shops, brimming with all kinds of meat and smoked-meat specialties. Here you can buy the kind of frankfurters you ate as a child, the black and fried sausages prepared following the old and reliable domestic recipes, and the real Slavonian *kulen* (a special sausage that you shouldn't miss). You won't have a hard time persuading the butcher to grind the pieces of meat you choose. If you prefer horse-meat or its products, no problem... When the trade is over, the butcher is sure to utter a friendly good-bye: *Hvala, susjed. Vidimo se opet!* (Thanks neighbor. See you!)

In the covered part of the market, next to the butcher shops, there are groceries selling pastry, health foods, mushrooms (champignons and beech-staffs), bread and rolls, fruit and vegetables, both domestic and exotic. There is also a dairy section. The regular visitors always buy their cheese, cream and eggs from the same peasant-women, since they already know the quality of the merchandise, but it doesn't mean that you won't get high-quality dairy products if you are here for the first time. These friendly women will let you taste the cheese without an obligation to buy it. Cheese and cream, a traditional Zagreb specialty, go wonderfully with corn bread. It can also be purchased here - the peasants bring large loaves of genuine home-made corn bread, with somewhat hard but tasty crust and a golden heart. They cut the bread and offer warm slices to the customers. Homegrown chickens, ducks and geese dominate the mezzanine of the covered market, together with venison and semi-prepared seafood such as octopus or cod.

Fishmarket rituals

Climb the steps to reach the "roof" of Dolac, or the open-air market. It is a huge fruit-and-vegetables garden on asphalt. The stalls are surrounded by fireworks of colors, smells, voices... There are some 240 stalls, each with one or two sellers behind piles of fresh fruits and vegetables, which have been brought to Zagreb from all over Croatia: Dalmatia and Kvarner, Slavonia and Lika, Zagorje and Prigorje, or from Zagreb gardens, since a lot of produce is grown and picked in the surroundings of the capital. A stroll among the overburdened stalls is a crash course in Croatian dialects, since the sellers advertise their goods and invite customers in their regional parlance. That's their way of certificating that, for example, the spinach they offer is really Dalmatian spinach, the best kind.

The fishmarket, in the northwest corner of Dolac receives every morning the treasures of Adriatic. Fresh seafood, but also river fish - carp, catfish, trout and others - lure the lovers of the world's healthiest food. Look, they're still alive!, shout the sellers and point to gillheads or shrimps. The true connoisseurs will not yield ground. Oh yes, they trust the seller, but they will nevertheless scrutinize eyes or gills of the fish - a regular ritual, performed to verify whether the fish is really fresh, i.e. caught last night or this morning. Those who trust modern technology will reach for frozen fish without prejudice, if only because of the lower price. In the hands and pots of a true chef, even frozen fish becomes a specialty.

The northern part of Dolac, watched by the ironic eye of the statue of Petrica Kerempuh, the wise and cunning trickster, is not a place for